

تبدیل امامت به سلطنت

بررسی تطبیقی عملکرد جریان تحریف در صدر اسلام و شرایط امروز در گفت و گوی صبح صادق با دکتر محمد حسین رجبی دوانی

تاسوعا و عاشورای حسینی را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۶۴ | دوشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۹ | ۴ محرم ۱۴۲۲ | ۲۴ آگوست ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

- ۲ نگاه: علی اصغر رحمان‌نژاد
- ۴ راهبرد: سیامک باقری
- ۷ دین: سید حسین خاتمی خوانساری
- ۱۲ مجازستان: همه ما مسئولیم!
- حق مشروع: نوید کمالی

سرمقاله به قلم نماینده ولی فقیه در سپاه
حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالله حاجی صادقی

احیاگر بعثت مدافع غدیر و زمینه‌ساز ظهور

۲ نگاه

بیرقی که برافراشته خواهد ماند

به بهانه اقامه عزای سید و سالار شهیدان
در دوران شیوع ویروس کرونا

۳ دیدگاه

عاشورا

نتیجه تحریف و انحراف

۲ نگاه

وزیر اسبق اقتصاد در گفت‌وگو با صبح صادق
**شاخص بورس با اقتصاد کشور
همخوانی ندارد**

۶ بازار

گفت‌وگوی بدون تعارف با مشاور ایشارگران فرمانده کل سپاه
**پای کار مطالبات به حق
ایشارگران هستیم**

۱۵ پاسدار

احیاگر بعثت، مدافع غدیر و زمینه‌ساز ظهور

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی نماینده ولی‌فقیه در سپاه

در آغاز ماه محرم چند نکته را عرض می‌کنم؛ اول اینکه محرم، ماه حزن اهل بیت(ع) است و بیش از همه امام زمان(عج) عزادار هستند و دعا برای سلامتی ایشان باید ذکر همه مراسم‌های ما باشد. نکته دوم؛ اهل بیت عصمت و طهارت(ع) نمی‌گذارند کسی طلبکار ایشان باشد و به همه صله می‌دهند و خوشا به حال آنانی که به سان فراز آخر زیارت عاشورا صلهمشان در یوم‌الوَرُود باشد. نکته سوم اینکه راه رسیدن به خدا از مسیر اهل بیت(ع) می‌گذرد. در سال جاری که با مسئله کرونا مواجه هستیم، هیچ حادثه‌ای نمی‌تواند عشق به امام حسین(ع) را در دل‌ها کمرنگ کند؛ بلکه موجب نوآوری‌های گوناگونی خواهد شد.

مسئله اصلی در اینجا خود ماجرای عاشورا است. هیچ حادثه‌ای در کل تاریخ بشر قابل مقایسه با واقعه عاشورا نیست. «عاشورا» احیای بعثت، دفاع جانانه از غدیر و زمینه‌ساز ظهور است. عاشورا حادثه‌ای نیست که سال ۶۱ هجری اتفاق افتاده و تمام شده باشد. عاشورا نیز به سان شب قدر است. شب قدری که بزرگداشت آن به دلیل آن نیست که قرآن به یکباره در آن نازل شد؛ بلکه خود موضوعیت دارد. امام حسین(ع) جبهه‌ای را به وسعت تمام زمین و همه زمان‌ها باز کرد و هر سال عاشورایی دارد و عاشورای هر سال هم کارکرد خاص خود را دارد. در دورانی که ما مقدمه‌سازان ظهور هستیم، با تأسی از عاشورا و همین زنده‌کنندگی این نهضت جاری در تاریخ به سان همان سخن که «همه روزها عاشورا و همه زمین‌ها کربلاست»، باید با زنده‌تر نگه‌داشتن این مهم بر تأثیرگذاری آن بیفزاییم. آنچه می‌تواند سهم ما، از زمینه‌سازی ظهور باشد، زنده نگه‌داشتن همین امر خواهد بود. هر چقدر این زنده نگه‌داشتن و ترویج فرهنگی حسینی شدت بیشتری یابد و جبهه حسینی شلوغ‌تر شود، زمینه‌سازی برای ظهور بیشتر اتفاق افتاده است؛ از این رو حوادث دست‌وپاگیری مانند کرونا و محدودیت‌های ناشی از آن نباید سبب شود که در تعظیم و بزرگداشت محرم و صفر که به تعبیر امام راحل زنده‌کننده اسلام است، کم بگذاریم. یکی از شاخص‌های تمایز جبهه امام حسین(ع) و جبهه مقابل آن حضرت، جنگ بین عبودیت‌الله و عبودیت دنیاست مشکل جبهه مقابل امام حسین(ع) به تعبیر خودشان آن است که این جبهه شعار خدا می‌دهد، نماز هم می‌خوانند. اما در فرمانبری و عبودیت واقعی، دنیاپرست «عبدالدنیا» است. از آن‌سو بزرگ‌ترین جلوه عرفانی، سیاسی و اعتقادی جبهه امام حسین(ع)، عبودیت خداوند متعال است، به عبارتی بزرگ‌ترین ویژگی یاران امام حسین(ع) در کربلا عبودیت واقعی خداست که این عبودیت را از چشمه ولایت اخذ کرده و چشیده‌اند. شاخص دیگر جبهه امام حسین(ع) ولایت‌مداری است، شاخص دیگر تکلیف‌گرایی است. جنگ بین امام حسین(ع) و یزید جنگ بر سر توحید، رسالت، معاد، روزه و نماز نبود، جنگ بر سر ولایت بود. مداحان عزیز تلاش کنید احساس را با عقلانیت درآمیزید. حماسه عاشورا را با اشک همراه کنید. امروزه بیش از همیشه به بعد حماسی امام حسین(ع) نیاز است. از خدا بخواهید که خداوند به روضه‌ها، هیئت‌ها و جلسات شما اثربخشی عنایت فرماید. جلسات امسال به جهت وضعیت موجود ان‌شاءالله جلساتی بی‌ریا و مخلصانه‌تر خواهد بود.

عاشورا نتیجه تحریف و انحراف

بودیم، به مقام «صدق» با «حسین بودن» می‌رسیم. همان مقامی که در دو جای زیارت عاشورا، آن را از خداوند طلب می‌کنیم؛ «وَأَنْ يُبَيِّنَ لِي عِنْدَكَ قَدَمَ صِدْقٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» و «اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ وَ تَبَيَّنْ لِي قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ» برای رسیدن به این مقام، یعنی با حسین بودن به معنای دقیق کلمه، پاسخ به پرسشی که در صدر این نوشتار آمد، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر دارد. شرح پرسش آن است که چه اتفاقات و حوادث رخ داد که به تعبیر دقیق رهبر معظم انقلاب «پنجاه سال بعد از وفات پیغمبر، کار کشور اسلامی به جایی رسید که مردم مسلمان از وزیرشان، امیرشان، سردارشان، عالم‌شان، قاضی‌شان، قاری‌شان و اجامر و اوباش‌شان در کوفه و کربلا جمع شدند و جگرگوشه پیغمبر را با آن وضع فجع به خاک و خون کشیدند؟» نکته بسیار مهم آن است که مسلمانان در کربلا کسی را به قتل رسانده و شهید کردند که پیامبر خدا(ص) در وصفش فرموده بود: «ان الحسین مصباح الهدى و سفينة النجاة». اگر کار مسلمانان پس از پنجاه سال به جایی رسید که چراغ هدایت و کشتی نجات را به خاک و خون کشیدند، دلیل اصلی اش «تحریف» و «انحرافات» است. تحریف یعنی واژگون کردن حقایق و روایت ناصحیح از وقایع. جریان تحریف از همان زمان پیامبر(ص) با هدف تصاحب حکومت شکل گرفت. پشت صحنه جریان تحریف در جهان اسلام، یهود بنی قریظه، بنی‌نضیر و بنی‌قینقاع بود. یهود و مشرکین

به همراه منافقین، برای بعد از پیامبر(ص) نقشه‌ها کشیدند. این جماعت، غدیر و پیام آن را تحریف کرده و با نسبت دادن‌های ناروا، مانع از نوشتن وصایای آخرین پیامبر در بستر بیماری شدند. جریان تحریف پس از رحلت جانشوز پیامبر خدا، غدیر را نادیده انگاشت و با تشکیل شورای سقیفه، حکومت سکولار را جایگزین حکومت امامت و ولایت کرد. مشرکین با محوریت قریش، تلاش کردند با تحریف اسلام ناب پیامبر(ص)، باورهای پیشین خود و مناسبات قبل از اسلام را برای تأمین منافع خود احیا کنند. به این صورت روز به روز این جریان تقویت شد و انحرافات در جامعه اسلامی در حوزه‌های گوناگون پدید آمد. دنیاگرایی و عاقبت‌طلبی خواص اهل حق که عمدتاً پاران و اصحاب پیامبر(ص) بودند، سرگرم زندگی دنیایی خود شده، چشم بر تحریفات و انحرافات بستند و بعضاً خود عامل تحریف شدند. حمله به خانه حضرت امام علی(ع) و آتش زدن درب و حوادث بعدی، مقدمه‌ای شد بستر ساز و زمینه‌ساز برای پدیدآیی آن حادثه جانشوزی که پنجاه سال بعد در صحرای کربلا به وقوع پیوست. تعبیر زیبا و عارفانه‌ای دارد آن عالم بزرگوار شیعه که می‌گوید: تیری که در روز عاشورا بر گلولی علی‌اصغر نشست، نه از کمان حرمله، بلکه این تیر از سقیفه رها شده بود! بنابراین واقعه روز عاشورا در صحرای کربلا، نتیجه پنجاه سال تحریف و انحراف در جهان اسلام است. تحریفات و انحرافات که به طور کلی، اسلام را به مرز نابودی

کشانده بود. حضرت ابعادالله الحسین(ع) با قیام و شهادت خود و اصحابش، اسلام را از خطر نابودی نجات داد. بنابراین تحریف عامل اصلی پدیدآیی عاشورا است. اگر کسانی با تحریف خاندان عصمت و طهارت را در نزد مردم تنزل جایگاه نداده بودند، حسین(ع) نبودند. در زیارت عاشورا فرآیند تحریف تا به شهادت رسیدن امام حسین(ع)، اینچنین تبیین و تشریح می‌شود: «لَقَدْ لَلَّهَ أُمَّةً أَسَسَتْ أَسَاسَ الظُّلْمِ وَالْجُورِ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ، وَلَعَنَّ اللَّهُ أُمَّةً دَفَعَتْكُمْ عَنْ مَقَامِكُمْ، وَ أَرَاتِكُمْ عَنْ مَرَاتِكُمْ لَتَى رَبَّتِكُمُ اللَّهُ فِيهَا، وَلَعَنَّ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكُمْ، وَلَعَنَّ اللَّهُ الْمُهَدِّينَ لَهُمْ بِالْمَكْمَلِينَ مِنْ قِبَالِكُمْ.» به استناد این فراز از زیارت عاشورا، کسانی اول با تحریف، خاندان عصمت و طهارت و ائمه هدی را از آن مقام و جایگاهی که خداوند برای‌شان جهت هدایت امت قرار داده بود دور کردند؛ سپس کسان دیگری آنان را کشتند و به شهادت رساندند. بنابراین در جامعه اسلامی و در شرایط وجود حاکمیت اسلامی همانند عصر کنونی جمهوری اسلامی، خطرناک‌ترین جریان، جریان «تحریف» است. اکنون به طرق گوناگون جریان تحریف کار می‌کند تا شاید به زعم خود بتواند ولایت فقیه و رهبری حکیم انقلاب اسلامی را از آن جایگاه حقیقی خود در نزد افکار عمومی دور کرده، از این رهگذر به مقصد خود برسد. البته ملت مؤمن و انقلابی ایران، با بهره‌گیری از عبرت‌های عاشورا، به طور قطع جریان تحریف را شکست خواهد داد.

نیمکت نجومی!

عدم نظارت چگونه جرمه فوق سنگین را شامل حال فوتبال ایران کرد؟

آنچه با ویلموتس به امضار رسیده است؛ بیش از هر چیز شائبه حضور پدیده دلالی و فساد در ورزش را تداعی می‌کند. برای درک بهتر فعل و انفعالاتی که مرد بلژیکی را روی نیمکت تیم ملی فوتبال جمهوری اسلامی ایران نشانند؛ باید کمی به عقب بازگشت. به روزهایی که «کارلوس کی‌روش» بر تعالی با وجود اینکه توانسته بود برای نخستین بار دو دوره پیاپی تیم ملی ایران را به جام جهانی برساند؛ با اما و اگرهای فراوانی برای ادامه همکاری از جانب طرف ایرانی مواجه شد.

در سپردن سکان هدایت تیم ملی به شخصی جدید، نام‌هایی چون «زیسدان» و «مورینیو» را مطرح کرد و اعلام داشت آنها در صف مربیگری ایران ایستاده‌اند. اما در نهایت پس از چندین ماه کشش و قوس و مذاکره، فرعه نیمکت تیم ملی ایران به نام مرد بلژیکی مارک ویلموتس درآمد. اخذ نتایج ضعیف و حرف و حدیث‌های فراوان پیرامون نسوع قرارداد ویلموتس با فدراسیون فوتبال و سطح دانش فنی او، شرایطی را فراهم کرد که به ناگاه تصمیم به قطع همکاری با طرف ایرانی گرفت و مدعی دریافت نکردن قسط نخست مطالباتش شد. وکلای این مربی فوتبال مدعی بودند بندی در قرارداد این مربی و فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران وجود دارد که در صورت پرداخت نشدن هر یک از اقساط به ویلموتس از جانب طرف ایرانی، مرد بلژیکی اجازه تسخیر یک طرفه قرارداد را دارد.

نشدن خود اندیشیده بود؛ علاوه بر مبلغ واریزی قبلی، محکوم به پرداخت بیش از ۶ میلیون دلار به ویلموتس شد که به نظر بسیاری از صاحب‌نظران در نوع خود یک شکست حقوقی بزرگ در عرصه بین‌المللی ورزش برای فوتبال کشور به حساب می‌آید. در این زمینه «حجت‌الاسلام نصرالله پژمانفر» رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در گفت‌وگویی کوتاه به خبرنگار ما گفت: «باید دید چه کسانی این مربی را به فدراسیون فوتبال معرفی کرده‌اند، ویلموتس یک مربی درجه ۲.۳ است. مبلغ این قرارداد برای تمامی کارشناسان غیر قابل باور است. سازمان بازرسی و دستگاه‌های قضائی و امنیتی باید به این پرونده ورود کنند. طرز کار وزارت ورزش عجیب است. چه کسی به غیر از وزارت ورزش باید پاسخگو باشد؟ قطعاً عاملان قرارداد ویلموتس را شناسایی می‌کنیم.» همچنین «علی خضریان» سخنگوی این کمیسیون هم با انتقاد از بی‌تدبیری در انعقاد قرارداد با ویلموتس گفت: «در این شرایط اقتصادی چسرا باید چیزی نزدیک به ۱۷۰ میلیارد تومان به یک مربی درجه دو یا سه خارجی پرداخت شود و او بابت چند بازی سر مسئولان فدراسیون فوتبال را کلاه بگذارد. به نظر می‌رسد یک زد و بند در نحوه انعقاد این قرارداد وجود داشته که کمیسیون اصل ۹۰ مجلس با قدرت آن را پیگیری و مسببان این قرارداد را معرفی خواهد کرد.»

علی اصغر رحمان نژاد خبرنگار

طسی پنج دهه اخیر، فوتبال ایران در عرصه ملی و باشگاهی، مربیان خارجی بسیاری به خود دیده است. برخی چون کیروش و رایکوف پایه‌گذار تغییراتی ملموس در سیستم فوتبال ایرانی شدند و برخی چون ژوزه ویلموتس آنچنان ضعیف عمل کردند که منتقدان و دلسوزان عرصه ورزش و غالب رسانه‌ها لب به انتقاد از آنها گشودند. اخیراً نتیجه دعوی حقوقی میان مرد بلژیکی «مارک ویلموتس» و فدراسیون فوتبال ایران اعلام شده است و بر طبق حکم «فیفا» رسیدگی‌کننده به پرونده، فدراسیون فوتبال ایران محکوم به پرداخت مبلغی حدود یکصد و شصت میلیارد تومان به ویلموتس شده است. آنچه بیش از هر چیز در این روزهای فشار اقتصادی بر جامعه ایران، موجب دل‌خوری و نگرانی عمیق مردم است؛ این نوع اسراف منابع کشور با ضعف حقوقی طرف ایرانی در انعقاد قراردادهاست. بی‌شک با وجود حقوق‌دانان توانای ایرانی که بسیاری از آنها در عرصه بین‌المللی ورزش از جمله در کنفدراسیون فوتبال آسیا و فیفا شناخته شده هستند؛ قراردادهای یک طرفه مشابه

ذوق عجیب

«فواد ایزدی» کارشناس: برخی روزنامه‌ها در داخل، عکس «بایدن» را تمام‌قد منتشر می‌کنند و این نکته بسیار عجیب است؛ چرا که بنده ندیدم در آمریکا چنین کاری صورت گیرد. نباید حال ذوق زدگی و شیفتگی نسبت به انتخابات آمریکا در داخل کشور وجود داشته باشد؛ چرا که ما چند بار این موضوع را تجربه کردیم. در سال ۲۰۰۸ که «اوباما» به ریاست جمهوری رسید، برخی در داخل مدعی بودند که مشکلات در کشورمان حل خواهد شد. در مقابل، اما شاهد بودیم تحريم‌هایی که در دوره اوباما وضع شد، بسیار بدتر از تحريم‌ها در دوره «بوش» و «ریگان» بود.

ملت امام حسینیم

«محمدباقر قالیباف» رئیس مجلس در پیامی به مناسبت آغاز ماه محرم نوشت: «معجزه تاریخی عاشورا، نه تنها جداکننده ابدی جریسان حق و باطل از یکدیگر است، بلکه به تمامی مظلومان و محرومان و مستضعفان جهان نویددهنده این پیام والا است که پیروزی از آن آنهاست. منطق باور به سنت‌های الهی برترین راه شکست دادن مستکبران جهان و قوی شدن محرومان است. ما با پیروی از منطق عاشورا، انقلاب کردیم، با تأسی به سیدالشهدا در برابر بزرگ‌ترین دشمنان بشریت ایستادیم و از آب و خاک خود دفاع کرده‌ایم؛ پیروی از این خط تا همیشه ادامه خواهد داشت؛ چون «ما ملت امام حسینیم».

اصلاح قانون

کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان با اشاره به اینکه قوانین انتخاباتی ما مضع دارد، از مجلس دهم در خواست اصلاح قوانین انتخاباتی را کرده بودیم، گفت: «اگر بتواند زمان‌بندی، موضوع تبلیغات و نیز مصادیق رد صلاحیت را تبیین و کمی‌تر کنیم، قطعاً در کاهش رد صلاحیت‌ها مؤثر است. مجلس دهم که در خصوص اصلاح قانون انتخابات کاری انجام نداد، امیدواریم مجلس یازدهم این خدمت را در راستای نفع مردم و منافع ملی انجام دهد. معیارهای تعیین صلاحیت هر چه جزئی و عینی‌تر شود، تکلیف ما و ابهامات ثبت‌نام‌کنندگان مشخص می‌شود و افراد متوجه دلایل رد صلاحیت خواهند شد.»

بیرقی که برافراشته خواهد ماند

به بهانه اقامه عزای سید و سالار شهیدان در دوران شیوع ویروس کرونا

حمیدرضا حیدری

روزنامه نگار

محرم ۱۴۴۲ هجری قمری یکی از متفاوت ترین ماه‌های محرم از ابتدا تاکنون است. زمانی که کرونا به وجود آمد و تمام جهان را در نوردید، شاید بسیاری فکرش را هم نمی‌کردند کرونا عزاداری حضرت ابا عبدالله الحسین(ع) را تحت تأثیر قرار بدهد، اما حالا محرم آغاز شده و کرونا انگار در زندگی ما جا خوش کرده است و فعلا هم خیال رفتن ندارد.

در روزها و هفته‌های منتهی به محرم بسیاری دغدغه آن را داشتند که امسال تکلیف عزاداری‌های‌شان چه می‌شود. دغدغه‌ای که با افزایش آمار مبتلایان و فوتی‌ها در یکی دو ماه اخیر شدت گرفت و تبدیل به یک دغدغه ملی شد. هر دو طرف ماجرا خود را در این باره محق می‌دانستند و عقیده داشتند باید بر مبنای نظر آنها رفتار شود. کسانی که مخالف برگزاری عزاداری بودند، به دو دسته تقسیم می‌شدند: عده‌ای واقعا دغدغه حفظ جان و سلامتی مردم را داشتند، اما کم نبودند عده دیگری که هدف‌شان از مطرح کردن این مباحث ضربه زدن به ریشه آیین‌های مذهبی مانند عزاداری‌ها بود.

سه جریان مخالف عزاداری‌های امام حسین(ع) در نگاه کلی سه جریان در مقابل عزاداری‌ها برای سیدالشهدا(ع) ایستاده‌اند و قصد ضربه زدن به آن را دارند؛ جریان اول، دشمنان اسلام ناب محمدی(ص) هستند. آنان که از ناحیه تشیع احساس خطر می‌کنند و می‌دانند گذشته سرخی که جریان شیعی دارد آن را در میادین مختلف شکست‌ناپذیر کرده است. اینها همان کسانی هستند که در طول تاریخ در مقابل عزاداری آمیخته با عقلا نیت ایستاده‌اند. این موضوع چیزی نیست که صرفاً منحصر به کرونا و اتفاقات پیرامونش باشد. دشمنان همواره تلاش کرده‌اند جلوه بدی از عزاداری شیعیان برای امام حسین(ع) در این باره به دنیا نشان دهند.

جریان دوم، کسانی هستند که در طول سالیان گذشته همواره دنبال دوقطبی‌سازی جامعه با ایجاد دوگانه‌های مختلفی بوده‌اند. در سال‌های گذشته یک سر این دوگانه اقامه عزای بود و سر دیگر آن دلسوزی برای معیشت نیازمندان و همین که به محرم نزدیک می‌شدیم، عده‌ای این طور القا می‌کردند که بهتر است به جای آنکه پول‌مان را خرج برپایی عزاداری کنیم، به فقرا و نیازمندان بدهیم. ظاهر این سخن

البته بسیاری را فریب می‌دهد، اما زمانی که به منبع سخن رجوع می‌کنیم، متوجه می‌شویم که این افراد تقریباً هیچ‌گاه دغدغه فقرا را نداشته‌اند؛ بلکه فقط هدف‌شان تضعیف عزاداری حسین(ع) است. امسال هم که کرونا بهانه‌ای شده تا دوگانه هینت-سلامت را علم کنند. این فضا سازی‌ها را کسانی انجام می‌دهند که در همین ایام اخیر تصاویری از دورهمی‌شان بدون رعایت هیچ گونه پروتکلی منتشر شده است.

و جریان سومی که به تضعیف عزاداری امام حسین(ع) مبادرت می‌کند افرادی هستند که خود را طرفدار عزاداری می‌دانند. جلودار این جریان کسانی هستند که ما آنها را با عنوان شیعه انگلیسی می‌شناسیم. شاید این جمله را شنیده باشید که «اگر می‌خواهید حقیقتی را خراب کنید، خوب به آن حمله نکنید، بلکه بد از آن دفاع کنید» این دقیقاً مصداق همین کاری است که شیعیان انگلیسی با عزاداری خود می‌کنند. یعنی عزاداری را اقتدر بد نشان می‌دهند که هر فردی از بیرون نگاه می‌کند، فکر کند شیعیان بویی از عقلانیت نبرده‌اند. اتفاقاً رسانه‌های معاند هم دنبال چنین صحنه‌هایی هستند تا برای تضعیف تشیع از آن استفاده کنند.

هینت‌ها طلابه‌داران سلامت

در مقابل این جریان‌های مخرب، البته جریان دیگری بودند که همیشه پای کار عزاداری حسین بن علی(ع) بوده و با تمام توان سعی کرده‌اند تا چنان اقامه عزای کنند که نه کسی آسیب ببیند و نه تشیع را در مظان اتهام قرار دهند. این جریان را همان بچه هینتی‌هایی تشکیل می‌دهند که خواستگاه‌شان انقلاب اسلامی و در این فضا تربیت یافته‌اند.

بچه هینتی‌ها همان‌هایی هستند که از همان روزهای آغازین کرونا وارد میدان شده بودند. شبانه و زمانی که شهر در خواب فرو می‌رفت، اینان شروع به ضد عفونی کردن مکان‌های عمومی، اتوبوس‌ها، دستگاه‌های خودپرداز و کوچه و خیابان‌ها می‌کردند. عده دیگری از همین افراد بسته‌های بهداشتی درست می‌کردند و آن را میان مردم توزیع می‌کردند. زمانی که قضیه ماسک و کمک مؤمنانه از سوی رهبر حکیم انقلاب مطرح شد، باز هم بچه هینتی‌ها بودند که زودتر از همه و با تمام توان وسط میدان حاضر شدند و چه کارهای بزرگی که با دست این افراد در کشور رقم خورد.

حالا هم همان‌ها با تبعیت کامل از رهبر معظم انقلاب که فرمودند: «آنچه بنده می‌خواهم تأکید کنم این است که در عزاداری‌ها معیار آن چیزی است که کارشناسان بهداشت به ما می‌گویند؛ [یعنی] ستاد ملی کرونا. خود بنده شخصاً هر چه

آنها لازم بدانند مراعات خواهیم کرد». هینت‌ها را پر شور به پا می‌دارند. رعایت پروتکل‌های بهداشتی نه فقط یک وظیفه ملی است که یک واجب شرعی هم هست؛ چرا که مستقیماً با جان انسان‌ها در ارتباط است و حفظ جان انسان هم از اوجب واجبات. رهبر معظم انقلاب هم به عنوان ولی امر مسلمین بر رعایت پروتکل‌های ستاد ملی مقابله با کرونا تأکید می‌ورزند و این اهمیت موضوع را دوچندان می‌کند. رعایت پروتکل‌های بهداشتی در جریات برگزاری مراسمات محرم اهمیتش بیشتر از مواقع دیگر است؛ چرا که اگر حضور مردم در عزاداری‌ها لطمه‌ای به جان انسانی وارد کند، موجب خواهد شد تا دستاویزی برای لطمه زدن به پرچم برافراشته محرم شود.

گزاره‌هایی برای مقابله با تشیع ناب

رعایت کردن این پروتکل‌ها ابتدا در بعد فردی اهمیتی بسیار زیاد دارد و سپس رعایت آن در بعد اجتماعی. ماسک زدن و رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی جلوه زیبایی از عقلا نیت شیعی را به جهان نشان خواهد داد. این را در مقابل آن عده اندکی قرار دهید که از همان ابتدا خواستند در مقابل دستورات وزارت بهداشت بایستند. واقعیت این است که معدود افرادی همواره تلاش کرده‌اند تا در مقابل فرهنگ تشیع بایستند. اینها همان‌هایی هستند که در مقابل فتوای ممنوعیت قمه زنی می‌ایستند و می‌خواهند چهره‌های خوشن از اسلام و تشیع برای جهان به نمایش بگذارند. همان‌هایی که در روزهای آغازین شیوع کرونا به حرم‌های اهل بیت(ع) می‌رفتند و اقدام به لیس زدن ضریح کرده و تصاویر آن را منتشر می‌کردند. پس دور از انتظار نیست در عزاداری‌های محرم هم همین جریان فکری بخواهد در مقابل جریان عقلا نیت تشیع بایستد و خوراک رسانه‌ای برای رادیو و تلویزیون‌های غربی معاند درست کند.

برخی کسانی که خود را دلسوز مردم معرفی می‌کنند، تا توانسته‌اند در ماه‌های اخیر درباره برگزار شدن یا نشدن مراسمات عزاداری تشکیک کرده‌اند. اینکه اگر عزاداری محرم برگزار نشود چه اتفاقی می‌افتد؟! یک جواب مهم می‌توان به این پرسش داد. آن هم اینکه همان‌طور که رهبر کبیر انقلاب فرمودند: «این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.» محرم و صفر به خودی خود و بدون برگزاری مراسم و شعائر مذهبی که کارکردی ندارد. در این ماه و به مناسبت ایام شهادت حضرت امام حسین(ع) است، که بسیاری از اتفاقات خوب در جهان اسلام رخ می‌دهد.

مقاومت در مقابل دشمنان و ظالمان، آزادی، امر به معروف و ذلت‌نپذیرفتن همه و همه درس‌های مهم عاشورا است و اگر عاشورا کمرنگ شود این درس‌ها هم رفته رفته کمرنگ می‌شوند. داستان عاشورا صرف گریه کردن برای امام(ع) و یاران ایشان نیست؛ بلکه تمام فرهنگ تشیع در عاشورا خلاصه می‌شود. در بحث جهاد که امروز هم عرصه جهاد است چه اقتصادی، چه سیاسی و چه جهاد مدافعان سلامت در برابر این ویروس منحوس؛ اگر عاشورا نباشد نمونه کامل دیگر وجود ندارد که بتوان آن را به مردم معرفی کرد. هشت سال دفاع مقدس و پس از آن دفاع از حرم و انسان‌های فراوانی که جان‌شان را کف دست گرفته و از ناموس و کشورشان دفاع کردند، از همین فرهنگ الهام گرفته بودند.

سردار بزرگ عصر ما شهید «حاج قاسم سلیمانی» که قطعاً مانند او در هیچ کجای جهان یافت نمی‌شود، شاگرد مکتب حسین بن علی(ع) بود و همین هم موجب شد شهادت ایشان عاشورای دیگری را رقم بزند.

اگر عزاداری محرم تعطیل یا کمرنگ شود ممکن است جوانان و نوجوانان با فرهنگ عاشورا و ایثار و شهادت بزرگ بیگانه شوند. ضمن آن که معلوم نیست ویروس کرونا تا چه زمانی بماند. شما فرض کنید اگر حضور این ویروس ادامه‌دار باشد و ما انتظار داشته باشیم پس از ریشه کن شدن این ویروس به شعائر توجه کنیم، شاید یک نسل را با امام حسین(ع) بیگانه به بار آوریم و آسیبی که از این جهت می‌خوریم بسیار زیان‌بارتر از آسیبی باشد که از ویروس کرونا خورده‌ایم.

عزاداری باید پرشورتر از گذشته انجام شود؛ البته تجمع‌ها و مراسم‌های دسته‌جمعی باید با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی باشد و در کنار آن به قالب‌های نوین تعظیم و تکریم شعائر نیز توجه کرد. عزاداری مجازی موجب می‌شود بسیاری از مردم به راحتی انتخاب کنند در چه هینتی و در چه نقطه‌ای از کشور شرکت می‌کنند.

شعائر زیبای هر خانه یک هینت هم که موجب شده است حسینی بزرگی در کشور شکل بگیرد به وسعت کل ایران و صدای روضه از همه جای شهر بلند شود، اما و اعظان، مادحان و هینت‌داران هم باید با خلاقیت و ابتکار، عزای حسینی را اقامه کنند. در گذشته این مردم بودند که به سوی هینت‌ها حرکت می‌کردند، اما حالا مادحان اهل بیت کوچه به کوچه می‌گردند و برای مردم روضه و نوحه می‌خوانند. شاید اکنون بهتر درک کنیم که این ویروس منحوس، نه تنها توانست مجالس امام حسین(ع) را تعطیل کند، بلکه آن را گسترش هم داد.

عکس و مکت

تکیه سیار حاج محمود کریمی / امسال با توجه به شیوع کرونا و محدودیت‌های برگزاری مراسم‌های محرم، بسیاری از مداحان و هینتی‌ها تغییراتی در مراسم‌های خود داده‌اند. حاج محمود کریمی با این تکیه سیار، کوچه به کوچه سراغ مردم می‌رود تا بدانند که روضه امام حسین(ع) تعطیلی بردار نیست. تا به حال مستمع به هینت می‌آمد و امسال مداح به سراغ مستمعان می‌رود. عزاداری‌های تان قبول.

اعتراض به سازش و خیانت / در اعتراض به برقراری روابط بین امارات و رژیم اشغالگر قدس، مردم کشورهای مختلف پرچم امارات را آتش زدند. خیانت همیشه بوده است و امروز تصویر حاکم امارات کنار دیگر دیکتاتورها و جنایت‌کارانی مانند نتانیاهو قرار گرفته است، باید دید فردا چه کسانی به این تصویر اضافه خواهند شد.

عشق و احترام به حاج قاسم فراتر از دین و آئین است / نابوی استقبال حضرت مریم از حاج قاسم که در منزل یک خانواده مسیحی در تهران نصب شده است. گویی حضرت مریم به استقبال حاج قاسم و ابومهدی آمده است. هموطنان مسیحی همان‌طور که در سال‌های دفاع مقدس ثابت کردند، پای عزت و شرف این خاک ایستادند و به درستی حق را شناخته‌اند، همواره در این مسیر ثابت قدم هستند.

فوتوشاپ کار ما هر نیازمندیم / اگانت وزارت خارجه آمریکا در توییت با فوتوشاپ کردن عکس هواپیمای ترابری ارتش جمهوری اسلامی ایران و چسباندن نشان شرکت هواپیمایی ماهان روی آن، بیانیه پامینو برای تحریم این شرکت را منتشر کرد. کیفیت این تصویر فوتوشاپی سوژه افراد در فضای مجازی شد و برخی با دست‌کاری هواپیمای برادران رایت و گذاشتن نشان ماهان بر روی آن، مدعی شدند اگر فوتوشاپ مبنایست پس اختراع اولین هواپیمای ما باید به نام شرکت ماهان ثبت شود.

روزنه

شناخت درمانی اجتماعی

تعریف

ابوالحسن سلطانی زاده

هادی سیاسی

طراحی نظام سلطه در ۴۱ سالگی انقلاب تمرکز بر استفاده از ظرفیت‌های داخلی برای به فریاد کشاندن نظام اسلامی است که یکی از این ظرفیت‌های داخلی جریان «تحریف» است که با کارگردانی، هدایت و نقشه بیرونی، ولی با عوامل و بازیگران داخلی اجرا می‌شود؛ برای غلبه بر این حربه دشمن باید از موارد تمرکز او در این کار شناخت داشته باشیم که در ادامه آنها را بررسی می‌کنیم:

۱- القای ناکارآمدی حکومت دینی در مواجهه با مشکلات و تحریم؛ ۲- انکار پیشرفت‌های کشور در موضوعات هسته‌ای، نظامی، علمی، فناوری و سایر موضوعات؛ ۳- دادن آدرس غلط برای رفع مشکلات و تحریم مانند مذاکره یا رابطه با غرب به جای رابطه با شرق؛ ۴- تجسم استراتژی لبه پرنگاه و رسیدن به بن‌بست ۵- شرطی‌سازی؛ ۶- ایجاد اختلال در شناخت موقعیت؛ ۷- رابطه در هم تنیده با نفوذی‌ها و واسطه‌ها؛ ۸- ایجاد تضاد بر اساس ذهنیت مهندسی شده؛ ۹- برخورد اقتصادی با قوه قضائیه به عنوان پیشران مقابله با فساد (اگر قوه قضائیه با فسادان بردار برخورد نکند، می‌گویند با فساد برخورد نمی‌شود و اگر قوه قضائیه برخورد کند می‌گویند فساد سیستمی شده است، به گونه‌ای که حتی به خود قوه قضائیه هم سرایت کرده است) ۱۰- معرفی تحریم به عنوان عامل اصلی مشکلات ۱۱- دوگانه‌سازی‌هایی مانند کوتاه آمدن در برابر آمریکا و مذاکره یا آماده شدن برای جنگ، یا دوگانه سلامت و عزاداری در موضوع محرم یا موشک و معیشت در موضوع توانمندی‌های دفاعی؛ ۱۲- جابه جایی نقاط قوت با نقاط ضعف. ۱۳- دوگانه‌سازی خوب و بد در خصوص آمریکا، بر این مبنای که آمریکای خوب را با حکمرانی دموکرات‌ها فرصت بزرگ برای تعاملات گسترده معرفی می‌کنند؛ ۱۴- استفاده از استعاره‌های جذاب. یک خط مستمر است که با استفاده از عبارات و استعاره‌های به ظاهر موجه در برهه‌های مختلف و با ادبیات اقتضایی مانند تش‌زدایی یا جهان یا گفت‌وگوی تمدن‌ها یا تعامل سازنده، آن را به کار می‌برند؛ ۱۵- سوءاستفاده از ناکارآمدی مسئولانی که مسئولیت‌ها را برای تحول و کارآمدی تصرف کرده‌اند، ولی در عمل با نهایت انفعال و وادادگی و ناکارآمدی، اولویت‌ها را جابه‌جایی کرده و به عنوان فریاد دهنی کمک کرده‌اند، به عنوان ابزار استفاده می‌کنند؛ ۱۶- تخریب خط مقاومت و ایستادگی؛ ۱۷- عوض کردن جای ظالم و مظلوم و جلاد و شهید؛ ۱۸- باور عمیق به توسعه برون‌گرا؛ آنها اراده غرب برای این توسعه و پیشرفت را ضروری و از همین زاویه، اقتدار ملی بدون همراهی غرب را افسانه می‌پندارند؛ ۱۹- سرمدمداری شعار ما نمی‌توانیم و آگاهانه درباره توانایی‌های داخلی ایجاد تردید و ابهام می‌کنند؛ ۲۰- عدم تخطئه غرب؛ آنها در تمام منازعات با آمریکا و غرب، نظام اسلامی را مقصر اصلی دشمنی معرفی می‌کنند.

در پایان به این نکته اشاره می‌کنیم که پادزهر تحریف، شناخت درمانی اجتماعی است؛ یعنی باید سواد رسانه‌ای و آگاهی سیاسی مردم به گونه‌ای ارتقاء پیدا کند.

در انتظار باخت ترامپ!

صبح صادق بازی تروئیکای اروپایی در سناریوهای ضد برجامی کاخ سفید را بررسی می کند

برجام و سپس شورای امنیت سازمان ملل فعال کند. زمینه این موضوع را هم از قبل اروپایی ها ایجاد کردند. تروئیکای اروپا در دی ماه سال ۱۳۹۸ طی بیانیه‌ای به بهانه «بی‌تعمدی ایران به توافق اتمی»، اعلام کردند سازوکار ماشه علیه ایران فعال شد. در مجموع بازی تروئیکای اروپایی در این مرحله، این است که برجام نابود نشود، چرا که نابودی برجام، به منزله نابودی بقیه فرمول‌های برجام در چارچوب سیاست گام به گام است. در عین حال، اروپا این وضعیت را برای بازسازی برجام نوعی فرصت ارزیابی می‌کند؛ از این رو به گونه‌ای رفتار می‌کند که دستگاه محاسباتی ایران را به شرایطی که آنها برای برون‌رفت پیشنهاد می‌کنند، متمایل کند.

«انقضای تحریم تسلیحاتی نیاز به زمان و مشورت بیشتری دارد». بر این اساس، ارزیابی علت شکست آمریکا در تمدید تحریم تسلیحاتی را به قوت برجام ارجاع دادن خطاست. نباید بازی پیچیده اروپا را در سناریوهای ضد برجامی آمریکا نادیده گرفت.

۲ سناریوی اساسی و نابودسازی برجام:

راهبرد آمریکا در سناریوی اساسی، کشاندن پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل است. استفاده از سازوکار ماشه یکی از راهکارهای آمریکاست. دلیل آن نیز فراهم بودن زمینه چنین ابزاری در متن قطعنامه و برجام است که اکنون با بهره‌گیری از بازی‌های حقوقی خود را مشارکت‌کننده قطعنامه معرفی کرده و شکایت‌نامه خود را تسلیم رئیس دوره‌ای شورای امنیت کرده است. بازی اروپا در اینجا قابل توجه است؛ بیانیه آنها کم و بیش شبیه همان بیانیه علیه پیش‌نویس قطعنامه تمدید تسلیحات است؛ یعنی ابراز نگرانی از انقضای تحریم تسلیحاتی، برنامه موشکی ایران و درخواست از ایران مبتنی بر اینکه «باید تمام اقداماتی را که با تعهداتش در این توافق ناسازگار است به عقب بازگردانده و بدون فوت وقت به پایبندی کامل به برجام بازگردد».

در صورت عدم موفقیت، شواهد نشان می‌دهد آنها تلاش خواهند کرد تا از طریق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی راهبرد مزبور را محقق کنند. زمینه آن نیز قدرتی است که قطعنامه ۲۲۳۱ و برجام به آژانس داده است. متأسفانه، تروئیکای اروپایی با قطعنامه ضد ایرانی در آژانس انرژی اتمی زمینه اولیه این راهکار را فراهم کرده‌اند. راهکار سوم این است که آمریکا یکی از سه کشور تروئیکای اروپایی را با خود همراه و سازوکار ماشه را از مسیر کمیسیون مشترک

که این اقدام آمریکا نقض فاحش و اساسی برجام است، اما آنها نه در بازاری و نه در بازگرداندن کاخ سفید کاری نکردند. در مقابل به گونه‌ای عمل کردند که بیشتر به سیاست فشار حداکثری آمریکا کمک کرد تا به ایران. سیاست‌های اعمالی اروپا در واقع فرصت‌طلبی و فرصت‌سازی برای همان چیزی بود که با اوایما به توافق رسیده بودند؛ یعنی بازسازی زودهنگام برجام برای تحقق فرمول‌های برجام ۲، ۳ و ۴. آنها به موازات اجرا نکردن تعهدات خود، وقتی دیدند فشارهای حداکثری عرصه را بر ایران تنگ کرده، تلاش کردند با وعده‌های توخالی (مانند وعده اعتبار ۱۵ میلیارد دلاری فرانسه) ایران را متقاعد کنند که مذاکره با ترامپ بهتر از هر گزینه دیگری است. در همین راستا، تروئیکای اروپایی برای فشار بیشتر در اقدامی ناباورانه (برای تیم هسته‌ای ایران)، طی بیانیه‌ای اعلام کردند سازوکار ماشه را فعال خواهند کرد. بسار دیگر پس از مدتی در چارچوب سناریوی بازسازی برجامی آمریکا، قطعنامه‌ای ضد ایرانی را در آژانس به تصویب رساندند که نوعی شوک به دستگاه دیپلماسی بود؛ چراکه یکی از دلایل توافق اروپایی‌ها در برجام حل شدن همه مسائل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ایران به ویژه PMDA بود. اقدام دیگر تروئیکای اروپایی را باید در نحوه مواجهه آنها با پیش‌نویس قطعنامه تمدید تسلیحاتی در شورای امنیت ملاحظه کرد. معنای سیاسی رأی ممتنع اروپا این بود که اگر چه مخالف آن هستیم، ولی مانع کار آمریکا هم نیستیم. تروئیکای اروپایی به صراحت اعلام کردند رأی ممتنع آنها به رأی نیاوردن حتمی پیش‌نویس بوده است؛ یعنی در غیر این صورت با آمریکا همراهی می‌کردند؛ چراکه آنها طی بیانیه‌ای ابراز داشتند: «از پایان تحریم‌های تسلیحاتی نگران هستند» و

سیامک باقری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صادق

بنیادهای سناریوهای ضد برجامی کاخ سفید در همان زمان تکوین (۱۳۹۲) تا تصویب (۱۳۹۴) وجود داشت. این «بنیاد» هم در متن بود و هم در رویکرد. در آمریکا طرف اصلی ایران در توافق‌نامه هسته‌ای-از همان ابتدا دورویکرد کلان و متفاوت درباره برجام وجود داشت که هر دو هدف واحدی در سر داشتند؛ رویکردی که دموکرات‌ها به رهبری اوایما آن را نمایندگی می‌کرد، مبتنی بر این بود که سیاست‌های حداکثری به همراه خواسته‌های حداکثری برای مهار و مقابله با ایران کارآمد نیست؛ از این رو آنها با اتخاذ سیاست‌های گام به گام فرمول برجام ۱ را طراحی کردند تا در ادامه با شرطی‌سازی نتایج اقتصادی فرمول ۱، فرمول برجام ۲ و سپس ۳... را عملیاتی کنند. این سیاست همان اتفاق نظری بود که با تروئیکای اروپایی به دست آمده بود. به موازات این، رویکرد دومی در کنگره و سنای آمریکا و محافل اندیشه‌ای این کشور وجود داشت که معتقد بود باید خواسته‌های حداکثری را با تدابیر سیاست حداکثری، یکجا بر ایران تحمیل کرد. به این ترتیب، وقتی برجام تصویب شد، آنها برجام را یک توافق‌نامه فاجعه‌آمیز توصیف کردند که هر چه سریع‌تر باید جلوی آن را گرفت. طراحان و مجریان دیپلماسی دولت یازدهم با بی‌توجهی به این دقیق سیاست در آمریکا و نظام بین‌المللی، متن برجام را به گونه‌ای بنسبتند که بعد بستر طراحی سناریوهای ضد برجامی و فرصت‌طلبی سایر بازیگران نشود و این همه خسارت بر کشور وارد نکند. به هر جهت بازخوانی سناریوی ضد برجامی ترامپ و بازگرایی تروئیکای اروپایی در شرایطی که آمریکا تلاش دارد همه تحریم‌های گذشته را بازگرداند، حائز اهمیت است.

۱ سناریوی بازسازی و اصلاح برجام:

اولین سناریوی کاخ سفید تجدیدنظر در برجام در زمینه زمان و کیفیت و کمیته محدودیت‌های تسلیحاتی، موشکی و هسته‌ای ایران به اضافه تغییر رفتارهای منطقه‌ای و داخلی ایران بوده است. این امر ممکن نبود مگر اینکه ایران بار دیگر وارد میز مذاکره شود؛ از این رو راهبرد فشار حداکثری عملیاتی شد. در این میان، حضور در برجام مانع فشار حداکثری تلقی شد و از آنجایی که هیچ‌گونه تشریفات و الزامات حقوقی درباره خروج یکی از اطراف توافق‌نامه برجام پیش‌بینی نشده بود، کاخ سفید در ۱۳۹۷/۲/۱۸ به صورت رسمی و بدون هر نوع مانع و رادع حقوقی و سیاسی خروج از برجام را اعلام کرد تا دستش برای اعمال هر نوع تحریم اولیه و ثانویه و هسته‌ای و غیر هسته‌ای باز شود. برای تروئیکای اروپایی نیز تردیدی وجود نداشت

انعکاس

مروری تحلیلی بر کتاب جان بولتون ۸

عقب‌ماندگی آمریکا

در عرصه سایبری

ثمانه اکوان

کارشناس بین‌الملل

«جان بولتون» در فصل ششم کتاب خود جزئیات رابطه آمریکا و روسیه را طی دوران فعالیتش در کاخ سفید بررسی و بیان می‌کند غیر از معاهده موشک‌های هسته‌ای میان برد که او تمام تلاشش را کرد تا آمریکا از این معاهده بیرون بیاورد، در مسائل دیگری نیز تلاش داشت رویکرد مبارزه‌جویانه و جنگ‌طلبانه خود را به نمایش بگذارد. او در این میان مسئله جالبی را نیز بیان می‌کند و آن عقب‌ماندگی آمریکا در عرصه سایبری نسبت به سایر کشورها از جمله روسیه، چین و ایران است؛ در این زمینه می‌گوید: «یکی از مسائلی که اول از همه به آن پرداختم، توانایی‌مان برای انجام عملیات سایبری هجومی در برابر دشمنان ما بود که شامل گروه‌های تروریستی و سایر بازیگران غیردولتی می‌شد».

«استراتژی اوایما بر این استدلال غلط استوار بود که فضای سایبری تقریباً بی‌خطر و حتی بکر است و بهترین رویکرد این است که مشکلات را با نرم حل کنیم و خطر بدتر کردن اوضاع را نپذیریم. متوجه نمی‌شدم چرا فضای سایبری باید از نظر مادی از تمام تجربیات دیگر بشری جدا شود؛ وضعیت آتارشی ابتدایی که در آن قدرت و عزمی که با پشتیبانی تسلیحات تهاجمی قابل توجه همراه است، می‌تواند ساختارهایی از بازدارندگی را در مقابل دشمنان بالقوه به وجود آورده

و در نهایت باعث ایجاد صلح شود. اگر ما با قطعیت فزاینده می‌دانستیم که روسیه، چین، کره شمالی، ایران و سایرین در فضای سایبری در حال رقابت با ما هستند، زمانش رسیده بود که ما هم به جنگ آنها برویم.» او در نهایت موفق شد استراتژی سایبری‌ای را برای دولت ترامپ طراحی کند که به قول خودش می‌توانست مانع از دخالت‌های کشورهای دیگر در انتخابات آمریکا شود، اما این سیاست چه تفاوتی با سایر سیاست‌های این عرصه داشت؟ ویژگی بارز آن که از نظر دموکرات‌ها هم بسیار درست به نظر می‌رسید، تهاجمی بودن رویکرد آمریکا در این عرصه بود. بولتون تعیین کرده بود سیاست آمریکا در فضای سایبری نه دفاعی و نه منفعل، بلکه باید تهاجمی باشد؛ یعنی در برابر اقداماتی که بازیگران غیردولتی یا کشورهای

در برابر آمریکا انجام می‌دهند، باید واکنش تهاجمی نشان داده می‌شد، همین رویکرد در نهایت موجب می‌شد سیاست‌های فضای سایبری آمریکا هر روز بیشتر از دیروز امنیتی شود و این امنیتی شدن نیز موجب می‌شد دولت ترامپ در این زمینه نتواند گزارش خوبی به دستگاه‌های مختلف درباره اقدامات خود بدهد. اواخر ماه اکتبر، صحبت‌های عمومی‌ای را در واشنگتن مطرح کرد تا به‌صورت گسترده توضیح دهد که برای از بین بردن قوانین دوره اوایما چه کرده‌ایم. باقی مقامات دولتی مانند «ژنرال ناکسون» نیز همین کار را کردند. این تصمیم‌گیری پیچیده‌ای بود و تصمیم‌های سختی درباره اینکه چه چیزی باید به‌صورت عمومی گفته شود و چه چیزی گفته نشود، گرفته می‌شد. هر چه می‌توانستیم بیشتر بگوییم، قابلیت‌هایی که دیگران می‌توانستند از آن در بهبود برنامه‌های سایبری‌شان استفاده کنند، چه به‌صورت تهاجمی و چه به‌صورت دفاعی، بیشتر می‌شد. «این سیاست‌ها شاید نتوانست در انتخابات کنگره سال ۲۰۱۸ کارگر افتد و میزان حملات سایبری را کاهش دهد؛ اما از نظر بولتون، این کار، کاری مداوم بود که باید در دولت‌های آینده هم دنبال می‌شد.

بدترین توافق

مشاور امنیت ملی کاخ سفید در مصاحبه‌ای با پایگاه «استوری» بار دیگر مدعی شد «جان کری» وزیر خارجه اسبق آمریکا با نقشی که در حصول برجام داشته به ایران کمک کرده است از کاهش تحریم‌ها به ارزش ۱۵۰ میلیارد دلار برخوردار شود. وی گفت: «جان کری و برجام، به اندازه ۱۵۰ میلیارد دلار تحریم‌ها را کاهش دادند. ایران این پول را برای مردم خودش و ایجاد یک طبقه متوسط در ایران خرج نکرد. آنها آن را برای فعالیت‌های تروریستی در لبنان، سوریه، عراق و یمن مصرف کردند؛ بنابراین، برجام اصلاً توافق فوق‌العاده‌ای نبود. در واقع، بدترین توافق دیپلماتیک از زمان مامشات مونیخ در سال ۱۹۳۸ بود.»

همه علیه آمریکا

خبرگزاری «آسوشیپتد پرس» گزارش داد بعد از آنکه «مایک پومپو» نام رسمی آمریکا برای آغاز روند بازگشت تحریم‌ها علیه ایران را تحویل «دیان دجانی» رئیس دوره‌ای شورای امنیت داد، دجانی ریزی‌های تک به تک با ۱۴ عضو دیگر شورای امنیت، درباره اقدام آمریکا را آغاز کرد. نتیجه این ریزی‌ها این بود که اکثریت اعضای شورای امنیت گفتند آمریکا از حق قانونی برای بازگرداندن تحریم‌ها برخوردار نیست بر این اساس نیازی نیست رئیس شورای امنیت طی ۳۰ روز آینده قطعنامه «ادامه لغو تحریم‌ها علیه ایران» را که آمریکا آماده توی آن است، به رأی بگذارد.

قانون جنگل!

خبرگزاری‌ها اعلام کرده‌اند روسیه جزء سرسخت‌ترین مخالفان اقدام آمریکا برای احیای تحریم‌ها علیه ایران بوده است. معاون نماینده روسیه در سازمان ملل در تویتر نوشت: «مثل اینکه ۲ سیاره وجود دارد، یکی سیاره‌ای افسانه‌ای و مبتنی بر قانون جنگل که آمریکا در آن مجاز است بدون مجاب کردن دیگران هر کاری که دلش می‌خواهد انجام دهد، توافق‌ها را نقض کرده و از آنها خارج شود و باز هم به دنبال منفعت بردن از آن باشد؛ دوم، سیاره‌ای دیگر که بقیه دنیا در آن زندگی می‌کنند و در آن قانون بین‌المللی و دیپلماسی حاکم است.»

دستاویز سست!

تلاش بی حاصل برای انزوی حزب الله

محمد حسن سجادی

کارشناس مطالعات منطقه‌ای

اگر چه گزاره «فشار حداکثری» به سیاست دولت ترامپ در قبال جمهوری اسلامی ایران اطلاق می‌شود، اما به نظر می‌رسد مفهومی فراتر یافته است. انفجار بیروت، گذشته از آنچه بود و آنچه گذشت به دستاویزی برای افزایش فشار بر حزب الله تبدیل شده است. این ماجرا طیفی از سیاست‌ها را در بر می‌گیرد تا حزب الله را متهم اصلی ماجرا اقلمداد کند.

فشار حداکثری تا سیاست پلکانی

توالی اتفاقات پس از انفجار، مانند تروریستی اعلام کردن حزب الله از سوی لیبوتانی و حمایت برخی کشورهای متخاصم از این تصمیم، در کنار برگزاری دادگاه «رفیق حریری» سال‌ها پس از حادثه ترور و تلاش برای اثبات اتهام وارد شده به یکی از اعضای حزب الله به نام «سلیم عیاش» همگی حکایت از آن دارد که کارزار فشار حداکثری درباره حزب الله با توجه به میزان بالاتری از شکنندگی که به نسبت جمهوری اسلامی دارد، به کار می‌رود. این سیاست‌ها در جهت مسیری است تا رژیم صهیونیستی برخی دولت‌های شبه‌جزیره که در حال حاضر سرمست از برقراری رابطه با تل آویو هستند، تهدید حزب الله را بر ساخته و برجسته کنند، به صورتی که نوعی سیاست «پلکانی» را در قبال این حزب به کار ببرند؛ منظور از سیاست پلکانی این است که در ابتدا فشار سیاسی و اقتصادی، سپس برخورد نظامی و هم‌اکنون برخورد دیپلماتیک به این سیاست‌ها اضافه شده است تا فشار حداکثری را به این حزب تسری دهند.

۲

تمرکز بر تضعیف حزب الله

به نظر می‌رسد دولت‌های مخالف محور مقاومت می‌کوشند تا از انفجار بیروت و حوادث پس از آن استفاده و دولت لبنان را، به ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر قرار دهند تا

فشار بر شاهرگ حیاتی دولت لبنان، حزب الله را در مقابل مردم قرار دهد. مسئله مهم می‌تواند به این صورت باشد که مشارکت دولت‌های غیر همسوس با حزب الله در ساخت بیروت از یک سو نفوذ بیشتر این کشورها؛ به ویژه فرانسه که جایگاه سنتی خود در لبنان را با قدرت گرفتن حزب الله از دست داده بود، برخواهد گرداند، از سوی دیگر، وابستگی اقتصادی به این دولت‌ها حیاتی این کشور به دست کنشگران خارجی بیفتد؛ بنابراین در هر زمان که اراده خارجی وجود داشته باشد فشار بر دولت لبنان برای ایجاد مضیقه بر حزب الله وارد می‌شود. شاید یک موضوع دیگر عموماً مغفول مانده باشد و آن این است که مسیری که در جریان است این‌گونه بوده که حزب الله از سوی نزدیک‌ترین کنشگران، حتی دولت لبنان نیز تروریستی اعلام شود. در این میان سعد حریری نقش قابل توجهی دارد. هم‌اکنون توازن منطقه‌ای تا حدودی در حال تغییر است، این موضوع با حرکت کشورهای حوزه خلیج فارس به سمت رژیم صهیونیستی می‌تواند تهدیدی جدی را ایجاد کند.

در پایان توجه به این نکات ضروری است: اول اینکه، شرایط به هم پیچیده شده است و این مسئله می‌تواند به سود نیروهای مخالف مقاومت باشد؛ بنابراین حزب الله در حال حاضر نیاز به بازبانی تمرکز و ارائه اولویت‌بندی دارد. دوم اینکه، مسیر انتخابی نیروهای معارض مقاومت به سوی حداکثرسازی همراهی کشورها و تروریستی اعلام کردن حزب الله است، به صورتی که حتی فشار را درازمدت بر دولت لبنان حفظ کند تا حتی دولت لبنان نیز وادار شود حزب الله را تروریستی اعلام کند. سوم و در نهایت اینکه، ورود نیروهای غریبومی به فرایند بازسازی لبنان ضمن ایجاد بد اعتمادی داخلی به حزب الله می‌تواند دولت لبنان را نیز بیش از پیش در حوزه اقتصادی شکننده کند، آنگاه ناچار به اجرای سیاست‌های فشار از بیرون بر حزب الله خواهد بود.

محاسبات غلط

نگاهی به سیاست‌های دوگانه ابوظبی

الله‌کرم مشتاقی

کارشناس مسائل منطقه

صهیونیسم در حال پیشبرد اهداف خود هستند. جمهوری اسلامی ایران نیز گفتمان محور مقاومت و اسلام انقلابی را به عنوان گفتمانی جامع و برگرفته از تعالیم ناب اسلامی در پیش گرفته است. گفتمان‌های پان عربیسم، سوسیال و ژاندارم سلطنتی (در دوران پهلوی) نیز گفتمان‌هایی بودند که با شکست مواجه شده‌اند و از صحنه منطقه محو شدند. در این میان حتی قطر نیز خود را حامی گفتمان اخوانی معرفی می‌کند تا برای پیشبرد اهداف خود از یک گفتمان برخوردار باشد. امارات متحده عربی، اما همچنان گفتمانی برای پیشبرد اهداف خود ندارد و صرفاً به عنوان یک ضد گفتمان عمل کرده است. تا زمانی که ابوظبی نتواند یک رویکرد گفتمانی ایجابی را طراحی کند، نمی‌تواند به عنوان یک قدرت منطقه‌ای خود را معرفی نماید.

ج

پیوند خارجی

خطای سوم امارات کسب امنیت و توسعه نه از طریق ظرفیت‌های خود، حتی نه از طریق کشورهای منطقه، بلکه از طریق تعامل با قدرت‌های فرامنطقه‌ای است. امارات بر این باور است که در صورت پیوند با رژیم صهیونیستی برای همیشه تحت حمایت مطلق آمریکا خواهد بود، حال آنکه وضعیت آشفته مصر و اوضاع راکد اردن نشان می‌دهد ارتباط با تل آویو موجب امنیت، رشد و قدرت نمی‌شود.

د

نادیده گرفتن ملتها

خوی غیر مردم‌سالار شیوخ امارات موجب شده است آنها در تعامل با منطقه صرفاً به دولت‌ها بنگرند و از نقش جریان‌های فکری، گروه‌ها، جنبش‌ها، به ویژه مردم و افکار عمومی غافل شوند. امارات تصور می‌کند دولت‌ها پس از مدتی با این مسئله (رسمیت یافتن روابط بین ابوظبی و تل آویو) کنار خواهند آمد، حال آنکه حتی اگر بپذیریم که دولت‌ها با این مسئله کنار بیایند، مردم منطقه این حرکت را به عنوان حرکتی خائنه فراموش نخواهند کرد.

مقلب بزرگ

مقلب بزرگ

گاردین: تقلب کردن، روش زندگی دونالد ترامپ رئیس‌جمهور جمهوری خواه ایالات متحده آمریکا است و حالا تبدیل به راهبرد انتخاباتی او شده است. رئیس‌جمهور آمریکا با تردید افکنی بی‌پایه و اساس در مورد مشروعیت رأی‌گیری پستی، سنگ بنا را به چالش کشیدن نتایج انتخابات ماه نوامبر را گذاشته است. ترامپ قطعاً نتیجه انتخابات نوامبر را به چالش خواهد کشید. اگر او حتی خودش با رأیی قاطع در انتخابات پیروز شود، استدلال خواهد کرد که در آراء تقلب شده و برتری او بزرگ‌تر بوده است. اگر با برتری ناچیزی پیروز شود فریاد خواهد کشید «ناعادلان» است و استدلال می‌کند که آرای بایدن با تقلب همراه شده‌اند و اگر شکست بخورد چطور؟ در آن صورت وضعیت بسیار مغشوش خواهد شد. ترامپ ماه گذشته میلادی در مصاحبه‌ای با فاکس نیوز از گفتن این که شکستش را خواهد پذیرفت، سر باز زد. او پاسخ داد: «من در زمان خودش به شما خواهم گفت. من شما را در این مورد معلق نگه می‌دارم.»

گرگ در لباس بره

رأی‌الیوم: عربستان، موانع زیادی برای گام برداشتن به سمت صلح کامل با اسرائیل، بر سر راه دارد. درست برعکس امارات که خود را در تیررس تهدیدات ایران و ترکیه تعریف کرده است، پادشاه عربستان، خود را خادم حرمین شرفین می‌داند که نماد دینی بسیاری از اعراب و مسلمانان و رقیب ایران شیعه‌ای است که به تازگی موفق به شکست دادن نقشه آمریکا برای تمدید قطعنامه تحریم تسلیحاتی‌اش شد.

رقابت سخت

پولیتیکو: بایدن از زمان پیروزی‌اش در انتخابات مجلس سنا در سال ۱۹۷۲ انتخابات سختی را پشت سر گذاشته است. کمپین انتخاباتی وی برای ریاست‌جمهوری در سال ۱۹۸۸ و ۲۰۰۸ هم آمادگی زیادی نداشتند؛ بنابراین، الان وقتش رسیده است که بایدن نشان دهد می‌تواند در برابر فردی مانند ترامپ برنده باشد؛ البته باید به یاد داشته باشیم که نمی‌توان شکردهای خاص او را دست کم گرفت.

توهم تکان پرچم سفید تسلیم

میدل‌ایست‌آی: با توافق امارات و اسرائیل، فلسطینی‌ها پرچم سفید تسلیم را تکان نخواهند داد، که اگر می‌خواستند، در هفت دهه گذشته چنین کاری انجام داده بودند. درصد اعراب مخالف به رسمیت شناختن دیپلماتیک اسرائیل در یک دهه گذشته افزایش یافته است، نه کاهش. «شاخص افکار عرب» میزان این‌گرایش را سنجیده است. ۸۴ درصد در سال ۲۰۱۱ مخالف به رسمیت شناختن دیپلماتیک بودند. تا سال ۲۰۱۸ این رقم ۸۷ درصد شد. در میان فلسطینی‌ها، این توافق، فتح و حماس را که از زمان جنگ داخلی غزه در سال ۲۰۰۷ رقبایی سفت و سخت بودند، به آغوش یکدیگر می‌کشاند. اگر نتانیاهو و بن زاید تلفنی در حال گفت‌وگو با یکدیگر هستند، محمود عباس، رئیس تشکیلات فلسطین و اسماعیل هنیه، رهبر سیاسی حماس هم همین وضعیت را دارند.

تقلای بیهوده

شورای آتلانتیک: ایران در دو سال گذشته و تحت شدیدترین تحریم‌ها در تاریخ، از مذاکره درباره شرایط مورد نظر ترامپ خودداری کرده است. ترامپ از روند تصمیم‌سازی در سیاست خارجی ایران، هیچ درکی ندارد. اگر ترامپ برنده شود، توافقی گسترده در نظام ایران وجود دارد که باید همچنان مقابل سیاست فشار حداکثری دولت ترامپ، مقاومت حداکثری کرد. هیچ کسی در تهران اشتیاق ندارد درباره خوسته‌های غیرواقعی که ترامپ پیشنهاد کرده، مذاکره کند؛ از این رو نتایج انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در نوامبر ۲۰۲۰، تأثیری بر مخالفت ایران در مذاکره بر سر برجام نخواهد داشت.

جهان

شماره ۹۶۴ | دوشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

ترامپ یا بایدن؟

فرقی نمی‌کند

رامین بخشی

دکتری علوم سیاسی

سیاست آمریکا در قبال ایران، یکی از موضوعات داغ رقابت‌های انتخاباتی آمریکاست. دموکرات‌ها خواستار بازگشت کاخ سفید به برجام هستند، اما در نقطه مقابل نشانه‌هایی از استمرار سیاست‌های مبارزاتی «ترامپ» وجود دارد. فرقی نمی‌کند چه کسی در ماه نوامبر برنده انتخابات آمریکا شود، ایران درباره برجام مذاکره نخواهد کرد. انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا احتمالاً مشخص خواهد کرد که آیا توافق هسته‌ای ایران زنده مانده است یا خیر. در صورت پیروزی مجدد ترامپ، ایران به احتمال زیاد از برجام خارج شده و سیاست هسته‌ای خود را تغییر خواهد داد، تا در مذاکره بعدی قدرت بیشتری به دست آورد. اگر «جو بایدن» نامزد احتمالی دموکرات انتخاب شود، دو طرف می‌توانند به سمت احیای برجام حرکت کنند، اما ایران تمایلی به گسترش مفاد برجام نخواهد داشت. تهدید فوری برای برجام مسئله لغو یا تعدیل تسلیحاتی ایران است. در صورت تعدیل تحریم تسلیحاتی، تهران تهدید کرده است که از توافق هسته‌ای، حتی «ان‌پی‌تی» خارج خواهد شد. نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا هر چه باشد، اتفاق نظر گسترده‌ای در دولت ایران وجود دارد که تهران مجدداً درباره شرایط برجام مذاکره نخواهد کرد؛ زیرا معتقد است پرونده هسته‌ای پس از امضای توافق‌نامه بسته شده است و جنبه‌های دیگر مانند برنامه موشکی بالستیک و نفوذ منطقه‌ای ایران نباید به برجام اضافه شود. ترامپ معتقد است ایران فقط منظر نتایج انتخابات ایالات متحده است. روشن است که این دیدگاه کاملاً اشتباه است؛ زیرا ایران از مذاکره دوباره برجام خودداری خواهد کرد. برای تهران مهم نیست چه کسی برنده خواهد شد. ترامپ هیچ درک درستی از روند تصمیم‌گیری در سیاست خارجی ایران ندارد.

در صورت پیروزی ترامپ، اجماع گسترده‌ای از سوی جمهوری اسلامی وجود دارد تا بتواند سیاست مداوم حداکثر مقاومت در برابر سیاست «فشار حداکثر» را دنبال کند. هیچ کس در تهران مشتاق برگزاری مذاکرات درباره مطالبات غیرواقعی که دولت ترامپ پیشنهاد داده است، نیست. در صورت انتخاب مجدد ترامپ برای دوره دوم، احتمالاً ایران غنی‌سازی دوباره اورانیوم تا ۲۰ درصد، کاهش همکاری با بازرسان آژانس و از سرگیری غنی‌سازی اورانیوم در محل زیرزمینی تأسیسات هسته‌ای فردو به منظور ایجاد زمینه برای «مذاکرات متقارن» را احیا می‌کند. این جنبه‌های بازدارندگی، ایالات متحده را به مذاکرات متوازن با تهران ترغیب می‌کند. اگر بایدن انتخاب شود پیش‌شرط‌هایی برای بازگشت به برجام از جمله برنامه موشکی تهران و سؤالات مربوط به نفوذ صورت ایران امتناع خواهد کرد و به دنبال عملیاتی کردن استراتژی بازدارندگی است. بایدن همچنین از حامیان قدرتمند رژیم صهیونیستی است و به احتمال زیاد از سیاست خصمانه آن در قبال ایران حمایت خواهد کرد. تیم سیاست خارجی بایدن طرفدار تجدید پیشنهاد در برجام برای محدودیت‌های جدید درباره ایران است. در کل، استراتژی بایدن حاکی از تداوم سیاست دولت ترامپ است.

خلق مزیت‌های جدید

تحقق اقتصاد بدون نفت امری دست یافتنی است. با اعتماد به مردم، تکیه بر توانایی‌های داخلی و در سایه برنامه‌ریزی جامع و منسجم امکان‌پذیر است. با وجود منابع درآمدزایی چون انواع معادن و اقلام کانی، زمینه‌های متنوع سرمایه‌گذاری زیربنایی، محصولات چوب پسته، فرش و... در اقتصاد ایران و همچنین با بهره‌گیری کارا از سایر منابع در دسترس از قبیل زمین‌های مناسب کشاورزی و با به کارگیری استراتژی‌های برون‌گرا، اصلاح الگوی واردات و توسعه صادرات، بالا بردن ارزش افزوده کالاهای تولیدی و خلق مزیت‌های جدید، می‌توان اقتصاد بدون نفت را محقق ساخت.

شاخص

۲۱ میلیارد دلار خسارت

به گزارش رویترز، صندوق ۱/۱۵ تریلیون دلاری سرمایه‌حکومتی نروژ در نیمه نخست سال ۲۰۲۰، خسارت ۱۸۸ میلیارد کرون (۲۱/۲۷ میلیارد دلاری) ثبت کرده است؛ زیرا ارزش بازار بورس و بازار املاک این کشور در جریان شیوع کرونا کاهش یافته است. این کاهش در حالی رخ داده است که این صندوق در سال ۲۰۱۹ به علت رشد بازارهای بورس، رکورد درآمدی جدیدی را ثبت کرد و شاهد سود ۱۸۰ میلیارد دلاری بود. «تروند گرند» معاون ارشد اجرایی این صندوق در بیانیه‌ای اعلام کرد: هر چند بازارها در سه ماهه دوم بهبود یافتند، اما ما هنوز شاهد بی‌ثباتی قابل توجهی هستیم.

افزوده

معنای بسته شدن نماد

توقف و بازگشایی نمادها در بورس

هر گونه تغییر، اعم از تغییر در اصول اساسی شرکت، مانند تغییر محل، افزایش سرمایه و تعیین اعضای هیئت مدیره... فقط در صورتی امکان‌پذیر است که نماد معاملاتی شرکت بسته شود؛ یعنی معاملات سهام شرکت تا زمان تصمیم‌گیری در زمینه نماد شرکت در تابلوی بورس به وضعیت متوقف در خواهد آمد؛ گفتنی است، بعد از تصمیم‌گیری درباره موارد فوق و با اجازه سازمان بورس، سهام شرکت مورد نظر با قیمت جدید وارد تابلو خواهد شد، و در اولین روز باز شدن، سهام از قانون حجم مینا پیروی نمی‌کند.

شاخص بورس با اقتصاد کشور همخوانی ندارد

در سال‌های اخیر، اوضاع اقتصادی کشور به ویژه رشد قیمت کالاهای اساسی و کاهش قدرت خرید شهروندان به گونه‌ای بوده که با توجه به شاخص‌های اقتصادی شاید بتوان گفت، زندگی شهروندان ایرانی در بدترین وضعیت خود قرار دارد و آمارهای اقتصادی از کاهش قدرت خرید و افت کیفیت زندگی اقتصادی در جامعه ایران حکایت دارد. صبح صادق در گفت‌وگویی با «سیدشمس‌الدین حسینی» وزیر اسبق اقتصاد و عضو کمیسیون برنامه و بودجه کشور وضعیت اقتصادی کشور را بررسی کرده است.

میثم مهرپور

دبیر گروه اقتصاد

پارانه‌ها ابتدا گفتند پرداخت نقدی پارانه‌ها اشتباه بود. بعد گفتند ما می‌خواهیم پرداخت‌های کالایی را جایگزین پرداخت‌های نقدی کنیم. در سال ۱۳۹۲ دو هزار میلیارد تومان از بیت‌المال را تحت عنوان کالا و با نام «سبد کالا» به مردم عرضه کردند که در واقع می‌توان گفت یکی از بدترین طرح‌هایی بود که به لحاظ اقتصادی تاکنون اجرا شده است. در نهایت هم دیدیم هیچ کس حاضر به دفاع از آن نشد. حتی دولت وقتی می‌خواست طرحی با عنوان کمک‌های معیشتی را اجرایی کند، این کار را به صورت پاره پاره نقدی انجام داد. در حالی که اگر پرداخت نقدی بد بود و پرداخت کالایی خوب! کمک معیشتی را به صورت نقدی پرداخت نمی‌کرد. این ماجرا درباره سهام عدالت هم وجود دارد. شما ببینید ابتدا به سهام عدالت حمله و آن را تخریب کردند و همه تمرکز و انتقادشان روی این موضوع بود که در سهام عدالت مدیریت در اختیار بخش غیر دولتی نیست، اما سوال این است آیا وقتی خودشان صندوق‌های ای‌تی‌اف را طراحی و واگذار کردند، مشکل مدیریت را حل کردند؟ یا تنها اتفاقی که افتاد این بود که آمدند سهام عدالت را رقیق و پرتفوی آن را تضعیف کردند. به قول معروف، حق مالکیت مردم بر سهام عدالت را اسقاط کردند و در نهایت هم تمام هنر دولت این بود که بگوید سهام عدالت را آزاد می‌کنیم. چطور چیزی را آزادسازی می‌کنید که در گذشته مدعی بودید هیچ ارزشی ندارد؟ یکی دیگر از این مباحث که شما هم به آن اشاره کردید، بحث تهاوت سهام بود که ابتدا کلی ایراد گرفتند و حالا خودشان در حال انجام این کار هستند. با این حال من به عنوان یک نماینده مجلس که از قضا سابقه اجرایی هم دارد، خوشحال می‌شوم که دولت در مسیر صحیح و در ریل صحیحش قرار گیرد و اگر این‌گونه باشد، خود من از دولت پشتیبانی می‌کنم ولو اینکه سال آخر یا حتی ماه یا روز آخر حضور دولت باشد. واقعیت امر این است که حال اقتصاد و زندگی مردم ایران نه تنها خوب نیست؛ بلکه بسیار بد است. پس ما نباید به بهانه تحلیل‌های سیاسی مانع از انقیاد اوضاع و احوال اقتصادی مردم شویم مگر اینکه متوجه شویم دولت به روش‌های غلطی در حال انجام این کار است که مطمئناً هر کجا خود من متوجه شوم روش غلط است، در مقابل آن واکنش نشان خواهم داد.

رشد شاخص بورس یا بهبود وضعیت تولیدی یا اقتصادی کشور همخوانی ندارد؟

طبیعتاً همین‌طور است. مردم امروز وضعیت سخت و کم‌نظیری را تحمل می‌کنند. در سال ۱۳۹۷ رشد اقتصادی کشور بر اساس آمارهای رسمی منفی ۵ درصد و رشد سطح عمومی قیمت‌ها ۳۱ درصد بوده است؛ اما در سال ۱۳۹۸ رشد اقتصادی چیزی حدود منفی ۸ درصد و تورم حدود ۴۰ درصد بوده است و ضریب جینی هم وضعیت بدتری را تجربه کرده است؛ یعنی فقط در همین دو سال شاهد بوده‌ایم که رشد اقتصادی پیاپی منفی ۵ و منفی ۸ درصد بوده و تورم نیز ۳۰ و ۴۰ درصد بوده است. این موضوع به آن معناست که رشد اقتصادی کاهش داشته و تورم با افزایش مواجه بوده است. از سویی، بارش جمعیت هم مواجه بوده‌ایم. پس درآمد سرانه ما به قیمت واقعی کاهش پیدا کرده و توزیع درآمد هم بدتر شده است، یعنی فشار بر طبقات ضعیف و متوسط افزایش یافته است. ضمن اینکه این فشار هم مشهود بوده و هم از طرف همه بیان می‌شود. برای نمونه، وقتی مردم با نمایندگان مجلس مواجه می‌شوند، مدام از این وضعیت و سختی‌های در حال افزایش گلایه می‌کنند؛ از طرفی نماینده مجلس هم می‌بیند هیچ برنامه‌روشنی از سوی دولت برای تغییر وضعیت وجود ندارد.

دولت آقای روحانی همواره به واگذاری شرکت‌های دولتی به برخی از سازمان‌ها و نهادها تحت عنوان رد دیون به شدت انتقاد داشت؛ اما گویا قرار است خود دولت نیز از طریق ایس‌ا‌ا‌ا‌ا، منابع مورد نیاز برای اجرای طرح نظام پرداخت هماهنگ را که قرار است از همراه اجرایی شود، تأمین کند. نظراتان در این باره چیست؟

متأسفانه برنامه‌های اقتصادی دولت نهم و دهم، به ویژه در دولت یازدهم با چارچوب و انگیزه‌های سیاسی نقد شد. چون این برنامه‌ها با انگیزه‌های سیاسی نقد شد، رفته‌رفته رنگ باخت و دوام نیاورد. در آیت میان، اگر موضوع مسکن مهر، سهام عدالت، هدفمندی پارانه‌ها و... را بررسی کنید، کاملاً متوجه این موضوع می‌شوید. در بحث هدفمند کردن

این است که ما رشد نقدینگی داشتیم؛ اما سرعت گردش رشد نقدینگی کاهش یافته است؛ یعنی اگر تورم متناسب با رشد نقدینگی اتفاق نیفتاده، حتی در برخی مواقع مانند سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ کمتر از رشد نقدینگی بوده است. یکی از دلایل آن، این بوده که سرعت گردش نقدینگی کاهش پیدا کرده است؛ یعنی اگر چه میزان پول تحت عنوان نقدینگی افزایش یافته، اما سرعت گردش پول پایین آمده بوده و این اتفاق خوبی نیست؛ چرا که به تعمیق رکود منجر می‌شود.

هم اکنون بخش قابل توجهی از نقدینگی در حال هدایت به سمت بازار سرمایه است. شما این موضوع را مثبت می‌دانید یا این ماجرا می‌تواند پیامدهایی برای اقتصاد ایران داشته باشد؟

به هر دلیلی امروزه بخش قابل توجهی از این نقدینگی وارد بازار سرمایه شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، ما اگر روزانه چیزی حدود ۲۰۰۰ میلیارد تومان نقدینگی جدید تولید می‌کنیم، بخش عمده این نقدینگی راهی بازار سرمایه شده و این موضوع سبب شده است قیمت سهام به شدت افزایش پیدا کند. اگر نرخ ارز در سال ۱۳۹۶ را حدود ۳۴۰۰ تومان در نظر بگیریم، شاخص بازار سرمایه در آن سال چیزی حدود ۱۰۰ هزار واحد بوده؛ اما در حال حاضر نرخ ارز حدود ۲۳ هزار تومان (هشت برابر) شده؛ اما شاخص بورس حدود ۱۸ برابر شده است. توجه داشته باشید که در این فاصله، یعنی بین سال ۱۳۹۶ تا به امروز، رشد اقتصادی منفی و رشد سرمایه‌گذاری هم منفی بوده است. ضمن اینکه وضعیت سودآوری شرکت‌ها هم چندان تعریفی ندارد. پس ما در اینجا یک نقیصه داریم. البته الآن به صورت کوتاه‌مدت بازار سرمایه به نوعی با جذب نقدینگی برخی از آن فشار تورمی در سایر کالاها برداشته و چون قیمت‌های مستقیم‌آدر محاسبه شاخص عمومی کالا و خدمات منظور نمی‌شود، می‌توان گفت فعلاً این چرخه به نفع تورم کار می‌کند.

با توجه به نکاتی که به آن اشاره داشتید، به نظر شما وضعیت اقتصادی ما با

با توجه به حجم نقدینگی موجود در کشور و نرخ تورم در سال‌های اخیر به نظر من تورم‌های موجود در اقتصاد با افزایش حجم نقدینگی تناسب و همخوانی دارد یا بخش قابل توجهی از تورم هنوز تخلیه نشده و در واقع ذخیره شده است؟ برخی معتقدند شوک اصلی تورم هنوز باقی مانده و با سیاست‌هایی ذخیره شده است. نگاه شما به رابطه بین نقدینگی و تورم در اقتصاد امروز ایران چیست؟

ابتدا باید ببینیم قرار است چارچوب بحث‌مان را چه چیزی انتخاب کنیم! اگر فرض کنیم چارچوب بحث ما همان نظریه مقداری پول و رابطه چند متغیر در یک رابطه ساده باشد؛ طبق آن نظریه رشد سطح عمومی قیمت‌ها یا همان تورم برابر با رشد نقدینگی به علاوه رشد سرعت گردش پول منهای رشد تولید است. حالا اگر برای پاسخ به پرسش شما سال ۱۳۹۸ را در نظر بگیریم، بر اساس آمارهای رسمی که به نظر من کمی خوشبینانه است، رشد نقدینگی در این سال حدود ۳۰ درصد بوده و رشد تولید یا همان رشد اقتصادی حدود منفی ۸ درصد بوده است. بر اساس این، ۳۰ درصد رشد نقدینگی منهای رشد تولید که یک عدد منفی است، باید چیزی حدود تورم ۴۰ درصدی را رقم بزند. وقتی آمار نرخ تورم در سال ۱۳۹۸ را بررسی می‌کنیم، می‌بینیم نرخ اعلام شده برای تورم تقریباً عددی در همین حد بوده است؛ از این رو من معتقدم آنچه در سال گذشته با عنوان نرخ تورم رخ داده، با نظریه مقداری پول همخوانی دارد. البته آنچه ما باید به آن استناد کنیم که در این سال‌ها کمتر به آن توجه شده، موضوع کاهش سرعت گردش نقدینگی طی سال‌های گذشته است؛ به گونه‌ای که در حال حاضر این عدد به چیزی کمتر از یک رسیده است؛ یعنی یک واحد نقدینگی در طول یک سال کمتر از یک بار گردش داشته است. این اتفاق به این معناست که ما در حال تجربه کردن یک رکود هستیم.

آیا شما برای رشد نقدینگی به تورم، نسبت یک به یک قائلید؟

من معتقدم باید متغیرهای دیگری را در این زمینه در نظر گرفت. در همین چارچوب نظریه مقداری پول به مواردی، چون رشد اقتصادی و سرعت گردش نقدینگی هم توجه کرد. من مطالعه‌ای را سراغ ندارم که بگوید این عدد بزرگ‌تر از یک است؛ اما باید به این نکته اشاره کرد که در اقتصاد ایران هر گاه رشد نقدینگی بالا با افزایش نرخ ارز همراه شده است، تورم‌های بالاتری را نسبت به متوسط بلندمدت ما رقم زده است. اصولاً بالاترین تورم‌های در اقتصاد ایران مربوط به سال‌هایی بوده که شاهد رشد بالای نقدینگی و مهم‌تر از آن رشد‌های بالای نرخ ارز بوده‌ایم. متأسفانه، ما در سال جاری نیز در چنین وضعیتی قرار داریم و در حال تجربه کردن آن هستیم. از این منظر می‌توان گفت اگر اقدامات اصلاحی صورت نگیرد، ما در سال جاری با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها مواجه خواهیم بود. در حقیقت، موضوع نگران‌کننده، افزایش همزمان رشد نقدینگی و نرخ ارز است که سبب کاهش شدید ارزش پول ملی می‌شود.

در واقع به نظر من در حال حاضر تناسبی میان نرخ رشد نقدینگی و نرخ تورم وجود دارد؟ شما این استدلال را که ما ذخیره نرخ تورم داریم، قبول ندارید؟

تقریباً یک تناسب وجود دارد؛ اما می‌توان گفت، اولاً این پدیده لزوماً در یک سال اتفاق نمی‌افتد. جنبه بد و مخرب آنچه ما طی سال‌های گذشته تجربه کردیم،

قیام برای زدودن تحریف از دین

گفتاری از **حجت الاسلام مسعود عالی**

دینی دارد؛ یعنی باید تقوا داشته و دشمن شناس باشد. وجود مقدس سیدالشهدا(ع) در چنین موقعیتی فرمود: «سنت پیامبر(ص) مرده است. خصلت‌هایی که پیامبر(ص) بسا خون دل جا انداخت، از بین رفته و بدعت و معیارهای جاهلیت و چیزهایی که در دین نبودند، زنده شده‌اند.»

سیدالشهدا(ع) پس از نماز در خطبه‌ای در جمع یاران خودش و لشکریان حرّ از جانب رسول خدا(ص) فرمود: «اگر کسی ببیند یک جانور و ستمگر دارد حلال خدا را حرام می‌کند، قوانین و حدود الهی را زیر پا می‌گذارد، با سنت پیغمبر(ص) مخالفت می‌کند، دارد بدعت‌ها را زنده می‌کند، به مردم ظلم می‌کند و در مقابل او غیرت نداشته باشد و با گفتار و عمل جلوی او نایستد و او را عوض نکند، او را با همان ظالم محشور می‌کند.»

هم می‌سازد. نه فقط با شرک می‌سازد، بلکه به نیابت از او با مسلمین برخورد هم می‌کند. دین و جامعه‌ای که رهبر الهی بالای سرش نباشد، دچار چنین انحرافات می‌شود. اینکه امام رضا(ع) در سفر به نیشابور فرمود شرط توحید من هستم، چون توحید بدون ولایت به همین توحید وهایی کشیده می‌شود که با شرک سازگار است و جاده صاف‌کن شرک می‌شود. جامعه دینی در جایی از انحرافات مصون می‌ماند که: ۱- پیوندش با غدیر قطع نشود و رهبر الهی بالای سرش باشد، چه در زمان حضور معصوم(ع) و چه در زمان غیبت. ۲- متدینینی که در آن جامعه هستند غیرت و حساسیت دینی‌شان را از دست ندهند. به نظرم می‌رسد تعبیر انقلابی‌گری که رهبر معظم انقلاب در این دو سه سال اخیر خیلی روی آن تأکید دارند، شاید عبارت الاخرای همین تعبیر غیرت دینی است که در معارف دینی ما هست؛ یعنی همان شاخصه‌هایی که ایشان برای انقلابی‌گری فرمودند، فردی است که غیرت

امام حسین(ع) در روز عاشورا که اشقیای هلهله می‌کردند تا صدای موعظه حضرت به کسی نرسد در پاسخ به حضرت زینب(س) که سؤال فرمود: «برادر، چرا اینها این طورند؟» فرمودند: «شکم‌های‌شان از مال حرام پر شده است و دیگر گوش‌شان کلام حق را نمی‌شنود.» آلودگی رهبران فاسق، جامعه را به این شکل آلوده کرده بود. اوج انحراف از غدیر و برگشت به خصلت‌های جاهلی در زمان یزید نمود پیدا کرد و او علناً کفر می‌گفت. امام(ع) می‌فرمود: «مُعَلِّبٌ بِالْفُسْقِ.» معاویه لا پوشانی می‌کرد، ولسی یزید علنی کفر می‌گفت و فسق مرتکب می‌شد. وجود مقدس سیدالشهدا(ع) فرمود در چنین وضعیتی فقط نامی از اسلام می‌ماند. نماز، روزه و حج هست، قرآن هم می‌خوانند، اما هیچ خاصیتی ندارد، چون جهت‌گیری به سمت خدا نیست. «مگر الان در عربستان قرآن نمی‌خوانند؟ مگر حج نیست؟ مگر نماز نیست؟ اما دینی است که با شرک

ابزار قدرت معنوی-۲ تغییر و تحریف واقعیات

محمدرضا قصابی
کارشناس علوم اسلامی

قرآن کریم درباره منافقان می‌گوید، آنها در میان مسلمانان اضطراب و تردید ایجاد می‌کنند و همیشه مشغول فتنه‌انگیزی هستند. اختلاف افکنی برای برهم زدن آرامش روانی جامعه و ایجاد دعواهای سیاسی، مذهبی و اجتماعی از دیگر خصوصیات منافق است. منافقان همواره تلاش می‌کنند مردم را از اسلام و جامعه اسلامی دور کنند تا دین، حکومت، رهبران و شهروندان جامعه اسلامی را با انواع چالش‌ها و مشکلات روبه‌رو کنند. در آیه ۷ سوره منافقون آمده است: «هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلٰی مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتّٰی يَنْفَضُوا وَ لِيْلَهُ خَزَائِنُ السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكِنَّ الْمُنٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ»؛ آنان [منافقان] کسانی هستند که می‌گویند به افرادی که نزد رسول خدا(ص) هستند، اتفاق نکنید تا پراکنده شوند. پراکنده کردن مردم و تنها ماندن امام مسلمانان، روش منافقین برای ایجاد فقر و تخریب مادی و معنوی جامعه اسلامی بوده و هست. در قرآن آمده است: «لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنٰفِقُونَ وَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَ الْمُرْتَدُّونَ فِي الْمَدِيْنَةِ لَتَغْرِبَنَّ يَمَهمُ ثُمَّ لَا يُجَاوِزُوْنَكَ فِيْهَا اِلَّا قَلِيْلًا»؛ اگر منافقان و کسانی که در دل‌های‌شان مرضی هست و شایعه‌افکنان در مدینه [از کارشان] باز نایستند، تو را سخت بر آنان مسلط می‌کنیم تا جز [مدتی] اندک در همسایگی تو نپایند. [احزاب/ ۶۰] پس آن‌آنکه که با شایعات و دروغ‌ها مردم را از اسلام و حکومت اسلامی ناامید می‌کنند نیز منافق هستند و مردم باید آنان را بشناسند. این نوع رفتارها که صورت‌های گوناگونی دارند، به نیت نابودی مسلمانان و جامعه و حکومت‌شان صورت می‌گیرد. منافقان که در میان مردم زندگی می‌کنند و اتفاقاً خود را مصلح می‌دانند [اِنَّمَا تُحٰنُ مُضِلِّحُونَ]، با تحریف واقعیات و شایعه‌سازی گرفته تا جابه‌جایی کلمات و وارونه کردن حقایق برای ایجاد شک و تردید سعی دارند به نظام اسلامی و مردم مسلمان ضربه بزنند. آنها چطور رفتار می‌کنند؟ «مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يَحْرَفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَ اَسْمَعُ غَيْرَ مَسْمُوعٍ...»؛ برخی از کسانی که یهودی‌اند، حقایق [کتاب آسمانی] را [با تفسیرهای نابجا و تحلیل‌های غلط و ناصواب] از جایگاه‌های اصلی و معانی حقیقی‌اش تغییر می‌دهند و [به زبان ظاهر به پیامبر] می‌گویند: [دعوت را] شنیدیم و [به باطن می‌گویند:] نافرمانی کردیم و [از روی توهمین به پیامبر بر ضد او فریاد می‌زنند، سخنان ما را] بشنو که [ای کاش] ناشنوا شوی و با بیچ و خم دادن زبان و آواز‌شان و به نیت عیب‌جویی از دین [به آهنگی، کلمه] را عسنا [را که در عربی به معنای (ما را رعایت کن) است] تلفظ می‌کنند [که برای شنونده، راعنا که مفهومی خارج از ادب دارد، تداعسی می‌شود] و اگر آنان [به جای این همه اهانت از روی صدق و حقیقت] می‌گفتند شنیدیم و اطاعت کردیم و [سخنان ما را] بشنو و ما را مهلت ده [تا معارف اسلام را درک کنیم] قطعاً برای آنان بهتر و درست‌تر بود، ولی خدا آنان را به سبب کفرشان لعنت کرده، پس جز عهده اندکی ایمان نمی‌آورند. [نساء/ ۴۶] پس آنها یک هدف دارند و آن هم «نابودی اسلام» است؛ اما روش‌های‌شان گوناگون است.

همه ما مسئولیم!

بحثی در باب لزوم یافتن بهترین روش در تعظیم شعائر دینی

آن هر خطری را به جان بخریم، استدلالی اشتباه است. استفاده از برخی تشبیهات مانند زائرانی که دست خود را برای اجازه زیارت امام حسین(ع) می‌دادند نیز غلط است. اولاً ما این بیماری را دشمن می‌دانیم و اگر موضوع دفاع از حرم را مطرح کنند، باید بگویند چطور حرم اهل بیت(ع) را از آسیب این دشمن محفوظ نگاه می‌دارند؟ چه آنکه تک‌تک عزاداران حضرت اباعبدالله(ع) مانند حرم ایشان جایگاه رفیعی دارند و سلامتی آنها مهم است. پس اگر این بیماری را دشمن دوستان اهل بیت(ع) در نظر بگیریم، باید از ورود در میان دوستان هم جلوگیری کنیم؛ یعنی مدافع حرم باید در مقابل دشمن حرم بایستد و از راه یافتن آن در میان دوستان جلوگیری کند. ثانیاً ما نمی‌توانیم نسبت به سلامتی خودمان و دیگران بی‌اهمیت باشیم و خطر ایجاد کنیم و با این عنوان که برای تعظیم شعائر هر کاری باید انجام داد، تدبیر و تدبیر را کنار بگذاریم. به طور کلی، برای فهمیدن وظیفه‌مان در قبال تعظیم شعائر و احیای امر اهل بیت(ع) باید همه جوانب را در نظر بگیریم و نباید از تضمین‌های بدون پشتوانه استفاده کنیم. اگر رفتار ما و نتیجه رفتار ما در راهی به آستان معظم اهل بیت(ع) خدشه وارد کند، همه ما مسئول هستیم و باید پاسخگو باشیم.

داشت: آری؛ حضرت فرمودند: همانا من این مجلس را دوست دارم، پس امر ما را احیا کنید، خداوند رحمت کند کسی که امر ما را زنده کند... (وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۰) طبق فرمایش امام صادق(ع) باید مجالسی برقرار شود که در آن امر اهل بیت(ع) احیاء شود. احیای امر اهل بیت(ع) به صورت‌های گوناگونی انجام می‌شود که همه این صورت‌ها در راستای عمل به دستورات دین است. در اینجا اگر هدف ما از عزاداری اشاعه دین است، باید برای این هدف هر کار لازمی را انجام دهیم. گاهی این لزوم می‌تواند در رعایت اصول بهداشتی شکل پیدا کند و گاهی در برگزار نشدن مجالس حسینی. سؤال اساسی ما این است که آیا می‌توان در ایسایام که حجم رفت‌وآمدها بسیار زیاد است و تراکم در مجالس و محافل خطر آفرین، مسائل بهداشتی را بدون کوچک‌ترین اغماضی رعایت کرد یا اصلاً آیا امکان آن وجود دارد؟ یافتن پاسخ این پرسش برای کسانی که قصدشان تکریم اهل بیت(ع) است، نقشی حیاتی دارد؛ ضمن آنکه نباید با برخی قیاسات این پرسش را پاسخ داد. برای نمونه اگر بگوییم خطر همه جا هست و نمی‌توان به دلیل وجود خطر همه چیز را تعطیل کرد یا اگر بگوییم برگزار می‌کنیم مراسم عزاداری مانند دفاع از حرم اهل بیت(ع) است که باید برای

سیره ایشان به راحتی می‌توانیم وظیفه خود را پیدا کنیم. در این موضوع پرسش‌های بسیاری وجود دارد؛ مانند اینکه در این روزها تعظیم شعائر که از مسلمات دین ما و جزء اصلی‌ترین اعتقادات ماست، چطور می‌تواند صورت بگیرد؟ کسانی که خود را به اقامه امر اهل بیت(ع) موظف می‌بینند، باید با دقت به این مسئله نگاه کنند و با بررسی وضع موجود در ماه محرم و صفر به تعظیم شعائر اقدام کنند. تدابیر لازم برای تعظیم شعائر دین و اقامه عزا همیشه بوده و اکنون هم هست، با این تفاوت که در این روزها باید دقت بیشتری برای آن به کار برد تا رفتار ما سرپیچی از امر اهل بیت(ع) نباشد. هدف این است که ما می‌خواهیم با تعظیم شعائر امر اهل بیت(ع) را در جامعه پیاده کنیم و باید به کیفیت آن نیز دقت کنیم، خوب چه راه‌هایی وجود دارد که تعظیم شعائر به تکریم اهل بیت(ع) منتهی شود و نه تضعیف ایشان؟ برای یافتن پاسخ به حدیثی مراجعه می‌کنیم: «عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ عَنِ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (ع) أَنَّهُ قَالَ لِفَضَّلِ بْنِ مُصَلَّبٍ وَ تَحَدَّثُونَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، فَقَالَ: إِنَّ بَلَدَكَ الْمَجَالِسُ أَحْبَبُهَا فَأَحْبِبُوا أُمَّرْتَنَا فَحَرِّمِ اللَّهُ مَنْ أَحْبَبَا أُمَّرْتَنَا يَا فَضَّلُ مَنْ ذَكَرْنَا أَوْ ذُكِّرْنَا...» امام صادق(ع) از فضیل می‌پرسند که آیا می‌نشینید، حدیث و مناقب ما را می‌گویید؟ عرضه

با توجه به اینکه در این روزها برگزاری هیئت‌های عزاداری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در حال انجام است، ضروری است نگاه دویاره به نکات مهم این موضوع داشته باشیم. از جمله آداب اجتماعی «مسئولیت‌پذیری» و آداب دینی اقامه دستورات دین و اهل بیت(ع)، در این وضعیت، ابتدا باید مسئولیت اتفاقات جامعه را بر دوش بگیریم و خود را به طور مستقیم در آن شریک بدانیم و برای تعالی آن تلاش کنیم و سپس ببینیم امر اهل بیت(ع) که می‌فرمایند: «رَجِمَ اللَّهُ مَنْ أَحْبَبَا أُمَّرْتَنَا» چیست و چگونه باید آن را احیا کرد؟ واقعاً در این روزها که خطر گسترش بیماری کرونا زیاد است و امکان دارد هم‌وطنان ما بر اثر انتشار آن جان خود را از دست بدهند، امر اهل بیت(ع) چیست؟ آیا با دقت در رفتارها و عملکرد اهل بیت(ع) در طول حیات‌شان می‌توان به امر آنان در این مورد و نظرشان در این زمینه پی برد؟ به عبارتی اگر در زمان هر یک از ائمه(ع) این اتفاق می‌افتاد، واکنش ایشان چه می‌توانست باشد؟ با دقت در

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

توهم نصیحت به امام!

او به خیال خیر خواهی حضرت را نصیحت کرد که کوفیان وفادار نیستند؛ بیایید به یمن برویم. من برای شما در کوهستان‌های یمن ۲۰ هزار شمشیرزن آماده می‌کنم تا جنگ را از آنجا شروع کنید. طرّساح در حالی که برای خانواده‌اش آذوقه می‌برد به حضرت عرض کرد: اجازه بدهید آذوقه‌ها را برسانم و برگردم.

حضرت فرمودند: «سعی کن زود بیایی.» وی رفت، زود هم برگشت، اما وقتی به همین منزل رسید، خبر شهادت سیدالشهدا(ع) را شنید. (الکامل، ابن اثیر، ج ۴، ص ۵۰) به طور مسلم طرّساح نیز از ماهیت قیام امام حسین(ع) چیزی نفهمیده بود، چون به تلاش‌های امام(ع) توجهی نداشت و آن آمادگی ذهنی و قلبی را پیدا نکرده بود.

همان‌طور که می‌بینید، این فاصله‌های کوچک فکری با امام حسین(ع) سبب بروز فاجعه‌ای در تاریخ شد. حجت خدا تنها ماند، در غربت جان سپرد، بدن مطهرش روی زمین ماند و اهل بیتش را به اسارت بردند.

امام(ع) فرمود: «ای برادر، به راستی که خیر خواهی و دل‌سوزی کردی و من امیدوارم که نظر تو درست و با موفقیت‌ترین باشد.» (ارشاد مفید، ج ۲، ص ۳۲) این قصور از ناحیه محمد حنفیه و امثال او بود که نتوانستند اطلاع‌رسانی‌ها و افشاگری‌ها را تحلیل کنند و علت قیام امام(ع) را بفهمند.

امام(ع) در همان مدت کوتاه که یزید بر مسند خلافت نشسته بود، به اندازه‌ای که بتوان به وخامت اوضاع پی برد اقدامات گوناگونی انجام دادند که یکی از مهم‌ترین اقدام به خروج از مدینه بود. نمونه دیگر طرّساح بود که در راه با چند نفر دیگر، یکی دو منزل قبل از کوفه به حضرت(ع) برخورد کردند.

حضرت(ع) پرسیدند: «وضع کوفه چگونه است؟» طرّساح گزارشی داد که وضع کوفه خوب نیست، قلوب مردم با شما، اما شمشیرهای‌شان علیه شماست، ما که از کوفه بیرون می‌آیم، در محلیه، لشکر انبوهی برای جنگ با شما جمع شده بود، که تاکنون لشکری به این عظمت و وسعت ندیده بودیم.

دادند، که خدا را بر این نعمت سپاسگزار باش و اگر با دیگری بیعت کردند، این انتخاب بد، به هیچ وجه برتری تو را به دست فراموشی نخواهد سپرد. اگر به شهری بروی که مردمش در بیعت با تو دچار تردید شوند، گروهی به حمایت تو و جمعی دیگر به مخالفت با تو برخوانند خاست و آتش فتنه و جنگ زبانه خواهد کشید و خون بی‌گناهان ریخته خواهد شد و در این میان تو نخستین کسی هستی که هدف نیزه‌ها قرار خواهی گرفت. در آن هنگام است که بهترین فرد امت که پدر و مادرش نیز بهترین افراد امت بوده‌اند، خونش ضایع و خاندانش از همگان خوارتر خواهد شد.

امام حسین(ع) فرمود: «ای برادر، پس به کجا بروم؟» محمد حنفیه عرض کرد: به مکه برو. اگر در آنجا آسوده خاطر بودی و خانه امنی یافتی، همان‌جا بمان و اگر نتوانستی در آنجا بمانی، به ریگزارها و کوه‌ها پناه ببر و از شهری به شهری برو تا ببینی سرانجام کار مردم به کجا می‌کشد. تو وقتی به کاری رویاوری، اندیشه و نظرت از همگان نیکوتر و بهتر است.

در میان شیعیان حضرت سیدالشهدا(ع) کسانی بودند که به واسطه شناختن امام(ع) سعی در منصرف کردن ایشان از برخورد با یزید داشتند. نام آنها در تاریخ به عنوان کسانی ماند که نتوانستند از نظر فکری خود را به امام زمان‌شان نزدیک کنند.

هنگامی که محمد حنفیه از تصمیم امام حسین(ع) برای بیرون رفتن از مدینه آگاه شد، نزد او رفت و گفت: ای برادر! تو محبوب‌ترین فرد نزد من هستی و من نصیحت خود را از هیچ کسی دریغ نمی‌دارم، چه رسد به تو که تو را نیازمند به آن می‌بینم! از بیعت با یزید خودداری کن و تا می‌توانی از سکونت در شهرها بپرهیز. آنگاه نمایندگان خود را به سوی مردم گسیل دار و آنها را به خود دعوت کن. اگر تو را اجابت کردند و به بیعت با تو تن در

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

تقویم انقلاب

روند تشکیل دومین کابینه دولت انقلابی

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

روز هشتم شهریور ۱۳۶۰ در اثر توطئه دشمن با بمب‌گذاری بسیار قوی، فاجعه اسفناکی در دفتر نخست‌وزیری رخ داد که در تاریخ ایران و جهان به ثبت رسیده است. البته ضربه روز هفتم تیرماه ۱۳۶۰ خیلی سنگین‌تر از اواخر تابستان آن سال بود. در این حادثه اولین کابینه دولت انقلابی آسیب فراوانی دید؛ به گونه‌ای که چهار وزیر دولت در این انفجار به شهادت رسیدند. با شروع کار دومین دوره ریاست‌جمهوری، شهید محمدعلی رجایی، شهید دکتر محمدجواد باهنر را مأمور تشکیل کابینه کرد. شهید باهنر در ۱۴ مرداد ۱۳۶۰ رأی اعتماد نمایندگان مجلس را کسب کرد و در روز ۲۲ مرداد ۱۳۶۰ طی نامه‌ای وزیران پیشنهادی خود را برای تصدی وزارتخانه‌های مربوطه به مجلس معرفی کرد. شهید باهنر طی نامه‌ای آورده است: «امیدوارم این هیئت که نمونه‌ای از کل کابینه ۳۶ میلیونی امت انقلابی ایران می‌باشد، با کسب رأی اعتماد از آن مجلس محترم بتواند گام‌های مؤثری در جهت رضای خدا و خواست امام و مصلحت امت بردارد.» البته شهید باهنر درباره انتخاب وزرا با شهید رجایی و دیگر نیروها و نهادهای انقلابی مشورت لازم را کرده بود. ایشان در مصاحبه‌ای در مجله «پاسدار انقلاب» می‌گوید: «ما برای تشکیل کابینه جدید و تصمیم‌گیری درباره وزرای گذشته مشورت‌های فراوانی با افراد صاحب‌نظر و همچنین انجمن‌های اسلامی، نهادهای انقلابی، نمایندگان مجلس و مسئولان متعدد و صدیق‌مان کرده‌ایم و می‌کنیم.» بنابراین پس از رایزنی‌های فراوان، سرانجام مجلس شورای اسلامی به ۲۱ نفر از وزیران پیشنهادی باهنر رأی موفق داد. گفتنی است، هفت نفر از اعضای کابینه شهید رجایی به کابینه شهید باهنر نیز راه یافتند؛ چون بنیان و اساس فکری و آرمان‌های هر دو برنامه شباهت بسیاری به هم داشت. هر دو در هدف هم‌سو بوده و پیرو سیاست «نه شرقی» و «نه غربی» و تحقق آرمان «استقلال و آزادی» و رسیدن به خودکفایی بودند. همچنین، هر دو دولت انقلابی در اهداف سیاست اقتصادی خود متکی نبودند بر نفت، بالا بردن تولید کالاها، صادراتی، توزیع عادلانه درآمد، بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و امکانات عمومی کشور را لحاظ کرده بودند. گفتنی است، کابینه انقلابی دولت شهید باهنر اساسی‌ترین گام را برای تشکیل دولت آرمانی انقلاب اسلامی برداشت و این نوید را می‌داد که پس از کشمکش‌های طولانی بین جناح‌های سیاسی در ساختار رسمی اجرایی کشور، دوره ثبات سیاسی و تفاهم و همکاری شکل بگیرد، اما دشمنان انقلاب اسلامی با طراحی و اجرای واقعه هشتم شهریور این دو بزرگوار را به شهادت رساندند. به این ترتیب، دولت انقلابی شهید باهنر تنها دوازده روز عمر کرد و در این مدت تنها توانست یک جلسه کاری داشته باشد. این دولت که کوتاه‌ترین عمر را داشت، از دولت انقلابی شهید رجایی تفکیک‌ناپذیر بود. شهید رجایی در دوره نخست‌وزیری‌اش ریاست جلسه را برعهده داشت و این آخرین جلسه‌ای بود که به ریاست او تشکیل شده بود و قرار بود از جلسه آینده شهید باهنر ریاست جلسه را برعهده داشته باشد. حدود نیم ساعت از جلسه گذشته بود که ناگهان بمب آتش‌زا منفجر شد و در آتش سوختند و سوختیم.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در دهه ۱۳۵۰ و پس از تغییر ایدئولوژیک سازمان «مجاهدین خلق»، گروه‌های مبارز متعددی فعالیت خود را آغاز کردند که از جمله آنان گروه «فلاح» بود. «مرتضی الویری» و «حسن منتظر قائم»، افراد محوری گروه فلاح که دوران زندان را در سال ۱۳۵۲ با هم گذرانده و هر دو سابقه همکاری و ارتباط با سازمان مجاهدین خلق را داشتند، پس از پی بردن به تغییر مواضع سازمان و رهبران آن، به تدریج از آن فاصله گرفته و تحت این شرایط ایده اولیه پیدایش گروهی متفاوت از سازمان مجاهدین خلق شکل می‌گیرد؛ تشکیلاتی که به گفته مؤسسان آن از چند ویژگی برخوردار بود: ۱- مبارزه قاطع با رژیم شاه، ۲- سازماندهی منسجم، ۳- نداشتن انحرافات فکری مجاهدین خلق، ۴- پذیرش مرجعیت حضرت امام(ره)، ۵- قرار گرفتن رساله حضرت امام(ره) و کتاب ولایت فقیه ایشان در سرلوحه کار. این گروه که بعدها «فلاح» نامیده شد تا پیش از سال ۱۳۵۴ موجودیت نیافت. در این سال مرتضی الویری به همراه دیگر دوستان همفکرش تصمیم می‌گیرند تشکیلاتی را راه بیندازند که ایده آن در زندان شکل گرفته بود. این گروه با ویژگی‌های مطرح شده شروع به کار کرد و در ابتدای کار برای تربیت و خودسازی انقلابی برنامه زمان‌بندی شده مشخصی از مطالعه، عبادت، ورزش و... برای اعضا تعریف شد و فعالیت گروه به موارد مذکور محدود ماند. در سال ۱۳۵۶، تشکیلات با مشکلات و ابهاماتی مواجه می‌شود که در این راستا دیدار و ملاقات با حضرت امام(ره) به مثابه یک ضرورت در اولویت کاری قرار می‌گیرد. مسائلی از این قبیل که برای تأمین هزینه تشکیلات چه کار باید کرد؟ آیا می‌توان بانک زد یا از سهم امام(ره) استفاده کرد؟ همچنین پرسش‌هایی درباره رابطه با دیگر گروه‌ها مانند ملی‌گراها و شیوه مبارزاتی‌شان و ضرورت مبارزات مسلحانه مطرح بود که موجب شد دو نفر از اعضای گروه «مرتضی الویری» به همراه همسرش مصومه خوش‌صولتان، برای دیدار با حضرت امام(ره) عازم عراق شوند. در این سفر که با گذر از کشورهای آلمان، فرانسه، سوریه و لبنان انجام گرفت، اهداف زیر دنبال می‌شود: ۱- تماس با حضرت امام(ره) و طرح مسائل مبارزاتی گروه و

بررسی چگونگی شکل‌گیری گروه مبارزاتی فلاح

مبارزه مسلحانه به صلاح نیست!

ساخت‌وسازهای رژیم ایران و عراق برچیده شده بود. در این راستا، گروه فلاح با یکی از مبارزان ایرانی که در فلسطین به سر می‌برد، مذاکره می‌کند تا بتواند در لیبی، رادیوی فارسی‌زبان خود را راه‌اندازی کند که متأسفانه به علت موافقت نکردن لیبی این امر ناتمام ماند.

در اواخر سال ۱۳۵۳ گروه فلاح از طریق شهید حسین‌جان زینلی با گروه مهدیون ارتباط برقرار می‌کند و پس از بحث و گفت‌وگوی فراوان قرار می‌شود گروه فلاح تحت پوشش گروه مهدیون به فعالیت خود ادامه دهد که این امر در اثر بروز اختلافات میسر نشد و ارتباط در حد تبادل اطلاعات و امکانات تقلیل یافت. این گروه با گروه‌های مبارز دیگری، چون «فجر اسلام»، «ندای امت» و «اخوان المسلمین» نیز مرتبط بوده و در سطح تبادل اخبار و اطلاعات همکاری می‌کردند. همچنین در راستای فعالیت‌های گروهی با «اتحادیه انجمن‌های اسلامی در اروپا» و «نهضت آزادی شاخه اروپا» تماس‌هایی برقرار می‌شود. در بین علما و روحانیون مبارز نیز می‌توان به آیت‌الله امامی کاشانی و استاد شهید مرتضی مطهری- که حضرت امام(ره) توصیه کرده بودند- اشاره کرد که گروه با ایشان ارتباط داشتند. مرتضی الویری می‌گوید هفته‌ای یک بار به منزل استاد در قلهک رفته و درباره مسائل اعتقادی و دیگر مسائل با ایشان مشورت می‌کرده است و از این طریق با شهید بهشتی نیز آشنا می‌شوند.

در سال ۱۳۵۷ گروه فلاح از جانب استاد مطهری که به همراه دیگر یاران حضرت امام(ره) راه‌پیمایی‌های مردمی را هدایت می‌کردند، مأموریت می‌یابد تا با وجود کادر فنی-مهندسی محرب در درون گروه تدارکات فنی راه‌پیمایی‌ها (از قبیل پوشش صوتی...) را برعهده بگیرند. این کار تا پیروزی انقلاب اسلامی ادامه داشت و پوشش صوتی بهشت زهرا هنگام ورود حضرت امام(ره) نیز از جمله فعالیت‌های این گروه است.

در سال ۱۳۵۷ گروه فلاح از جانب استاد مطهری که به همراه دیگر یاران حضرت امام(ره) راه‌پیمایی‌های مردمی را هدایت می‌کردند، مأموریت می‌یابد تا با وجود کادر فنی-مهندسی محرب در درون گروه تدارکات فنی راه‌پیمایی‌ها (از قبیل پوشش صوتی...) را برعهده بگیرند. این کار تا پیروزی انقلاب اسلامی ادامه داشت و پوشش صوتی بهشت زهرا هنگام ورود حضرت امام(ره) نیز از جمله فعالیت‌های این گروه است.

در سال ۱۳۵۷ گروه فلاح از جانب استاد مطهری که به همراه دیگر یاران حضرت امام(ره) راه‌پیمایی‌های مردمی را هدایت می‌کردند، مأموریت می‌یابد تا با وجود کادر فنی-مهندسی محرب در درون گروه تدارکات فنی راه‌پیمایی‌ها (از قبیل پوشش صوتی...) را برعهده بگیرند. این کار تا پیروزی انقلاب اسلامی ادامه داشت و پوشش صوتی بهشت زهرا هنگام ورود حضرت امام(ره) نیز از جمله فعالیت‌های این گروه است.

در سال ۱۳۵۶ «شرکت پوش» را در قلهک تهران تأسیس می‌کند که در زیر پوشش

رهنمود و نظر خواست از ایشان؛ ۲- هماهنگ کردن مبارزه در داخل و خارج از کشور، با تماس‌های گوناگون با گروه‌های مبارز مسلمان خارج از کشور؛ ۳- آماده کردن زمینه کامل برای آموزش نظامی اعضای گروه در اردوگاه‌های لبنان و فلسطین؛ ۴- تلاش برای ایجاد یک فرستنده رادیویی در خارج که بتواند در جهت انقلاب اسلامی و ارسال پیام‌ها و رهنمودها فعالیت کند؛ ۵- تهیه سلاح و مهمات. نمایندگان گروه در سه نوبت با حضرت امام(ره) دیدار داشتند و مسائل را در محضر ایشان مطرح کردند. حضرت امام(ره) درباره اینکه برای حل مسائل ایدئولوژیک و دیگر مسائل گروه به چه کسی مراجعه کنیم، می‌گویند: «آقای مطهری و یا افرادی که ایشان معرفی نمایند.» همچنین برای رفع نیاز اقتصادی گروه، امام(ره) اجازه دادند که از نصف سهم امام استفاده کنند و برای استفاده از دستگاه‌ها و اموال بخش خصوصی و دولتی طبق ضوابطی خاص اجازه داده شد. ایشان درباره مبارزه مسلحانه و جنگ چریکی نظر خود را این‌گونه بیان فرمودند: «فعال مبارزه مسلحانه به صلاح نیست و کار فرهنگی روی مردم، مقدم بر هر کار دیگری است. تازمینه‌های مردمی فراهم نشده باشد، مبارزه مسلحانه کاری از پیش نخواهد برد.»

در جمع‌بندی‌های آن زمان، کمبود یک فرستنده قوی که بتواند مردم را زیر پوشش آموزش و آگاسازی و تحرک قرار دهد، به طور جدی احساس می‌شود؛ به ویژه آنکه چند رادیوی مؤثری که از طریق عراق فعالیت می‌کردند، بر اثر زودبندها

دهلیز

انحرافات فکری گروه منافقین

مارکس مقدس

آشنا بودند، در موارد متعددی افشاگری‌هایی علیه ماهیت این جریان انجام دادند. کتاب «نامه تاریخی استاد مطهری به امام خمینی»، که از سوی انتشارات صدرا منتشر شده است به نام استاد در سال ۱۳۵۶ اختصاص دارد که خطاب به حضرت امام(ره) در نجف نوشته‌اند، استاد در توصیف وضعیت فکری سازمان به عنوان یکی از جریان‌های انحرافی آن دوره چنین می‌نویسند: «جریان دوم، جریان به اصطلاح گروه مسمی به «مجاهدین» است. اینها در ابتدا یک گروه سیاسی بودند، ولی تدریجاً به صورت یک انشعاب مذهبی دارند در می‌آیند، درست مانند خوارج که در ابتدا حرکت‌شان یک حرکت سیاسی بود، بعد به صورت یک مذهب با یک سلسله اصول و فروع درآمدند... در عین اظهار وفاداری به اسلام، کارل مارکس لااقل در حد امام جعفر صادق(ع) نزد اینها مقدس و محترم است؛ البته اینها آنها هستند که بر مسلک سابق خود باقی هستند. آنها که اعلام تغییر موضع کرده‌اند، تکلیف‌شان روشن است.» استاد مطهری در بخش دیگری از نامه مذکور در این باب می‌نویسند: «کوچک‌ترین بدعت اینها [منافقین] این است که به قول خودشان به «خودکفایی» رسیده‌اند و هر مقام روحانی و مرجع دینی را نفی می‌کنند. از همین جا می‌توان تا آخر خواند...»

سازمان مجاهدین خلق از جمله گروه‌هایی بود که از همان ابتدا دچار التقاط در اندیشه شد. سازمان هیچ‌گاه از منابع اصیل اسلامی بهره نبرد و همین فقدان اتصال به منابع اصیل، بستر را برای انحرافات فکری بعد سازمان فراهم آورد. سازمان بعد از مطالعات اولیه شروع به تألیف کتاب‌هایی کرد که همگی دارای انحرافات بودند. نخستین کتاب سازمان، «متدولوژی یا شناخت» نام داشت که تفاوت چندانی با دیدگاه‌های مارکسیستی نداشت. این کتاب که حاصل مطالعات جمعی کادرهای اصلی سازمان طی سال‌های ۱۳۴۷-۱۳۴۴ بود، بر اساس مبانی التقاطی مارکسیستی-اسلامی نوشته شده و به لحاظ بینش معرفتی، دقیقاً مبانی مارکسیستی را پذیرفته بود. دومین متن تدوین شده در سازمان، کتاب «راه انبیا» بود که بر اساس نظرات مهندس بازرگان در کتاب «راه طی‌شده» نوشته شده بود. علاوه بر اینها سازمان، چندین کتاب و جزوه دیگر نیز تهیه کرد که می‌توان به کتاب «تکامل» و کتاب «اقتصاد به زبان ساده» اشاره کرد که همگی مبتنی بر پیش‌فرض‌های مارکسیستی تنظیم شده بود. «استاد شهید مرتضی مطهری» که خود از بزرگ‌ترین اندیشمندان فکری-فلسفی در دهه ۴۰ و ۵۰ به حساب می‌آیند و از نزدیک با آراء و نظرات گروه‌های مختلف فکری-سیاسی

حافظه

بررسی نقش برده‌داری در پیشرفت غرب

تمدن بر دوش بردگان

ارزش تجارت برده و نیروی کاری که از آن حاصل شد، موضوعی نیست که بتوان جایگاه آن را در توسعه نظام سرمایه‌داری در غرب نادیده گرفت. مسئله‌ای که در آثار نویسندگان و پژوهشگران تاریخ استعمار به آن اشاره شده است. بسیاری از نویسندگان، این گفته «امه سزر» را تأیید می‌کنند که: «اگر برده نبود شکری نبود و اگر شکری نبود مستعمره‌ای نبود.» شاید بتوان این گفته را تعمیم داد که اگر برده نبود مستعمره‌ای نبود و اگر مستعمره‌ای نبود انقلاب صنعتی

ارزش تجارت برده و نیروی کاری که از آن حاصل شد، موضوعی نیست که بتوان جایگاه آن را در توسعه نظام سرمایه‌داری در غرب نادیده گرفت. مسئله‌ای که در آثار نویسندگان و پژوهشگران تاریخ استعمار به آن اشاره شده است. بسیاری از نویسندگان، این گفته «امه سزر» را تأیید می‌کنند که: «اگر برده نبود شکری نبود و اگر شکری نبود مستعمره‌ای نبود.» شاید بتوان این گفته را تعمیم داد که اگر برده نبود مستعمره‌ای نبود و اگر مستعمره‌ای نبود انقلاب صنعتی

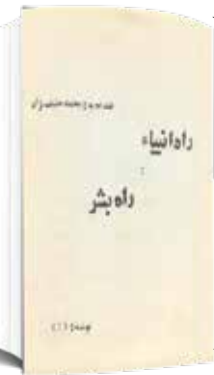
ریشه‌کن کردن اهالی بومی بسیاری از مناطق آمریکا و توسعه کشتزارهای بزرگ در مستعمرات آمریکایی اسپانیا و همچنین در برزیل، ناگزیر ورود نیروی کار یعنی برده را ایجاب می‌کرد؛ پس انبوه بی‌شماری برده از آفریقا به آمریکا صادر شدند.

تجارت برده، این منبع سرشار ثروت، جزء متشکله اولیه انباشت سرمایه و بزرگ‌ترین بالای جان‌ملت‌های آفریقا شد؛ به این ترتیب قاره آفریقا، قربانی سرمایه‌داری نوخاسته شد.

«ویلیام وود» در کتاب «سرمایه‌داری و تجارت برده» می‌نویسد: «تجارت برده منبع و سرچشمه‌ای است که همه چیز از آن جریان می‌یابد. یکی دیگر از نظریه پردازان، تجارت برده را منبعی می‌داند که سوخت اصلی ماشین‌ها و هر چرخه‌ای که می‌چرخد را تأمین می‌کند.» نویسنده کتاب تاریخ آفریقا

واقع در تجارت برده از همه بیشتر، دل‌آلان انگلیس سود می‌بردند. بیش از ۴۰ درصد تجارت جهانی برده از بندر لیورپول انجام می‌گرفت. شکوفایی شهر لیورپول که یک باره عظمت و شکوه یافته بود، حاصل همین تجارت بود؛ به طوری که با ممنوعیت تجارت برده، سقوط بندر لیورپول نیز آغاز شد.

برده‌داران، در خطوط کشتیرانی بین بنادر اروپا، آسیا و آفریقا دانه در رفت و آمد و تعقیب برده بودند. در دوره بین ۱۷۸۳ تا ۱۷۹۳ میلادی، حدود ۹۰۰ ناوگان تجارتی برای حمل برده فرستاده شد. در این دهه ۳۰۰ هزار برده با کشتی‌هایی که پرچم‌های اروپایی داشتند، از آفریقا حمل شدند. عایدات فروش این بردگان به ۱۵ میلیون لیره رسید؛ در حالی که سود ویژه آن بالغ بر ۱۲ میلیون لیره شد. یکی از اقتصاددانان ثروت و نعمت لیورپول را مدیون تجارت برده دانسته است.

مَرکَب

و مَرکَب سلطه

نقش تحریف در غلبه قدرت بر حقیقت

حمزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی

«تحریف» به معنای نمایش کاذب از واقعیت، فرآیندی است که در غرایز و هواهای نفسانی ریشه دارد. تحریف زمانی شکل می‌گیرد که میان امر واقع و درک آن، قوه توهم واقع می‌شود. طبق قول فلاسفه مسلمان، میان حس و عقل (درک)، قوه ارزشمند خیال (Imagination) قرار دارد که از امورات واقع تصویرسازی کرده و تصاویر را در ذهن حفظ می‌کند تا ادراک حاصل شود؛ اما وهم با خیال تفاوت دارد و رسانه‌های نامتعهد تصویری وهم‌آلود از امر واقع ارائه می‌کنند و درک را با وهم درهم می‌آمیزند و تحریف به این شکل صورت می‌گیرد.

نکته مهم اینکه وهم از جنود شیطان است و در نماز عه با عقل، مسیر حاکمیت غرایز و هواهای نفسانی بر انسان را هموار می‌کند. بنابراین، تحریف در مرحله اول حق آگاهی و آزادی شناخت را از انسان‌ها می‌گیرد و غفلت را بر انسان حاکم می‌کند. غفلت، بستر و زمینه اصلی بهره‌کشی و استعمار انسان‌ها و تبدیل کردن آنها به ابزاری در خدمت منافع قدرت طلبان است.

پیوند تحریف با انحصارگرایی

از مقدمات فوق می‌توان نتیجه گرفت که تحریف، یک طرح، پروژه و برنامه‌ای هدفمند است که با مشارکت جمعی از قدرت طلبان شکل گرفته و ادامه می‌یابد. به عبارت دیگر، تحریف اقدامی

است که نه از سوی عامه مردم، بلکه از جانب نخبگانی شکل می‌گیرد که برای حفاظت از منافع خود، مانع شناخت حقیقت از سوی مردم می‌شوند. این سخن، خاصیت پنهان‌کارانه و باندگرایانه تحریف را نشان می‌دهد. اساساً تحریف نمی‌تواند در منظر عموم شکل گیرد یا اگر بخواهد در چنین شرایطی پا بگیرد، باید به اغوا و فریب مردم اقدام کند. شاید رهبر معظم انقلاب از همین منظر همواره بر کلیدواژه «حضور مردمی» تأکید می‌کنند.

از اینجا می‌توان یکی از ابعاد رسالت پیامبران الهی را دریافت و آن، اقدام علیه انحصارگرایی است. پیامبران از یک منظر علیه انحصارگرایی در حوزه معرفت، قدرت و ثروت اقدام کرده‌اند.

نخبگان سلطه‌گر (طواغیت) در مرحله اول سعی می‌کنند جهان‌بینی خاصی که قدرت و ثروت آنها را مشروع جلوه دهد، ارائه کنند و با جلوگیری از دانش‌اندوزی عامه مردم، مانع از فهم و درک این روابط قدرت و دانش شوند. روشن است که این رابطه قدرت و دانش را تحریف به معنایی که در بالا گفته شد، حفظ می‌کند.

در مقابل این وضعیت، پیامبران الهی با دعوت مردم به شناخت و آگاهی و ارائه جهان‌بینی دینی که دنیا و آخرت مردم را طبق حقایق حاکم بر هستی تفسیر می‌کند، انحصارگرایی در حوزه معرفت و سپس قدرت و ثروت را از بین برده و علاوه بر اینکه با گسترش شناخت و افزایش درک و فهم مردم، زمینه بعثت و سپس تعالی عموم آنان را فراهم کرده‌اند، خواهان توزیع عادلانه منابع مادی در جامعه شده‌اند.

به این ترتیب، روی سخن پیامبران همواره با عموم مردم بوده و در همین جهت امام علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر، خشنودی مردم از حاکم را بر ناخشنودی خواص و نخبگان از وی، ترجیح داده و آن را عامل موفقیت حاکم اسلامی می‌دانند.

سقیفه؛ انحصار، تحریف و اقتدار

در مقابل دعوت پیامبران و رسولان الهی، وقتی نخبگان قدرت طلب بخواهند قدرت را تصاحب کنند، تنها از رهگذر محصور کردن شناخت و تحریف موفق خواهند شد و این اتفاقی بود که در سقیفه رخ داد. در این واقعه، انحصار، تحریف و اقتدار از سوی خلیفه اول و دوم با یکدیگر جمع شدند.

در حالی که تعداد مهاجرین در سقیفه بسیار محدود بود (برخی فقط نام سه نفر از مهاجرین، یعنی ابوبکر، عمر و ابوعبیده را ذکر می‌کنند)، اما همین تعداد محدود، خود را نماینده مهاجرین و قریش قلمداد کردند، حال آنکه وارثان اصلی خلافت، یعنی بنی‌هاشم و شخص امام علی (ع) مشغول تدفین رسول‌الله (ص) بودند و امام علی (ع) وقتی از سخن ابوبکر در سقیفه که گفت: «ما از قریش هستیم و ائمه (خلیفه) باید از میان ما باشد»، آگاه شد، فرمود: «آنان به درخت استدلال کردند، اما میوه‌اش را ضایع ساختند.»

منظور امام (ع) از این سخن، شخص ایشان است که مستحق اصلی امر خلافت به شمار می‌آیند، حال آنکه ابوبکر در سقیفه و در نبود امام علی (ع)، انحصار تفسیر از قریش را آن هم در معنایی منحرفانه به دست گرفت و این معرفی با ادبیات مقتدرانه و رعب‌آور خلیفه دوم تلقا شد

و به این ترتیب سه‌گانه «انحصار»، «تحریف» و «اقتدار»، جمع زیاد انصار را به بیعت با ابوبکر کشانید.

در این اجتماع هر چند برخی از انصار از حق خلافت امام علی (ع) بیاد کردند و به آن رغبت نشان دادند؛ اما دو عامل «ترس» و «دنیاگرایی» مانع پافشاری آنان بر این امر شد. سال‌های پس از سقیفه، بذر تفکراتی که در آنجا کاشته شد در جهان دنیای اسلام ریشه دوانید و در سرزمین شام به شجره خبیثه بنی‌امیه تبدیل شد.

پس از سقیفه، دنیاگرایی بر نخبگان جهان اسلام (یا به تعبیر رهبر معظم انقلاب بر خواص جبهه حق) مستولی شد و به ترس در مقابل بنی‌امیه تبدیل شد و از آن سو جعل حدیث از سوی معاویه در شام و محروم کردن مردم از شناخت حقیقی سیره و سنت رسول‌الله آن‌هم با اقتدار و زورگویی، عامه مردم شام و حتی کوفه را به سربازانی غافل و جاهل و در خدمت سلطه‌گری تبدیل کرد و به این ترتیب حادثه عاشورا رقم خورد.

از آنچه گذشت می‌توان نتیجه گرفت، «تحریف» مسیری است که حوزه سیاست را از مسیر اصلی خود خارج می‌کند و آن را به سوی سلطه‌گری سوق می‌دهد. سیاست در مکتب اسلام اتکای زیادی به آگاه‌سازی، تربیت و تعالی عموم مردم دارد و در مقابل، تحریف که حیاتش در پنهان‌کاری، فریب و اغوای عموم مردم است، زمینه تشکیل باندهای قدرت و ثروت را فراهم می‌کند، مردم‌سالاری را به حاشیه می‌راند و جامعه را تحت سلطه عده‌ای قلیل قرار می‌دهد. به این ترتیب، تحریف مَرکَب و مَرکَب سلطه قلمداد می‌شود.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۱۷

موعودگرایی و نظام انقلابی

سیاسی، نصب عام فقیهان برای نیابت از امام عصر (عج) و... میتوان گفت مسئله «موعود» محور فکری و رهبری انقلاب اسلامی بوده و با ایجاد فرهنگ پویا، تکامل یافته و رو به رشد نقش عمده‌ای در پیروزی و تداوم حرکت آن داشته است؛ بنابراین میتوان پیوند وثیقی میان انقلاب اسلامی و مفهوم موعود و به تبع آن مفاهیم بعثت، غدیر و عاشورا تصور کرد. انقلاب اسلامی با تأسیس به واقعه عاشورا و با استمرار رهبری صالح (واقعه غدیر) و جان مایه‌هایی که در پروژه بعثت بود، شکل گرفت؛ بعثتی که پایه‌گذار مدنیتی مبتنی بر آموزه‌های دینی بوده و بر پایه فطرت، عقلانیت و جامعیت، هدایتگر انسان و جامعه انسانی به سمت سعادت دنیوی و اخروی خواهد بود.

بنابراین باور به موعود، ما را همیشه در یک تطور استکمالی به سمت و سوی غایتی کمالی سوق میدهد و به سبب آن هیچگاه نمیتوان به وضع موجود قانع بود و آن را نهایت‌ترین ساختار دانست؛ از این‌رو غایت تاریخ اسلام، مهدویت است که در آن، دین با تمام جلوه‌هایش بروز خواهد داشت و تمدن اسلامی به تکامل خواهد رسید. بر این اساس، در نظریه نظام انقلابی اگر به هر ساختاری از جامعه سیاسی دست یافته شود و هر کارکردی هر چند در تراز بالا و یا هر میزان از امنیت، شغل و رفاه حاصل شود، آن جامعه، جامعه مطلوب و نهایی نخواهد بود و همچنان یک مرحله بالاتر از آن را میتوان تصور کرد تا به جامعه مهدوی منتهی شود.

محسن محمدی الموتی
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی (ره)

پس از اشاره به مفهوم «صبرورت» در دو شماره گذشته، در ادامه مفهوم «موعودگرایی» را به عنوان یکی دیگر از بن‌مایه‌هایی که می‌تواند چهارچوب نظری مقوله نظام انقلابی، به ویژه در تفکر شیعی تبیین کند، بررسی می‌کنیم. امام خمینی (ره) انقلاب مردم ایران را نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچمداری حضرت حجت دانسته و رهبر معظم انقلاب نیز در بیانیه گام دوم انقلاب از زمین‌سازی برای طلوع خورشید ولایت سخن به میان آورده‌اند. موعودگرایی و انتظار برای ظهور، یکی از عقاید انسان‌ساز و انقلاب‌آفرین و از مهمترین منابع الهام و شوق‌دهی برای زمین‌سازی و ایجاد تحول، تکامل و سوق دادن انسانها به سوی حکومت عدل و ایمان است. انتظار ظهور منجی عالم بشریت، زمین‌ساز تغییر نگرش و رفتارهای مردم ایران، داشتن امید و آرزو برای پیروزی و در نهایت قیام و انقلاب علیه بیعدالتیها و زمین‌سازی برای انقلاب جهانی حضرت مهدی موعود، بوده است. از این‌رو، نقش و تأثیر اساسی «موعودگرایی» در شکلگیری مبانی فکری و ایدئولوژیکی انقلاب، غیرقابل انکار و تردید است. با توجه به مؤلفه‌های ظلم‌ستیزی موعودگرایی، عدم مشروعیت حاکمان

۱۱ خرد

شماره ۹۶۴ | دوشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

سیاست نامه

اندیشه سیاسی علامه نائینی - ۱۶

تحریف و تبیبه‌الامه

فتح‌الله پربشان

دبیر گروه اندیشه

اقدامات و برنامه‌های علمای زمان مشروطه، اعم از مشروعه‌خواه و مشروطه‌خواه در یک هدف به نقطه اشتراک و تلاقی می‌رسید و آن، «حفظ اساس دین» و به تعبیر علما «حفظ بیضه اسلام» بود؛ اما رسیدن به این هدف با موانع و چالش‌هایی روبه‌رو بود که مهم‌ترین آنها، مسئله تحریف و اقیعات بود. عملکرد هدفمند، سازماندهی شده و مستمر ماهیت جریانی به تحریف داده بود. سیاست‌گذاری و جهت‌دهی تحریف در مشروطه با سفارت‌خانه‌های بیگانه، به ویژه انگلیس بود که با میدان‌داری ایدای داخلی آنها، یعنی جریان روشنفکری متمایل به غرب به منصف ظهور اجتماعی و سیاسی می‌رسید. پیامدهای درک نکردن آن نیز از سوی جبهه حق و حقیقت گاهی بسیار گزاف بوده است. بر سر دار شدن شیخ شهید فضل‌الله نوری و ترور دیگر علمای مشروطه‌خواه، چون عبدالله بهبهانی و حتی ترور بیولوژیک آخوندخراسانی بخشی از هزینه‌سازی‌های جریان تحریف در مشروطه است.

رسالت سنگینی که در این میان بر دوش علما و فقها قرار گرفته، مبارزه همزمان در دو جبهه «اروشنگری و تبیین واقعیات در صحنه داخلی» و «مقابله عملی با استبداد مویده به تأییدات استعمار خارجی» بود. نوشتن نامه‌هایی از سوی آخوندخراسانی، نگارش کتاب از سوی نائینی و نوری درباره مشروطه در راستای همین روشنگری در برابر تحریف بود. به نوشته آقا بزرگ تهرانی، نائینی نزدیک‌ترین مشاور آخوندخراسانی در جریان جنبش مشروطه بود. با توجه به این روابط نزدیک و اعتماد ویژه و نیز بینش سیاسی وی، به احتمال زیاد متن تلگراف‌ها و بیانیه‌های سیاسی مراجع بزرگ مشروطه‌خواه نجف را نیز وی انشا کرده باشد. این امتیازات سبب ایجاد دشمنی رقیبان علمی و سیاسی نائینی با وی شد؛ اما در

پشتیبانی علمای تراز اول از نائینی خللی وارد نکرد؛ بلکه برعکس در خلال همین دوران بود که نائینی کتاب مهم و معروف خود، یعنی «تبیبه‌الامه و تزییه‌المله» را درباره مشروعیت مشروطه نوشت و آخوندخراسانی و شیخ عبدالله مازندرانی دیدگاه‌های او را با نامه‌های تقریظ به طور کامل تأیید و تصویب کردند.^۱

علامه نائینی هنگامی به نگارش این کتاب درباره لزوم برقراری یک رژیم پارلمانی تصمیم گرفت که حکومت استبدادی محمدعلی‌شاه بر سر کار بود و مبارزات قلمی برضد رژیم نوای مشروطه به اوج خود رسیده بود. علمای ضد مشروطه که نائینی آن را «شعبه استبداد دینی» می‌نامید پس در پی اعلامیه‌ها و رساله‌هایی برضد مشروطه نزد مراجع نجف می‌فرستادند. بنابراین زبان ساده، ولی قابل فهم برای عموم وجود دارد. ۲. بنابراین با استناد به همان مآخذ و استدلال‌های علمای مخالف، کتاب خود را نوشت. گفتمنی است، این کتاب مهم‌ترین اثری است که به قلم یک مجتهد شیعه درباره مشروعیت مشروطیت نوشته شده است.

منبع:

۱- رجسی، محمدحسن؛ علمای مجاهد؛ مرکز اسناد انقلاب اسلامی، پاییز ۱۳۸۲، ص ۵۰ تا ۵۰۸.
۲- نائینی، محمدحسن؛ تبیبه‌الامه و تزییه‌المله؛ چاپ ۹، تهران: شرکت سهامی انتشار، ۱۳۷۸، ص ۱۶۲.

سعید جلیلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: می‌گویند شعارهای تند باعث بی‌اعتمادی آمریکا می‌شود. آیا در دوران پهلوی هم شعار تند علیه آنها داده می‌شد؟ چرا آمریکا در ۲۸ مرداد علیه مصدق کودتا کرد؟ او که شعار ضدآمریکایی نمی‌داد. این بی‌اعتمادی توهم نیست، تجربه تاریخی است. هرگاه خواستیم استقلال‌مان را حفظ کنیم با ما دشمنی کردند.

سعید عباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: عزاداری حتماً به حضور در محافل شلوغ و برنامه‌های چندساعته نیست. روضه‌های کوتاه و گبرای «مرحوم کوثری» را در حسینیه جماران به یاد داریم. دقایق آسمانی که امام خمینی (ره) را به پهنای وجود می‌لرزاند و می‌گریاند. دوگانه عزاداری و سلامتی را دامن نزنیم.

حمید بعیدی‌نژاد، سفیر ایران در انگلیس: ۶۷ سال از کودتای آمریکا علیه دولت ملی دکتر مصدق در ایران می‌گذرد؛ انگلستان نقش مؤثری در این کودتا ایفا نمود که اسناد متعدد آن هم منتشر شده است. دولت انگلیس تا امروز، حتی از یک عذرخواهی رسمی ساده از ملت ایران نیز خودداری کرده است. آیا هنوز وقت عذرخواهی و جبران گذشته فرا نرسیده است؟

هادی طحان‌نظیف، عضو حقوق‌دان شورای نگهبان: به موجب اصل ۳۶ قانون اساسی، حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها به موجب قانون باشد. ستاد ملی کرونا صلاحیت جرم‌انگاری و وضع مجازات در خصوص تخلف از دستورالعمل‌های بهداشتی ندارد و اگر تعیین مجازات جدیدی لازم باشد، صرفاً در صلاحیت مجلس، با تأیید شورای نگهبان است.

میشم مطعی، مصلح اهل بیت (ع): آقای معاون وزیر، حداقل ۱۰ روز قبل اعلام کردید عزاداری در مکان سر بسته با سقف بالای شش متر مصداق فضای باز است و مشکلی ندارد. امروز و تنها ۴۸ ساعت قبل از آغاز محرم گفتید برگزاری هرگونه مراسم در فضای سر بسته ممنوع است. حرف قبلی شما که محصول کار کارشناسی بود، عوض شد. ویروس جهش کرده؟ هیت‌ها در این مدت تمام شرایط را طبق دستورالعمل ستاد ملی آماده کرده بودند؛ الان و ۴۸ ساعت قبل از برگزاری چطور می‌شود همه مقدمات را فراهم کرد؟ برای خیلی از هیت‌ها راهی جز تعطیلی مراسم هست؟

در حاشیه انتشار بیانیه مهم ستاد کل نیروهای مسلح درباره تهدیدات سایبری

حق مشروع

نزدیک‌تر و مرتب‌تر شده است.

از این رو در نگاه اول فضای مجازی (Cyber Space) به دلیل خدمات و قابلیت‌های متعدد آن، یکی از مهم‌ترین و مفیدترین اختراعات بشر در قرن حاضر به نظر می‌رسد؛ اما تجربه سوءاستفاده ایالات متحده آمریکا و رژیم غاصب صهیونیستی از جنگ‌افزارهای سایبری، از جمله ویروس «Stuxnet» علیه کشورمان به ما یادآوری می‌کند که فضای سایبر در کنار همه مزایای خود، ملت‌های جهان را در معرض شکل جدیدی از تهدید با عنوان «جنگ سایبری» قرار داده است.

در جنگ سایبری هر چه نفوذ فضای مجازی در زیرساخت‌های حیاتی و اجتماعی یک جامعه عمیق‌تر و گسترده‌تر باشد، آن جامعه در برابر جنگ سایبری و تهدیدات ناشی از آن آسیب‌پذیرتر خواهد بود. البته جنگ سایبری سطوح و ابعاد گوناگونی دارد؛ هر چند ابتدایی‌ترین سطح آن نیز به نوبه خود می‌تواند تهدیدآفرین باشد؛ برای نمونه، با حملات پیش

با افتاده DDOS یا «حملات تکذیب سرویس» می‌توان سرورهای ارائه‌دهنده خدمات مجازی را برای مدتی مشخص از دسترس خارج کرد! شاید با خود فکر کنید از دسترس خارج شدن یک سرویس اینترنتی تهدید مهم و قابل توجهی نیست! برای درک اهمیت این تهدید بد نیست تصور کنید در این ایام که سهامداران پر تعداد بورس در گوشه و کنار کشور هر روز دل‌نگران سود و زیان سهام‌های خود هستند، سرورهای رایانه‌ای بورس و کارگزاری‌های مرتبط با آن دچار حمله DDOS شوند و برای مدتی امکان ارائه خدمات به کاربران را نداشته باشند!

بله، حتی اجرای یک حمله سایبری پیش با افتاده در یک زمان حساس می‌تواند زمینه ایجاد تنش‌های اقتصادی و اجتماعی قابل توجهی را فراهم کند؛ به همین دلیل نیز در سال‌های اخیر تلاش‌های جهانی زیادی برای مقابله با سوءاستفاده از فضای سایبر و محدودسازی اشاعه سلاح‌های سایبری صورت گرفته است. خوشبختانه، هفته گذشته ستاد کل نیروهای

مسلح کشورمان در اقدامی سنجیده و قابل تقدیر با صدور بیانیه‌ای در قبال حقوق بین‌الملل فضای سایبری اعلام موضع کرده و خطاب به جامعه جهانی و به ویژه دشمنان ملت ایران تأکید کرده است: «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران تهدیدات سایبری از سوی هر دولت، گروه یا فردی را در هر سطحی با قدرت پاسخ خواهد داد.»

در این بیانیه به طور رسمی به دشمنان کشورمان هشدار داده شده است که اگر عملیات‌های حیاتی سایبری احتمالی آنها «به زیرساخت‌های حیاتی کشور» به «آستانه حمله مسلحانه متعارف ارتقا یابد»، نیروهای مسلح ایران «حق دفاع مشروع» خواهند داشت.

خوشبختانه، این بیانیه به هنگام، به خوبی در رسانه‌های بین‌المللی منعکس شد و دشمنان کشورمان به خوبی دریافتند که پیامد هرگونه شیطنت سایبری علیه ملت ایران، چیزی جز مشت‌های پولادین نیروهای مسلح کشورمان نخواهد بود.

تریبون

در گفت‌وگو با پژوهشگر و مؤلف حقوق و امنیت بین‌الملل مطرح شد

حق اقدام متقابل در برابر تهدیدات سایبری

هستند؛ البته باید دقت داشت فعلی را می‌توان به دولت‌ها نسبت داد که از سوی نهادهای رسمی آن کشور یا سایر پرسنل و کارمندان مرتبط و تحت حمایت و کنترل مستقیم آن دولت صورت گرفته باشند. ارائه مجوز به دولت‌ها برای اقدام به دفاع فعال در پاسخ به حملات سایبری یک کشور، می‌تواند چارچوب مناسبی برای حکومت بر حوزه نبرد سایبری تحت الگوی فعلی حقوق جنگ باشد؛ البته توسل به زور در قالب دفاع مشروع و پاسخ متقابل به حمله سایبری را می‌توان در اصل ۵۱ منشور ملل متحد نیز دید؛ بنابراین تا زمانی که شورای امنیت، اقدامات لازم را برای اعاده و برقراری صلح و امنیت بین‌المللی در راستای تهاجم به یکی از اعضای ملل متحد اتخاذ کند، هیچ اقدامی ناقض حق ذاتی بر دفاع از خود به صورت فردی یا جمعی نخواهد بود.

تابعین اصلی حقوق بین‌الملل هستند، ملزم به رعایت تعهدات، قوانین و عرف بین‌الملل خواهند بود، پس هر دولتی که اثبات شود از این حملات علیه دیگری استفاده کرده است، طبق تعریف فوق، موظف است خسارات ناشی از این نقض قانون را در قبال زیان دیده جبران کند.

کشوری که از حملات سایبری دچار آسیب شده است، طبق حقوق بین‌الملل چه اقدامی را می‌تواند نسبت به دولت متخاصم در پیش بگیرد؟

برابر ماده ۴۹ اصل مسئولیت بین‌المللی، کشوری که از این نوع حملات دچار آسیب شده است می‌تواند علیه دولت مسئول دست به اقدام متقابل بزند و دولت مذکور را ملزم به ایفای تعهدات خود در قانون بین‌الملل کند. این دولت‌ها هستند که مسئول هر نوع اقدامات متخاصم در حوزه سایبری

مشاهده نتیجه از راه دور است؛ زیرا برای حمله سایبری نیازی به اقدام فیزیکی همانند آنچه در سایر تهاجم‌ها استفاده می‌شود، نیست و علت آن هم تفاوت ماهیت فضای حقیقی با فضای مجازی است.

در صورت اقدام دولت‌ها در انجام حملات سایبری، حقوق بین‌الملل چه واکنشی نسبت به آنها خواهد داشت؟

مسئولیت حقوقی بین‌المللی عبارت از تکلیفی است که به موجب حقوق بین‌الملل به یک دولت تحمیل می‌شود تا خسارتی را که در اثر نقض قواعد حقوق بین‌الملل ناشی از عمل یا خودداری او از انجام تکلیف به دولت دیگری وارد شده است، جبران کند. از این رو با توجه به اینکه دولت‌ها

ستاد کل نیروهای مسلح، هفته‌های گذشته با انتشار بیانیه‌ای حق قانونی کشورمان را برای مقابله با تهدیدات سایبری را به جامعه جهانی یادآور شد. این اقدام در حالی صورت گرفت که مدتی قبل خبرهای مبنی بر تلاش دشمنان ملت ایران برای هدف قراردادن زیرساخت‌های سایبری منتشر شد، حتی رژیم صهیونیستی با انتشار خبری مبنی بر ساخت سرپال «تهران» در رابطه با حمله سایبری به تأسیسات انتقال برق ایران، رویاپردازی کرده است. در راستای بررسی تخصصی این موضوع با «اشکان پیرزاده» پژوهشگر و مؤلف حوزه حقوق و امنیت بین‌الملل گفت‌وگو می‌داشتیم، وی در رابطه با ماهیت جنگ سایبری معتقد است: اصلی‌ترین تفاوت تهاجم و تروریسم سایبری با سایر مفاهیم تهاجم، قابلیت اقدام، طرح‌ریزی و

خبر خوب

مهار غبار نمکی دستاورد بزرگ محیط زیستی

پروژه احیای دریاچه ارومیه به نتایج مطلوبی رسیده است و در کنار افزایش میزان آب این دریاچه که منجر به کاهش بادهای نمکی شده این پروژه توانسته است با ایجاد بادشکن‌ها، از بروز بادهای نمکی و گسترش آن به میزان چشمگیری جلوگیری کند. بنا به گفته رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه، در حال حاضر کانون‌های

گرد و غبار اطراف دریاچه ارومیه که ترکیبات نمکی دارد، تا ۹۰ درصد مهار شده است. این خبر از آن روی اهمیت دارد که بنا بر تجربیات جهانی طوفان‌های گرد و غبار ناشی از خشک شدن دریاچه‌ها موجب اپیدمی بیماری‌های خطرناکی می‌شود.

پژواک

ویروس تست کرونا! مراقب بدافزارها باشید

با شروع و شدت گرفتن موج دوم ابتلا به ویروس کرونا، بسیاری از کاربران فضای مجازی برای بررسی وضعیت سلامت خود آن هم بدون مراجعه به مراکز درمانی از نرم‌افزارهای متنوعی برای تست کرونا و اطلاع از علائم بیماری استفاده می‌کند. تبهکاران فضای مجازی با سواستفاده از این مسئله بدافزارهای بسیاری را با عناوین

جذاب و به ظاهر مفید، به ویژه با عناوینی مانند «تست رایگان کرونا» منتشر کرده‌اند، که یکی از آنها «جاسوس افزار» InfoStealer نام دارد که پس از فعال شدن در تلفن همراه کاربران، از راه دور به هرکجا اجازه دسترسی به اطلاعات حساس افراد را می‌دهد.

نرم افزار

کابوس دشمن بازی موفق ایرانی

بازی «کابوس دشمن» از جمله بازی‌های موفق ایرانی است که تاکنون بیش از ۵۰ هزار بار از سوی کاربران مختلف دانلود شده است و شما در قالب آن می‌توانید در شکل و شمایل مدافعان امنیت کشور به جنگ تروریست‌ها بروید. در بازی کابوس دشمن شما از بین هشت شخصیت ایرانی از پیش تعریف شده، یک

فرد را با توجه به توانایی‌ها و سلاح ویژه او انتخاب و سپس در نقش وی به جنگ دشمن می‌روید. این بازی از مراحل متعددی تشکیل شده است و در هر یک از مراحل بازی می‌توانید از امکانات نظامی مختلفی مانند انواع سلاح‌ها و مهمات جنگی بهره ببرید.

روایت حماسه

نگاهی به جدول پخش صدا و سیمای جمهوری اسلامی در ایام ماه محرم

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

سریال‌های مناسبی پای ثابت جدول پخش تلویزیون هستند و مخاطبان به این سریال‌ها توجه خاصی دارند. یکی از این مناسب‌ها، ایام عزای سید و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله (الحسین ع) است که ظرفیت بسیار بالا و نابی برای پرداختن به سوژه‌های معنوی و اجتماعی، از جمله اهداف قیام امام حسین ع، زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی وقوع فاجعه کربلا و درس‌ها و عبرت‌های عاشورا دارد.

در راستای همین مناسبت، در اوایل دهه ۸۰ تولید برخی آثار جذاب، از جمله «شب دهم» کلید خورد که توانست ماجرای عاشورا را با داستانی معاصر و البته عاشقانه پیوند زده و توجه مخاطبان را جلب کند و اثری ماندگار خلق کند. یکی دیگر از این آثار ماندگار دهه ۸۰ سریال «معصومیت از دست رفته» به کارگردانی داوود میرباقری بود که در اوج سادگی، اما بسیار به دل مخاطب نشست و توانست در ذهن‌ها باقی بماند. «وفا» نیز از دیگر آثار ویژه ماه محرم بود که هر چند مستقیماً با داستان کربلا ارتباطی نداشت، اما با درون‌مایه اعتقادی و مذهبی کنداکتور محرمی ۱۳۸۵ را از آن خود کرد.

در محرم ۱۳۸۷ نیز سریالی با نام «آخرین دعوت» با بازی فرامرز قریبیان به کارگردانی حسین سهیلی‌زاده و تهیه‌کنندگی مهران راسم از شبکه دوم سیما پخش شد، که البته توانست مانند آثار قبلی خود موفق باشد؛ اما در کل می‌توان دهه ۸۰ را سال‌های خوب محرمی تلویزیون دانست. پس از آن، هر چند در پایان دهه هشتاد و پس از آن دهه نود، در ایام محرم و به رسم همیشگی

این ایام سریال‌هایی متناسب با محرم از شبکه‌های سیما پخش می‌شد؛ اما واقعیت این است که هیچ یک از این آثار به اندازه سریال‌های دهه ۸۰ ماندگار نشدند، به جز یکی! اثری از کارگردان سریال امام علی (ع) که این بار به سراغ برهه دیگری از تاریخ اسلام رفت و ماجرای قیام مختار برای خونخواهی امام حسین (ع) را بهانه‌ای برای پرداختن به موضوع عاشورا قرار داد.

«مختارنامه» نه تنها در بین مخاطبان ایرانی، بلکه در میان جوامع شیعه و کشورهای اطراف بسیار خوش درخشید. سریالی که پخش اولین قسمت آن در مهرماه سال ۱۳۸۹ بود و تا مرداد ۱۳۹۰ نیز ادامه داشت و تولید آن بیش از شش سال به درازا کشیده شد؛ اما واقعیت این است که صبر گروه سازنده آن، به ثمر نشست و اثری ماندگار خلق شد که با وجود پخش هر ساله آن باز

هم جذابیت خود را دارد و رنگ و بوی محرم را به تلویزیون می‌آورد.

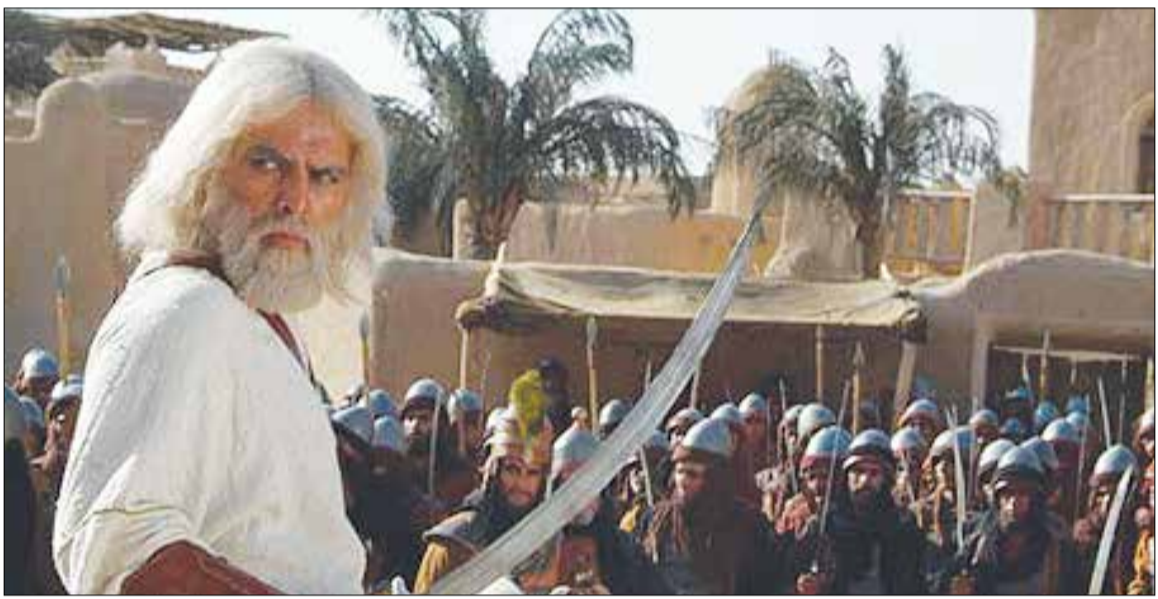
اما واقعیت این است که نباید تنها به یک اثر فاخر در این حوزه اکتفا کرد. آن دفعه قیام مختار بهانه‌ای برای پرداختن به واقعه کربلا بود، اما چه بسیار داستان‌ها و ظرفیت‌های دیگری که می‌توانند در قالب فیلم و سریال گوشه‌ای هر چند بسیار ناچیز از آنچه را که بر اهل بیت (ع) در کربلا وارد شده است، به تصویر بکشند.

البته این قیاس تنها درباره سریال مختارنامه که سریالی بسیار زمان‌بر بود، نیست؛ بلکه همان طور که اشاره کردیم سریال‌های دهه ۸۰ هر چند فاخر نبودند؛ اما بسیار زیبا توانسته بودند از واقعه کربلا، داستان‌هایی پیوند خورده با عصر کنونی را به تصویر بکشند که الگو گرفته از سیره اهل بیت (ع) باشد؛ اما متأسفانه از تولید این نوع آثار کم خرج

و پربازده نیز غفلت شد و می‌توان گفت مدیران به پخش مجدد همان سریال‌هایی که اثر کارگردانانی صاحب‌نام و خوش ذوق بودند، اکتفا کردند و دست‌شان مانند روزگاران دهه ۸۰ هرگز پر نشد.

این در حالی است که امام خمینی (ره) فرمودند: «این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.» قطعاً در حوزه آثار فرهنگی و هنری نیز همین موضوع صدق می‌کند؛ بنابراین نباید از ظرفیت‌های بی‌شمار واقعه کربلا و زمینه‌ها و درس‌هایش در تولید آثار فاخر و ماندگار و هنری غفلت شود.

اما امسال نیز به رسم سال‌های گذشته شبکه‌های سیما سریال‌هایی برای این ایام آماده کرده‌اند؛ از جمله سرزده، بوم و بانو، زمین گرم و سریال نجلا که باید منتظر ماند و دید ماندگاری و موفقیت هر یک از این آثار تا چه اندازه خواهد بود؟

برداشت

چاپ بدون کاغذ!

نگاهی به کمبود کاغذ و راه‌های حل مسئله

با راه سمت تولید داخلی هدایت کند. مشتری که زیاد شود، چرخ تولیدکننده داخلی هم می‌چرخد. زمان که بگذرد، ذائقه مخاطب داخلی به کاغذ داخلی دوباره عادت می‌کند؛ البته کارخانه‌های داخلی هم باید تجهیزاتشان را به روز کنند و کیفیت کاغذ را بالا ببرند، همچنین در کنار دولت، نقش مجلس را هم نباید فراموش کرد. اگر کاغذ کالای فرهنگی است، کمیسیون فرهنگی مجلس باید حساس باشد. اگر قانون حمایتی نیاز است، قانون هم بگذارد. قوه قضائیه هم اگر پای محکمران را از بازار ببرد، بازار درست می‌شود. سه قوه کشور باید در پی رفع بحران کاغذ که هنوز هم جدی است، باشند.

صنعت کاغذ حمایت کند؟ کاغذ هم کالای اقتصادی است و هم کالای فرهنگی؛ از یکسو اقتصادی است، زیرا برای تولید آن، هزینه بالایی باید سرمایه‌گذاری شود و واردات آن، سالانه میلیون‌ها دلار ارز از کشور خارج می‌کند؛ از یک سو فرهنگی است، زیرا بخش مهمی از جریان فرهنگی کشور در حوزه چاپ، نشر، روزنامه و بسته‌بندی به کاغذ و مقوا نیاز دارد. با این نگاه، کاغذ می‌تواند کالای مهمی در کشور قلمداد شود. تا سال ۱۳۸۶ که کارخانه چوب و کاغذ مازندران سرپا بود، بخش مهمی از نیاز کشور در داخل تولید می‌شد و اندکی از نیاز کشور هم از خارج وارد می‌شد، اما با افول کارخانه از یکسو و تغییر ذائقه

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار

بحران کاغذ همچنان در کشور جدی است؛ چه آن زمان که به کاغذ دلار جهانگیری داده می‌شد و چه زمانی که پارانه کاغذ قطع شد، بحران آن حل نشد. مصرف‌کنندگان کاغذ می‌گویند، کارخانه‌های داخلی توانایی تأمین نیاز بازار را ندارند، اما تولیدکنندگان داخلی می‌گویند اگر دولت حمایت کند، همه نیاز کشور را تولید خواهند کرد، اما چه کسی و چگونه باید از

مستند

خانه در تاریکی

مستندی در باب شفافیت

مستند ۵۰ دقیقه‌ای «خانه در تاریکی» با هدف کمک به شناخت مفهوم شفافیت در مجلس؛ می‌کوشد تا اهمیت وجود شفافیت در ارکان مختلف اداره کشور را تبیین کند. محتوای این مستند با کمک مصاحبه‌هایی منتشر نشده از نمایندگان ادوار مجلس، همچنین اسنادی از تجربیات

پارلمان‌های خارجی در اجرای موفق طرح شفافیت، تهیه و تولید شده است. مستند خانه در تاریکی به تهیه‌کنندگی «مهدی مطهر» و کارگردانی «حمید علی‌داد» در پلنفرم‌های فیلمی، فیلمگردی و عماریار قابل دسترسی برای مخاطبان است.

کتاب

لبیک به ندای عشق

بچه‌های فرات و چاپ هفتم

«لیلا قربانی» در داستان بلند «بچه‌های فرات» ماجرای نوجوانانی را روایت می‌کند که آوازه امام حسین (ع) و عزیمت ایشان به کوفه؛ به گوش‌شان خورده و می‌کوشند در زمزمه یاران امام (ع) باشند. آنها شنیده‌اند که دعوت‌کنندگان حالا پشت حضرت را خالی کرده‌اند؛ داستان از تردید

بزرگ‌ترها می‌گوید و از ترس‌ها و طمع‌های‌شان، از عزم نوجوانان پاک‌سرشت و از شجاعت و همدلی‌شان. گفتنی است در آستانه محرم حسینی، این داستان در ۱۶۰ صفحه از انتشارات کتاب جمکران به چاپ هفتم رسید.

تلویزیون

تقدیر

سریالی درباره انقلاب فرهنگی

موضوع این سریال درباره انقلاب فرهنگی است و کاری دانشگاهی است. «تقدیر» درامی عاشقانه درباره انقلاب است که در سال‌های ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۸ رخ می‌دهد و در ادامه به زمان حال می‌رسد. اغلب بازیگران این سریال جوان هستند و بیش از نیمی از آنها بازیگران مطرح و مابقی بازیگران شناخته‌شده سینما و تلویزیون هستند.

سریال «تقدیر» به کارگردانی «حسن آخوندپور» و نویسندگی «تاج‌پخش فنایان» برای شبکه یک سیما تهیه و تولید می‌شود و قرار است در بهمن سال ۱۴۰۰ به روی آنتن رود.

۱۳

فرهنگ

شماره ۹۶۴ | دوشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

معمای نظارت بر شبکه نمایش خانگی

آرش فهیم

منتقد سینما

ماجرای شبکه نمایش خانگی با روی هم قرار گرفتن سازمان «سینمایی» و سازمان «ساترا» به مرحله جدیدی رسید. ماجرا از آنجا آغاز شد که چندین پیش قوه قضائیه اعلام کرد هر گونه فعالیت در حوزه «صوت و تصویر فراگیر» باید با مجوز و نظارت سازمان صداوسیما صورت گیرد، اما مشکل اصلی این است که هنوز مصادیق صوت و تصویر مشخص نشده است؛ چون اگر به طور کلان بخواهیم به آن نگاه کنیم، حتی فیلم‌های سینمایی و آلبوم‌های موسیقی را نیز شامل می‌شود. به همین بهانه نیز سازمان سینمایی اخیراً برای برنامه ترکیبی «هم‌فوق» با اجرای «شهاب حسینی» که قرار است در شبکه نمایش خانگی عرضه شود، مجوز صادر کرده است. اقدامی که واکنش سازمان ساترا (سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر) را که زیرمجموعه صداوسیما به شمار می‌رود در پی داشت. این سازمان اعلام کرد با توجه به حکم قوه قضائیه، سازمان سینمایی و وزارت ارشاد حق صدور مجوز برای محصولات شبکه نمایش خانگی را ندارد؛ از طرفی، «مهدی طباطبایی‌نژاد» معاون ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی با نظر ساترا مخالفت کرده و گفته است قانون، فعلاً وزارت ارشاد را مسئول صدور مجوز و نظارت بر شبکه نمایش خانگی می‌داند. این مواجهه، گویای یک خلأ قانونی است که باید از سوی نهادهای مربوطه هر چه سریع‌تر برطرف شود؛ یعنی باید تعیین شود که منظور از صوت و تصویر فراگیر چیست. اما جدای از مسائل قانونی، از نظر فرهنگی امروز نیازمند یک سازمان فراگیر برای نظارت بر تولیدات و محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای هستیم. تاکنون مسئولیت این بخش به عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بوده است. هر چند که صداوسیما نیز مسئولیت آثار و سریال‌های تولیدی خودش را عهده دار است؛ اما مشکل این است که با تغییر دولت، حتی با تغییر وزیر ارشاد که معمولاً هر چهار سال یک بار، حتی بعضاً کمتر از این زمان اتفاق می‌افتد برخی از سیاست‌ها و راهبردهای این وزارتخانه نیز تغییر می‌کند. گاهی نیز بزرگ‌های خاصی مثل انتخابات، عامل تغییر این سیاست‌ها می‌شود؛ برای نمونه یک دولت برای جلب رضایت سلب‌ریتی‌ها برای حضورشان در تبلیغات انتخاباتی به سود خودش، برخی الزامات را نادیده می‌گیرد. گاهی نیز دولت‌ها برای تسویه حساب با یک یا چند سینماگر اقدامات تنبیهی پیش می‌گیرند. هر چه هست، دولت، به ویژه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به دلیل فقدان ثبات در سیاست و راهبرد، محل قابل اتکایی برای نظارت بر محصولات فرهنگی نیست. همچنان‌که این روزها شبکه نمایش خانگی، دچار وضعیت قابل انتقادی شده است. تجربه ۴۰ ساله نشان می‌دهد باید نهادی کلان‌تر و دوام‌ساختاری بالاتری عهده‌دار چنین مسئولیتی شود؛ شاید لازم باشد تشکیلی مستقل و متعهد به منافع کلان فرهنگی و با حضور نخبه‌ترین چهره‌های فرهنگی و زیر نظر رهبر انقلاب را برای عهده‌دار شدن این مسئولیت پیشنهاد داد، اما تا زمان شکل‌گیری چنین نهادی، فعلاً سازمان صداوسیما ایمن‌ترین محل برای نظارت بر فضای مجازی و شبکه نمایش خانگی به شمار می‌رود.

یادداشت

«مادر شهید» ۳۵ ساله

میثم رشیدی مهرآبادی

دبیر گروه دفاع مقدس

یک شب زمستانی دور سفره شام نشسته بودند که دید دامادش میلی به غذا ندارد. مهمان داشتند. دلش شور افتاد. حتی چشم مهمانش هم غمی داشت که نگرانش می کرد. مدام به هوای آوردن چیزی به آشپزخانه می رفت و برمی گشت. سر معده اش می سوخت. کلی آب خورد. فایده نداشت. نگرانی از دلش نمی رفت. سفره را جمع کرده و نکرده، دل را به دریا زد و از حال «امیر حسین» پرسید. خوابش را دیده بود. مطمئن بود خبری از پسرش آورده اند. دلش، هیچ وقت اشتباه نمی کرد. دامادش از پاسدارها بود. جگر دار بود. سالها در کردستان و جنوب جنگیده بود، اما حالا شده بود یک جوان درمانده که نمی دانست خبر شهادت امیر حسین را چگونه به مادرش بدهد. از آقای مهمان هم کمک گرفت. خلاصه ذره ذره سر صحبت را باز کرد... آن شب تا صبح، خواب به چشمان مادر نرفت. پیکر پسرش به آب افتاده بود و چند روزی طول کشید تا به شهرشان برسد. مادر، ۳۵ سال بیشتر نداشت، اما انگار یک شب پیر شد. نه اینکه کمرش خم شود؛ نه، کلامش نافذ شده بود. سر مزار، میکروفن را دست گرفت و شروع به صحبت کرد. حرف هایی زد شنیدنی. همه مات و مبهوت شده بودند. گریه هایش را ریخت به دلش. چند وقت پیش از آن، عمل قلب باز کرده بود. همه نگرانش بودند، اما تحمل کرد. شیرزن بود. پدر؛ اما کمرش خم شد. «بابا ولی» فقط ۴۵ سال داشت... ۱۵ سال بعد، خبر شهادت پسر دوشم را هم آوردند. مأمور هلال احمر بود. در یک روز بهاری رفت و دیگر برنگشت. حالا در گلزار شهدا، سه سنگ مزار داشت. داماد اولش هم در مبارزات انقلابی شهید شده بود. چند سال بعد که پدر خانواده هم به رحمت خدا رفت، باید به چهار مزار سر می زد. هنوز هم اولین انتخابش، همان نوجوان ۱۷ ساله ای بود که بر اثر اصابت گلوله به ماشین شان داخل کرخه نور افتاد و شهید شد. از مزار او شروع می کرد و به مزار شوهرش می رسید. روی سنگ مزار شوهر، عکس بقیه شهدای خانواده را هم حکاکی کرده بودند. کنار عکس های شان می نشست و یک دل سیر قرآن می خواند و دعا می کرد. چشم هایش خیس بود، اما نمی گذاشت کسی حق هفتش را بشنود. این آخری ها از پا افتاده بود. تابستان ها گرمای هوا نفسش را بند می آورد و زمستان ها، سرما بیشتر از هر چیز آزارش می داد. راه خانه اش تا گلزار شهدا هم دور بود. دلش خوش بود کسی در خانه را بزند و به ملاقات یا عبادتش بیاید. هراز گاهی که سری به خانه شان می زد، وقتی می گفت فلانی از فلان ارگان آمد، بسیاری از فلان مسجد آمد... چشمانش برق می افتاد. چون بی تکلف و بی درخواست بود، بیشتر از بقیه به خانه اش می رفتند. گاهی از بنیاد شهید، گاهی از بسیج محله و بعضی وقت ها از شهرداری، آنچه خواندند، همه اش واقعی است. حالا دیگر بانو «فاطمه قاسمی» در بین ما نیست. پسرش امیر حسین در ۱۳ دی ماه ۱۳۶۳ شهید شد و محمدرضا در بهار ۱۳۷۸. مادرهای شهدا همیشه چشم شان به در است. خدا نکند مادری منظر جوانش باشد. این طوری کرد. خیلی سخت تر می شود. همین الان دست به گوشی شومیم و تلفنی، حال یکی از آنها را پرسیم و قلبش را شاد کنیم.

میثم رشیدی مهرآبادی

دبیر گروه دفاع مقدس

حاج آقا! از چه سالی وارد جبهه شدید و پیوندتان با جهاد سازندگی چگونه بود؟

من برای اولین بار داوطلبانه در نقش امدادگر در عملیات فتح المبین از سوی دفتر مرکزی جهاد شرکت کردم. بنده ابتدای انقلاب در کمیته های انقلاب اسلامی فعالیت داشتم و پس از آن مدتی در مرکز فرهنگی سپاه در شهرری فعالیت کردم. برای رسمی شدن در سپاه باید دوره هایی را در زمینه های نظامی و عقیدتی می گذراندم. پدرم مخالف بود که در یک ارگان نظامی باشم؛ اما از آنجا که اشتیاق داشتم در نهادهای انقلابی فعالیت کنم، از طریق یکی از دوستان معرفی شدم و پس از گذراندن مراحل پذیرش به عنوان نیروی رسمی جهاد سازندگی مشغول به کار شدم.

گروه تلویزیونی جهاد بر اساس چه نیازی تشکیل شد؟

جهاد سازندگی بر اساس نیاز در بخش های گوناگون کشور دفاتری داشت. البته حوزه اصلی مأموریت آن محرومیت زدایی در روستا بود؛ اما در هر سازمان و وزارتخانه دفتری به نام دفتر «جهاد ادارات» داشتم. بر اساس اینکه می خواستند نیروهای انقلابی و حزب اللهی را سازمان یا وزارتخانه کارهای جدید و متمرکز را انجام بدهند، در سازمان صدا و سیما هم گروه جهاد را تشکیل دادند. یکی از کارهای نخست این گروه، انعکاس فعالیت های جهاد در حوزه محرومیت زدایی بود. با شروع جنگ تحمیلی نیز بحث تشکیل ستاد های پشتیبانی و یگان های مهندسی جنگ جزء اولویت ها بود که تا پایان جنگ هم خدمات بی شماری ارائه شد.

نقش شهید آوینی در این گروه چه بود؟

آقامر ترضی می گفتند من برای گندم چینی و کارهای جهادی آمده ام؛ ولی پس از مدتی گفتند کسانی که می توانند فعالیت های هنری انجام بدهند، خودشان را معرفی کنند. در حقیقت، ایشان پس از مدتی به مثابه یک فرد محوری به ویژه در ساخت برنامه هایی با موضوع دفاع مقدس قابلیت های خودشان را نشان دادند. اولین برنامه ای که آقامر ترضی ساختند هم مجموعه «حقیقت» بود. پس از آن هم این حضور با ساخت برنامه های متنوع و متفاوتی ادامه یافت که اوج آن مستندهای «روایت فتح» بود.

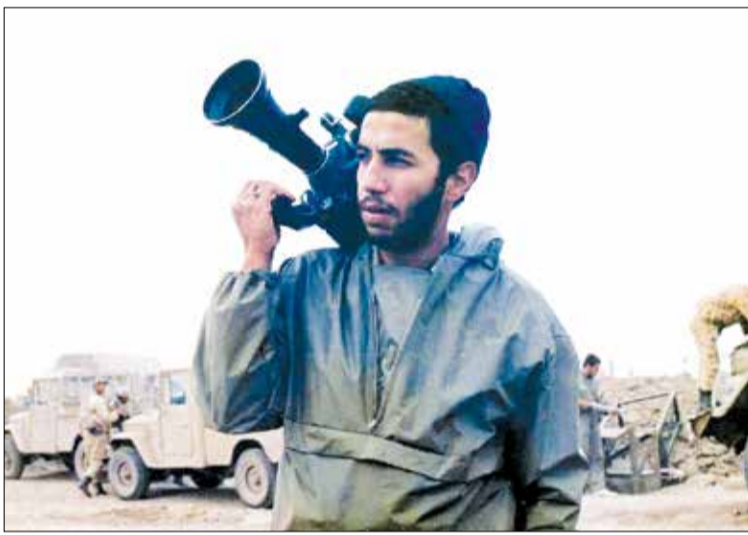
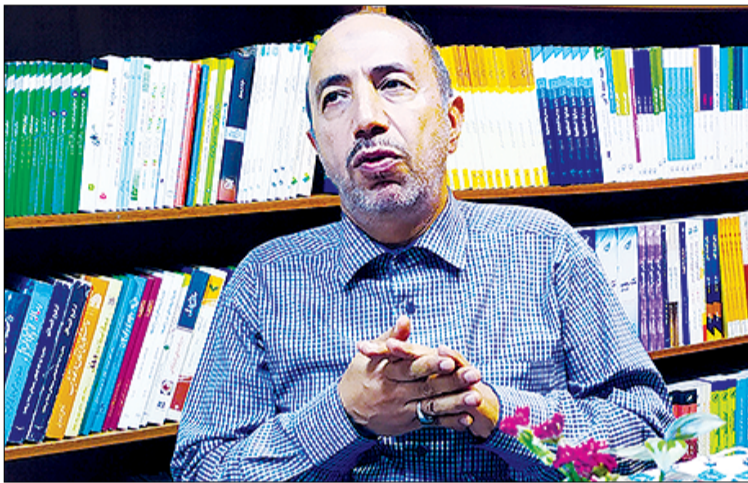
مجموعه روایت فتح چگونه شکل گرفت و از چه سالی پخش شد؟

پس از اینکه سردار علی رضا افشار، که عضو مرکزی جهاد سازندگی و عضو اصلی در تشکیلات دفتر مرکزی جهاد بود و گروه تلویزیونی جهاد، زیر نظر ایشان بود، به سپاه رفت و دانستند که چه

روایت «حاج قاسم بخشی» از «روایت فتح» و نسبتش با امروز و کرونا

شهید آوینی از گندم چینی تا مستندسازی

حاج قاسم بخشی یکی از قدیمی ترین اعضای گروه تلویزیونی «جهاد سازندگی» و از یاران غار شهید سید مرتضی آوینی در ساخت مجموعه «روایت فتح» است. حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی) چندی پیش در یکی از بیانات خود درباره لزوم ثبت مجاهدت های عظیم همگانی در مقابل با ویروس کرونا فرمودند: «کاش کسانی بتوانند مثل شهید آوینی این جهاد عظیم مقابل با کرونا را روایت کنند؛ همچنان که شهید آوینی توانست جزئیات جبهه را برای ما روایت بکند و آن را ماندگار کند.» همین فراز از سخنان رهبر معظم انقلاب ما را بر آن داشت تا در گفت و گویی کوتاه، سری به حال و هوای «روایت فتح» در سال های جنگ تحمیلی بزنیم.

مجموعه «روایت فتح» از اکیپ های فیلم سازی تشکیل شده بود که مسئول اکیپ، هم فیلمبردار بود، هم کارگردانی سر صحنه می کرد و هم مسئولیت گروه و ابر عهده داشت. «روایت فتح» در اوج فعالیت خود پنج اکیپ داشت که من مسئولیت یکی از آنها را بر عهده داشتم.

«روایت فتح» از ابتدا پربیننده بود یا پس از شهادت آقامر ترضی آوینی پرمخاطب شد؟

«روایت فتح» از همان اولین جلسه ای که پخش شد، پربیننده بود. البته برنامه اش از نظر مباحث هنری و تدوین کمبودهایی داشت؛ چون در کمتر از دو سه روز ساخته شده بود و گزیده ای از فیلم های ما در عملیات والفجر ۸ بود. وسعت و افزایش شمار بینندگان «روایت فتح» در طول پخش از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۷ رو به افزایش بود. چنانکه ما در آن دوران برای دیداری به خدمت حضرت آقا رسیدیم (که آن

قابلیت هایی در گروه تلویزیونی جهاد وجود دارد، سعی کردند سازماندهی جدیدی در کارهای تبلیغاتی ایجاد کنند. ما با زمانی مصادف شده بودیم که باید حضور نیروهای مردمی بیشتر می شد تا عملیات های گسترده انجام شود. به همین دلیل تعدادی از برادران پاسدار را که در سپاه منطقه یک نارالله در سال ۱۳۶۴ فعالیت می کردند و بعدها به نیروی هوایی سپاه تبدیل شد، به گروه جهاد مأمور کردند. با کمک سپاه برای حضور بیشتر بچه های گروه جهاد در جنگ، روایت فتح شکل گرفت. از فروردین سال ۱۳۶۵ قسمت هایی از اولین فیلم هایی که در عملیات والفجر ۸ گرفته بودیم، پخش شد و انعکاس وسیعی در همه حوزه ها پیدا کرد. به تدریج، این کار اوج بیشتری گرفت و مجموعه «روایت فتح» شکل گرفت که تا پایان جنگ هم ادامه داشت.

مسئولیت شما در این مجموعه چه بود؟

روزها رئیس جمهور بودند و ایشان فرمودند: «من جلسات هیئت دولت را طوری تنظیم می کنم که به موقع بتوانم شب های جمعه پای تلویزیون بنشینم و «روایت فتح» را ببینم.» ایشان به بیشتر مسئولان هم این سفارش را کرده بودند که ایسن برنامه را ببینند. «روایت فتح» جزء برنامه های پربیننده بین حزب اللهی ها و عامه مردم بود؛ چنانکه ما هر کجا می رفتیم و دوربین مان را می دیدند، اولین سؤال شان این بود که شما از گروه روایت فتح هستی؟ این موضوع جایگاه این مجموعه را نشان می دهد. پس از جنگ این مجموعه در مؤسسه روایت فتح ساخته و پخش شد که چون صدای آقامر ترضی آوینی بود، آن هم مخاطب خودش را پیدا کرد. بنده بعد می دانم مخاطب های پس از شهادت آقامر ترضی به این مجموعه گرایش پیدا کرده باشند؛ چون اساساً برنامه «روایت فتح» بعد از آن ادامه پیدا نکرد.

رهبر فرزانه انقلاب چندی پیش درباره لزوم روایت کرونا به شیوه ماندگار شهید آوینی تأکید کردند. به نظر شما راهکار اصلی برای رسیدن به این مهم چیست؟

آنچه در مجموعه «روایت فتح» در مقایسه با دیگر مستندهای دفاع مقدس متفاوت بود، روحیه ایثار، فداکاری، از خودگذشتگی و تلاش برای به نتیجه رسیدن اهداف انقلاب اسلامی بود که در بین رزمندگان در آن وضعیت سخت حاکم بود. اینها شاید تیرهایی باشد که آن موقع جزء ضروریات کاری بود که ما در حوزه مستندسازی می کردیم. ما به جای اینکه به ماشین جنگی بپردازیم، به انسان ها و جوهره آنها که در وضعیت سخت ظهور و بروز می کرد، توجه داشتیم. اکنون هم وضعیت سخت کرونا به انسان های فداکاری نیاز دارد که در همه حوزه ها باید ایثارگری کنند، به نظر من حضرت آقا تا کیدها روری آن جلوه های انسانی و ایثار و فداکاری هایی است که باید انعکاس رسانه ای داشته باشد.

و کلام پایانی....

به نظر ما تا در این مسیر به رسانه ای پویا و با هویت ایرانی-اسلامی نیازمندیم که سازندگان محصولات رسانه ای با این نگاه به تمام موضوعات توجه کنند. زمانی این اتفاق می افتد که نگاه تولیدکننده محصول رسانه ای «دین محور» باشد. داشتن تخصص لازم و دیدگاه هنری و اینکه فعالیت را در حقیقت رزومی در مقابل با رسانه استکبار بدانند و به آن ایمان داشته باشند و همگونه فداکاری در این راه انجام بدهد، از جمله نکات مهم است. آن وقت است که ما رسانه ای در تراز انقلاب اسلامی خواهیم داشت و محصولاتی تولید می کنیم که با نگاهی مؤمنانه و دین محور در سراسر جهان قابل ارائه است.

تازه ها

روایت زنی از سقز

خانم «فرح هاشمی نسب» این روزها در شصت و دو سالگی، کتاب خاطراتش را در دست می گیرد و اتفاقات روزهای سخت زندگی و مبارزاتش از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۹ را مرور می کند. کتاب «فرح؛ اما هاشمی نسب» را «مرضیه کهرانی» بر اساس ۳۰ ساعت گفت و گو با راوی کتاب به صورت داستانی و در قالب روزنوشت، به رشته تحریر درآورده است. سرگذشت زنی که با وجود سن کم، از نزدیک شاهد اتفاقاتی که بر سقز آن زمان گذشته، بوده است. این کتاب منبع خوبی برای کسب اطلاعات دست اول درباره وضعیت کردستان، قبل از آغاز جنگ تحمیلی است.

خاطره

آرپی جی گران است

وقتی جنگ آغاز شد، تازه به سن سربازی رسیده بودم. تصور من این بود که قبضه خمپاره چیزی به اندازه هیولا است. وقتی می گفتند گلوله خمپاره ۱۲۰ میلی متری این طور است و گلوله اش این قدر پرتاب می شود، حساب می کردم برد آن از دزفول تا پایگاه چهارم شکاری است. آن موقع ها یک قبضه ۱۰۶ میلی متری داشتیم که مسئولش «علی محمد رشید العالی» بود. اطراف آن سیم خاردار کشیده و یک تابلوی آن نصب کرده بودیم، که «خواهشمند است نزدیک نشوید». وقتی آموزش آرپی جی می دادیم، می خواستیم برای همه بچه های پاسدار دزفول فقط یک گلوله شلیک کنیم، اما اجازه نمی دادیم. می گفتند گران است. با این اوضاع و احوال وارد جنگ شدیم. اگر بنی صدر کمترین وقعی به گزارش ها و قضایای می گذاشت، شاید به آنجا نمی رسیدیم.

راوی: سردار شهید حاج احمد سوداگر

رویداد

روضه خوانی با یاد ۴۰۰۰ شهید

کنگره سرداران و چهار هزار شهید منطقه ۱۷ تهران در آستانه ماه محرم، با توجه به محدودیت های ناشی از شیوع ویروس «کرونا»، طرح «هر خانه یک حسینیه» را برگزار می کند. همزمان با ایام عزاداری دهه اول ماه محرم، سخنرانان و مداحان اهل بیت (ع) با حضور در منازل، به صورت صلواتی مراسم روضه خوانی را با رعایت ملزومات بهداشتی برگزار می کنند.

علاقه مندان جهت بهره مندی از این طرح، می توانند کلمه «روضه» را به شماره ۲۰۰۰۲۱۷ پیامک کنند؛ همچنین سخنرانان و ذاکران اهل بیت (ع) نیز برای مشارکت در این طرح می توانند کلمه «ذاکر» را به شماره ذکر شده پیامک کنند. حداکثر تعداد عزاداران در هر خانه ۱۰ نفر و حداکثر زمان ۲۰ تا ۳۰ دقیقه است. همچنین حتی المقدور روضه ها باید در حیاط خانه ها یا پارکینگ آپارتمان ها برگزار شود.

پای کار مطالبات به حق ایتارگران هستیم

ایتارگران دفاع مقدس ارائه نمی‌دهند و ایتارگران ما واقعا نجیب و با ایمان و اعتقاد هستند که اعتراض نمی‌کنند.»

وی از ماجرای حضورش در مقابل سازمان مدیریت برنامه‌ریزی به همراه جمعی از جانبازان ویلچری هم برای مان‌تعریف کرد و در این باره گفت: «مدیران بنیاد از زمان آقای کرویی تا دوره آقای شهیدی شناخت خوبی از این قشر نداشتند؛ از این‌رو در دولت آقای احمدی نژاد به سازمان مدیریت رتبه، اما دیدیم آنجا هم اگر استقبالی هست، برای کار دیگر است نه کار ایتارگران. مدیران سازمان‌های مختلف به راحتی در کمیسیون‌ها و خارج از نوبت جانبازی می‌گرفتند، اما رزمندگان دفاع مقدس ماه‌ها و سال‌ها در نوبت بوده و هستند.»

وی افزود: «دیدیم که کسی از مسئولان هم پیگیر مطالبات معوقه و قانونی ایتارگران نیست؛ از این‌رو با جمعی از جانبازان به سازمان برنامه و بودجه رفتم و درخواست دیدار با رئیس سازمان را کردیم. بالاخره آقای نوبخت در جمع ما حاضر شد و وضعیت را شنید و از همان جا پس از تصدیق حرف‌های ما، به بنده حکم مشاور امور ایتارگران خود را داد و من هم در جلسات با وی، خیلی مطالبه‌گرانه مسائل جانبازان را پیگیری کردم و در نهایت توانستیم به مرور بخشی از مطالبات ایتارگران را که سال‌ها بود عقب افتاده بود، زنده کنیم.» سردار صفری افزود: «در نتیجه این پیگیری‌ها موارد زیر انجام شد: ۱- پرداخت ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان طلب بیمه دی؛ ۲- پرداخت ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان افزایش ۵۰ درصدی حقوق فصل دهم قانون برنامه ششم خانواده معظم شهدا و جانبازان؛ ۳- هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان پاداش معوقه خانواده معظم شهدا از سال ۱۳۹۲ به بعد؛ ۴- پرداخت هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان معوقه به بیمه دی که اخیرا انجام شد؛ که مجموعا تاکنون مبلغ ۹ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان با مساعدت رئیس سازمان برنامه و بودجه و پیگیری‌های انجام شده به خانواده ایتارگران پرداخت شد.»

اما سخن آخر سردار صفری: «با استناد به متن ابلاغیه شماره ۲۲۱۲/۲/۱۰۰۷/۲۴ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱ ستاد کل نیروهای مسلح منعی برای به کارگیری افراد ذیل وجود ندارد. ایتارگران، ۳۰ سال بازنشسته عادی گردیده‌اند و آزادگان بالای ۳ سال اسارت می‌توانند تا ۳۵ سال و تا سقف ۶۵ سال سن خدمت نمایند و از قانون منع به کارگیری بازنشستگان بند ج ماده ۸۷ برنامه ششم مستثنی هستند، که این ابلاغیه از سوی فرمانده کل سپاه سردار سلامی در ۱۳۹۸/۱۱/۳ به نیروی انسانی سپاه ابلاغ شده است، اما متأسفانه تاکنون اجرایی نشده است و ایتارگران از مزایای این قانون بهره‌مند نشده‌اند.»

صبح صادق در طی سال‌های اخیر با تعامل و هماهنگی با سردار صفری مسائل و مشکلات

احسان امیری

خبرنگار

«سردار حسین صفری» از جانبازانی است که با وجود درصد بالای جانبازی ترجیح داده است به جای اینکه در خانه بماند و استراحت کند، دوباره به میدان جهاد بیاید؛ از این‌رو فرماندهان سپاه وی را در دوران‌های مختلف، به عنوان مشاور در امور ایتارگران یا حامی ایتارگران در مجموعه سپاه می‌شناسند.

او که از السابقیون پاسداران و عضو سپاه تهران در سال ۱۳۵۸ است، از نیروهای موسوم به «دستمال سرخ‌ها» و از یاران سردار شهید «محمد بروجردی» و شهید «علی اصغر وصالی» است که در عملیات «بازی دراز» مجروح و دو چشم و دو پای خود را از دست داده و از جانبازان ویژه است. در همین سال‌ها ادامه تحصیل را شروع کرده و تا مقطع کارشناسی ارشد ادامه داده است.

سردار صفری یکی از مسئولان همراه با صبح صادق است. این در شرایطی است که سردار با بالای ۷۰ درصد جانبازی و نایب‌نایی ویلچری بودن هنوز پای کار است و توانایی کار را دارد و شاید کسی جز یک جانباز ایتارگر نتواند جایگزین او در این مسئولیت باشد.

وی با بیان اینکه مطالعاتش روی کهنه سربازان و پیشکسوتان جنگ در دنیا زیاد است، می‌گوید: «خدماتی که به این افراد در کشورهای دیگر ارائه می‌شود، در کشور ما شاید یک دهم آن را هم به

نماینده ولی فقیه در سپاه در همایش مداحان

تکلیف‌گرایی از درس‌های مهم عاشورا است

حسن ابراهیمی

خبرنگار

همایش مداحان سپاه که همراه با کارگاه‌های آموزشی با هدف افزایش مهارت‌ها و شناخت بیشتر مداحان سپاه از ابعاد مرتبه‌سرای اهل بیت عصمت و طهارت در تراز انقلاب اسلامی هر ساله پیش از آغاز محرم برگزار می‌شود، امسال به دلیل شیوع ویروس کرونا با رعایت حداکثری دستورالعمل‌های بهداشتی به صورت غیر متمرکز و ارتباط تصویری در همه رده‌های سپاه و در زمانی کوتاه برگزار شد.

عاشورا آغاز عملیات ظهور

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه در سخنانی کوتاه به بیان اینکه اهل بیت(ع) می‌خواهند به ما بیاموزند که باید جبهه امام حسین(ع) را به وسعت همه مردم عالم شلوغ کرد تا ظهور محقق شود، گفت: «عاشورا آغاز عملیاتی است که ظهور مرحله پایانی آن خواهد بود و امام حسین(ع) در ماجرای قیام خودشان آمدند و جبهه‌ها را تعریف کردند، یک جبهه حسینی و یک جبهه باطل در مقابل هم ایستادند؛ درگیری همیشگی جبهه حق و باطل در ماجرای کربلا خیلی خوب عیان شد.» وی افزود: «در تاریخ آمده است در حالی که گفته می‌شد امام با ۱۲ هزار نامه به کوفه دعوت شده بود و برخی از این نامه‌ها تومارهایی بودند که با خون امضا شده بودند، اما زمان ورود امام به سرزمین کربلا لشکری از همین امضاکنندگان راه را بر ایشان بستند؛ امام هم در وصف چنین مردمی آنها را اعدای دنیادانست

که دین لقلقه زبان‌شان است، باید بدانیم که اصل در نهضت حسینی هزینه کردن از دنیا برای دین است نه هزینه کردن از دین برای دنیا.» نماینده ولی فقیه در سپاه با بیان اینکه عاشورا غربال انسان‌ها بود، گفت: «انسان‌های دوران امام حسین(ع) در عاشورای سال ۶۱ هجری جوهره خود را نشان دادند و در قرآن هم آمده که جنگ با شیاطین جن و انس تعطیلی بردار نیست؛ یعنی عاشورا و کربلا برای همه انسان‌های زمین فراهم است تا انسان‌ها خودشان را نشان دهند و محک بخورند.» وی با اشاره به اینکه در زیارت عاشورا دو بار ثبت قدم در راه حسین(ع) را از خدا طلب می‌کنیم، ادامه داد: «مداحان و سخنرانان باید در کار خود در مسئله عزاداری این مع‌الحسین(ع) را بیسان و وصف کنند و هدف‌شان تبیین این مهم برای مخاطب باشند.» حجت‌الاسلام والمسلمین

اما در مقابل برادران و یارانی حتی قصد انصراف امام از حرکت را داشتند و از روی خیرخواهی نصیحت هم می‌کردند، اما نسبت به امام خود معرفت و تبعیت نداشتند.» نماینده ولی فقیه در سپاه در پایان سخنان خود با اشاره به جریانی که در صدد حذف حماسه و جهاد از نهضت حسینی هستند، گفت: «آنان جریان متحجر دست در کیسه استعمار که سعی در تحریف قیام و حماسه حسینی دارد خوب می‌داند که اگر بعد حماسه را از عاشورا بگیرد عاشورا دیگر خطری برای دشمن ندارد، همانطور که تاریخ هم شاهد است اولین برگزارکنندگان روضه ابا عبد الله قاتلان او در کوفه و شام بودند.»

۶۰ روز ۶۰ موضوع

سردار حسین مجیبی، معاون فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه در این همایش با بیان اینکه امسال برنامه محرم و صفر در سپاه با شعار «امام حسین(ع) و فرهنگ پاسداری» در سپاه برگزار می‌شود، افزود: «برای شصت روز این دو ماه هر روز موضوع بندی شده است و بر اساس موضوعات در هر روز فعالیت‌ها انجام خواهد شد.» وی ادامه داد: «از مداحان عزیز در جای جای سپاه انتظار می‌رود که اجرای برنامه‌های عزاداری خود را بر اساس این موضوعات در طی این شصت روز داشته باشند، هر چند می‌دانیم این عزیزان به صورت خودجوش به همه یا بخشی از این موضوعات در مداحی‌های خود می‌پردازند.» مصطفی خرسندی، مدیرعامل خانه مداحان اهل بیت(ع) دیگر مهمان و سخنران این مراسم بود که درباره برخی مهارت‌ها و الزامات مداحی سخن گفت و همایش به صورت مختصر و مفید برگزار شد.

حاجی صادقی در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به اینکه مهم‌ترین جلوه نهضت حسینی عبودیت خداست، گفت: «اسام در خلوت خود با خدا می‌فرماند خدایا رضی هستم به چیزی که تو به آن رضی می‌شوی. این هم در کار امام حسین جلوه داشت و ایشان با تکلیف‌گرایی محض وارد قیام شد، در واقع یکی از درس‌های مهم امام حسین(ع) تکلیف‌گرایی است.» نماینده ولی فقیه در سپاه با اشاره به اینکه ما مانند امام حسین(ع) نمی‌شویم؛ اما باید حسینی شویم و در جبهه آن حضرت باشیم، اضافه کرد: «جنگ عاشورا بر سر توحید و رسالت و معاد و نماز نبود، جنگ بر سر ولایت بود.» وی افزود: «عباس بن علی برخلاف برخی برادرانش ذره، حرف یا کلمه‌ای حتی پرسشی از حضرت نداشت و تنها گوش‌دهنده و عمل‌کننده به فرمان حضرت بود،

یادمان

عزیز غضنفری

کارشناس سیاسی

«دکتر محسن مطلبی جوققانی» که از رزمندگان بخش فرامیزی سپاه و جوان مؤمن و فعال انقلابی در عرصه روشنگری بود، خانواده و دوستانش را واداع گفت و به دیار باقی و دیدار معبودشافت.

محسن مطلبی را به واقع باید از رویش‌های در تراز انقلاب اسلامی دانست. کوشش برای برپایی اردوهای جهادی، معنویت‌گرایی و تعظیم شعائر مذهبی، کسب PHD در رشته علوم سیاسی، هادی سیاسی ویژه کشوری، نویسنده

کتاب و مقالات متعدد علمی، به راه انداختن نشر مقاومت و انتشار کتب انقلابی و ارزشی، حتی کمک به نویسندگان جریان انقلابی محسن عزیز را به جوانی شایسته در مقطع چهل سالگی انقلاب اسلامی مبدل ساخته بود. مطلبی در خانواده‌ای مذهبی و انقلابی پرورش یافت و شهادت دو عمو و ایتارگری پدرش در دفاع مقدس را همواره مدال افتخار خود می‌دانست. این وضعیت سبب شده بود او نیز متخلق به روحیه انقلابی، تلاش خستگی‌ناپذیر و روابط صمیمانه با دوستان و اطرافیان‌ش شود. کسانی که محسن را می‌شناسند، خوش خلقی و گشاده‌رویی را برجسته‌ترین خصلت فردی او می‌دانند. حقیر با رفاقتی ۲۰ ساله، مستمر و نزدیکی با محسن، هیچ‌گاه اخم و نازاحتی نخواهد ماند.

جوان در تراز انقلاب اسلامی

پاسدار

شماره ۹۶۴ | دوشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۹

روی خط

کمک هزینه پرداختی فرزندان دوقلو ادامه داشته باشد

۰۹۱۲۰۰۰۳۲۲۴ / ستون روی خط

شما تنها تریبون است، مسئولان محترم حتما این ستون را ببینند.

۰۹۱۲۰۰۰۹۰۲۷ / چرا هزینه بینایی

سنجی در مراکز درمانی نیروهای مسلح آزاد است؟ هزینه پرداختی جهت عینک و هر چهار سال ۶۰ هزار تومان است!

۰۹۱۳۰۰۰۷۷۶۲ / مسئولان عزیز لطفا

کمکی که بابت فرزندان دوقلو می‌دهید را قطع نکنید.

۰۹۱۴۰۰۰۶۱۹۶ / چرا برای سهام

بانک انصار کسی پاسخگو نیست؟

۰۹۱۴۰۰۰۵۳۴۳ / بعد از ۱۳ سال

خدمت در بدترین مناطق کردستان هنوز بسیجیان کد ۸۹ از هیچ مزایایی برخوردار نیستند

۰۹۱۵۰۰۰۳۱۲۵ / سلام، صدای ما

را به فرماندهان برسوند، به فکر بسیجیان طرح امنیت باشند، خدایش مزایا نداریم.

۰۹۱۵۰۰۰۷۱۴۶ / لطفاً به گوش

مسئولان برسانید چرا سابقه بیمه شخصی را نمی‌توان به سابقه خدمتی انتقال داد؟

۰۹۱۵۰۰۰۰۴۳۴ / سال ۸۶ و ۸۷ که

سهام عدالت ثبت نام می‌کردند، سپاه اعلام کرد برای کارکنان خود ثبت نام می‌کند، ولی تاکنون خبری نشده است.

۰۹۱۶۰۰۰۹۳۲۱ / ورودی سال ۷۵

هستم پاسبه فرزند، ولی سهام عدالت ندارم چه کار باید کرد؟ شیراز

۰۹۱۶۰۰۰۹۰۵۴ / باتوجه به وضعیت

قرمز م و مشهد، لطفا دوره عقیدتی امسال برگزار نشود.

۰۹۱۷۰۰۰۱۵۸۲ / سال ۹۴ برای بیمه

عمر و سرمایه‌گذاری اعضای خانواده ثبت‌نام و به علت مشکل مالی زود انصراف دادم. الان از سال ۹۷ پیگیرم که

مجدد وصل شود، ولی خدمات کارکنان می‌گویند امکان ویرایش سامانه و ثبت مجددا نیست.

۰۹۱۷۰۰۰۵۱۲۴ / آزمایش ژنتیک در

بندرعباس به صورت آزاد است، جهت تست سلامت جنین مبلغ بالای دو میلیون تومان. چرا بیمه خدمات هزینه آن را متقبل نمی‌شود؟!

۰۹۱۸۰۰۰۷۷۲۷ / چرا کارت حکمت

برخی کارکنان سپاه که برای خرید اقساطی است، شارژ نمی‌شود.

۰۹۳۰۰۰۰۲۷۶۲ / بنده صاحب

اولاد دوقلو و یک فرزند بزرگتر هستم، خواهشی که دارم اینکه پاداش فرزندان چندقلو حداقل تا شش سالگی بچه‌ها من با این اوضاع بد اقتصادی ادامه داشته باشد.

۰۹۳۳۰۰۰۱۳۸۲ / چرا به فروشگاه

اتکا بندرلنگه لوازم خانگی اقساطی محدود می‌دهند و دیر به دیر لوازم خانگی می‌آرند. سقف وام خرید کالا را هم افزایش دهید با ۲۰ میلیون چه می‌توان خرید؟ «هنرمند» از بندرلنگه

۰۹۳۹۰۰۰۹۷۷۷ / زحمت نیروهای

خرید خدمت برای سپاه عزیز برکسی پوشیده نیست، ولی متأسفانه بعد عمری زحمت چون سن مان بالا رفته، تبدیل به پیمانی نمی‌شویم و عمری که در سپاه گذرانده‌ام به هیچ تعبیری می‌کنند.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعدالله زاری،
فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریشان،
محمد رضامهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر
دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
صفحه آرا: علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گوردوزی
ناظر چاپ: سعید قاسمی
چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۴۴۶ (۰۲۱)
تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)
ssweekly.ir
@ssweekly
info@ssweekly.ir
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۹۶۴ | دوشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۹

قبیله عشق

اولین درس زندگی

هنوز وارد مدرسه نشده بودم. مادرم مثل تمامی زنان پشت جبهه به فعالیت مشغول بود. با کمک بزرگ‌ترها بسته خشک‌کاری که شامل آجیل‌های خشک و خوراکی‌های سبک بود تهیه کردم و از برادرم خواستم تا نامه‌ای از زبان من برای رزمندگانی که آن را دریافت می‌کنند، بنویسد. یکی دو ماه بعد نامه‌ای از طرف رزمنده معلمی به دستم رسید که این گونه شروع می‌شد: «خواهر خوبم نفیسه جان» در آن نامه مرا و همه کودکان ایران را به رعایت حجاب، احترام به والدین و یساری امام (ره)، دعوت کرده بود. آن روزها نامه را مثل یک سند افتتاح با خودم همه جا می‌بردیم و از اینکه سید محمد افضل‌ی رزمنده اقلیدی، جواب نامه کودکانم را داده است، در پوست خودم نمی‌گنجیدم. با ذوق و علاقه‌ای بی‌اندازه نامه دیگری نوشتم، ولی مدتی بعد خبر شهادتش با نامه یکی از دوستانش به ما رسید.

به نقل از نفیسه محمدی

شهید بزرگوار «محمد افضل‌ی» متولد سال ۱۳۴۵ در دوران دفاع با اینکه در دانش‌سرای تربیت معلم شهید مطهری پذیرفته شده بود راهی جبهه شد و در ۱۴ مهر ماه ۱۳۶۶ در کربلای شلمچه به درجه رفیع شهادت نائل آمد.

کتیبه سبز

عرض نیاز

امسال شد محرم دیگر، برای ما حتی غرب‌تر شده امروز، کربلا مولا، تو هم شکسته دلت، گریه می‌کنی؟ گویم: تسلیت، به تو ای صاحب عزای رازی نهفته است، تو دانی خدای تو ما بنده ایم، تو تابع و فرمانبر خدا خون گریه می‌کنند، محبان و شیعیان دست نیاز مند همه، دامن شما امسال بسته است، حرم‌ها، به روی مان ای صاحب‌الزمان، بگشادر، به روی ما مشهد که خانگه دل شیعه بوده است واکن به روی زائر خود، حضرت رضا ای مادر امنه، تو مشکل گشتاری جان حسین خویش، برای مدد بیا پیر غلام، شاعر تو ضحیه می‌زند سوگند می‌دهیم تو را، جان مصطفی نیمه نگاه تو بگشاید، گره زکار درمان کند نگاه تو، افراد مبتلا عرض نیاز کرد «فرانی» به صد امید آرام و دردهای محبان، دهی شفا عبدالمجیدفرانی- ۱۳۹۹/۵/۳۱

صبحانه

تمرین تعادل

انجام بعضی از کارها اگر چه سختی زیادی به دنبال دارد، اما در زندگی بسیار تأثیر گذار و مورد نیاز است؛ البته تمرین و ممارست هم نیاز دارد. یکی از سخت‌ترین کارها در زندگی حفظ تعادل است. تعادل بین شوخی کردن و جدی بودن، خندیدن و نخندیدن، حرف زدن و حرف نزن، احساس و عقل، غریزه و فطرت و... باید از سقوط به علت عدم تعادل در رفتار، ترسید و آن را مداوم تمرین کرد.

تلخند

پیروی برخی سران کشورهای عربی منطقه از نتایج و به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی و طرح صلح خاورمیانه

کارتونیست: اسامه حجاج از اردن

راه نرفته

جوان و خانواده

مدیقه سادات شجاعی

مشاور خانواده

پرسش: پسر جوان ۲۱ ساله‌ای دارم که با او در بسیاری از موارد دچار مشکل هستم، از جمله اینکه تا نیمه شب با دوستانش بیرون از خانه است. برای ترک این رفتار نگران‌کننده چه باید انجام دهم؟

پاسخ: پرسشگر عزیز، در پاسخ به سوال شما چند توصیه کاربردی برای رفتار با جوان‌تان ارائه خواهد شد. ۱- به شخصیت جوان باید احترام گذاشت. جوانان همیشه استقلال را دوست دارند و این جز در سایه احترام و علاقه به وجود نمی‌آید؛ ۲- به جوان‌تان مسئولیت بسپارید. به او با مسئولیت‌پذیری ارزش دهید؛ ۳- ارتباط دستوری با پسران نداشته باشید. به جای رابطه دستوری و تحمیلی رابطه‌ای براساس همدلی و تفاهم و درک وضعیت جوان‌تان داشته باشید. در این قالب، برای ترک رفتار نادرست پسران بهتر می‌توانید اقدام کنید؛ ۴- فرزند خود را همان‌طور که هست بپذیرید. بدون مقایسه با دیگری، اگر می‌خواهید واقعا او را از دست ندهید، مقایسه نکنید و رفتارهای مثبتش را بزرگ‌نمایی کنید؛ ۵- علاقه خودتان را درباره حضور او کنار شما، به صورت جملات شیرین، اما نه چرب‌زبانی و یا شیوه‌های محبت‌آمیز و عملی ابراز کنید؛ ۶- با جوان‌تان به زبان دل او و مناسب زمان زندگی او سخن بگویید. در قالب احترام و تشویق در فرزندتان امنیت روانی مثبت ایجاد کنید؛ ۷- اشتباهات فرزندتان را با بزرگواری بدون پرده‌داری و ایجاد جسارت در او رفع کنید. با این کار محیط خانه برایش دلنشین می‌شود؛ ۸- نسبت به دوستان او شناخت بالایی داشته باشید. این کار وقتی آسان می‌شود که با پسران دوست باشید؛ ۹- توقعات و انتظارات خود را به صورت دقیق و با محبت و زبان خوش با وی در میان بگذارید، تا او متوجه ناراحتی شما از دیر به منزل رسیدن بشود.

نکته و نظر

اهم و مهم

نکته: مردی زیر باران از دهکده کوچکی می‌گذشت. خانه‌ای دید که در حال سوختن بود و مردی را دید که وسط شعله‌ها در اتاق نشیمن نشسته بود. مسافر فریاد زد: هی، خانه‌ات آتش گرفته است! مرد جواب داد: می‌دانم! مسافر گفت: پس چرا بیرون نمی‌آیی؟ مرد گفت: چون بیرون باران می‌آید. مادرم همیشه می‌گفت: اگر زیر باران بروی، سینه پهلو می‌کنی.

نظرس: در روایت زیبا و کارسردی از امیرالمؤمنین علی (ع) آمده است: «لَيْسَ الْعَاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ الْخَيْرَ مِنَ الشَّرِّ وَلَكِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ يَعْرِفُ خَيْرَ الشَّرِّينَ.» «عاقل آن نیست که خوب را از بد تشخیص دهد. عاقل، کسی است که از میان بد، آن را که ضررش کمتر است، بشناسد. تشخیص خوب و بد برای انسان هنر نیست؛ زیرا حیوانات نیز به صورت طبیعی، خیر و شر و سود و زیان خود را می‌دانند؛ بنابراین آنچه اهمیت مضاعف دارد، دانستن اهم و مهم است که این گونه محاسبه‌ها را حیوانات نمی‌توانند داشته باشند و آن ویژه انسان است و در میان انسان‌ها تشخیص اهم و مهم برای مسئولان و دانست‌اندرکاران امر سیاست، اقتصاد، فرهنگ و... جایگاه مهم‌تر و والاتری دارد.

صادقانه

گذشت، راه ورودی بهشت

امام حسین (ع) در تکریم انسانی که در حل اختلاف و برطرف کردن کدورت میان خود و دیگری تلاش کند، می‌فرماید: «ایما اثین جری بینهما کلام فطلب أحدهما رضى الآخر، کان سابقة الی الجنة»؛ هر یک از دو نفری که میان آنها نزاعی واقع شود و یکی از آن دو رضایت دیگری را بپذیرد، (در حل اختلاف پیش قدم شود) او در ورود به بهشت از دیگری سبقت می‌گیرد.

(مجموعه البیضاء ج ۴، ص ۲۲۸)

داستان

زندگی

نفیسه محمدی

دبیر گروه جوان

سر و صدای قاشق و چنگال‌ها، هیاهوی چند دختر و پسر جوان که تولد گرفته بودند، بخاری که از روی پرونی بلند می‌شد، عطر خوش غذا و صدای خواننده‌ای که تصنیفی قدیمی می‌خواند، ذهنم را از دیر آمدن امیر منحرف می‌کرد. پیش خدمت چندبار سر میز آمد و خواست که سفارش غذا بگیرد، اما هنوز نمی‌دانستم چه چیزی سفارش بدهم که دوست داشته باشد. نگاهی به ساعت انداختم، نیم ساعتی دیر کرده بود. تلفن را هم جواب نمی‌داد. با حرص زیر لب غرغر کردم. اگر تا ده دقیقه دیگر نمی‌آمد، می‌رفتم و تا شب تلفنش را جواب نمی‌دادم. دوباره برگشتم و به در ورودی رستوران نگاه کردم. خبری نبود، اما نگاهم متوجه پیرزن و شوهرش شد که سر میز پشتی نشسته بودند. زن جافتاده و مهربانی به نظر می‌آمد. با احتیاط و البته علاقه قاشق غذا را در دهان پیرمرد می‌گذاشتم و بعد با دستمال دور دهانش را پاک می‌کرد. زیر لب چیزی می‌گفت و آرام آرام می‌خندیدند. پیرمرد روی ویلچر، کت و شلوار پوشیده، نشسته بود. متوجه نگاه خیره من که شد، با لهجه غلیظ اصفهانی گفت: «آدم خوبه با عشقش بیاد رستوران» و بعد خندید. آنقدر با محبت که دلم خواست کنارش بنشینم و ساعت‌ها حرف بزیم. پرسیدم: «براشون بیرونی بد نیست؟ خیلی چربه‌ها» باز هم خندید، این بار آرام.

طوری که انگار نمی‌خواست کسی چیزی بفهمد، گفت: «آل‌ایسر داره الان چند وقته هی منو صدا می‌کنه می‌گه بیا بریم بیرونی مش‌عباس، از جوانی می‌آیدم همین‌جا، بعد از اینجا تا بل خواجو پیاده می‌رفتم، سوار درشکه می‌شدیم و می‌رفتم خونه، حالا که مثل اون روزا نیس، ولی گفتم به دلش نمونه.» پیرمرد همچنان با لذت غذا می‌خورد، مثل جوانی که با نامزدش بیرون آمده باشد، خطوط صورت پسرزن را نگاه می‌کرد. نمی‌دانم آن لحظه به چه چیزی فکر می‌کرد، اما حتماً با آن چشم‌های کم‌سو که دیگر مثل قبل نمی‌دید، در خاطرات می‌پوشید، زنی را جست‌وجو می‌کرد که با او پیر شده بود و هنوز می‌دانست شوهرش چه غذایی دوست دارد و کدام رستوران را از خاطره با هم بودن‌شان پسر کرده‌اند. نگاهی به ساعت انداختم، در رستوران با صدای زنگ کوچکی باز شد. امیر در حالی که با تلفن حرف می‌زد، وارد شد. کیش را سر میز گذاشت و بدون سلام و احوال‌پرسی رفت تا دست‌هایش را بشوید.

حسن ختام

کوهی به گاه بخشد

اشک؛ این سه حرفی معلق و خاموش، که تکتک حرفش بغض می‌نشانند بیخ گلوی آدم. اشک از آن کلمه‌هاست که با کاهی از آن می‌شود کوهی از گناه را بخشید؛ این خاصیت اشک است، اما نه هر اشکی بلکه آن اشکی که از بیچاپ‌بج آه و سوز گذشته باشد. شبیه همین سوزهای محرم خودمان. یا صاحب‌الزمان (عج) این روزها درد به استخوان رسیده است، مرحمتی کنید. قربان‌تان بروم، ما آدم‌های فاصله‌گذاری اجتماعی نبودیم، ما دوست داشتیم توی حسینیه جای سوزن انداختن نباشد. ما آرزو داشتیم توی شلوغی هیبت کسی اضافه بشود تا به زور و سختی دوزانو بشینیم و کنش‌ها را بپل کنیم که او هم کنار ما جاگیر شود. اصلا ما برای نشستن‌ها و جمع شدن‌ها و گریه کردن‌ها شکل گرفته‌ایم. آقا بیا و محرم ما را محرم کن.

سلامت

چرا صبحانه؟

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

مطالعات نشان می‌دهند صبحانه می‌تواند مواد مغذی مهمی، مثل کلسیم، پروتئین و فیبر را به بدن شما برساند و کسانی که این وعده مهم را حذف می‌کنند، این مواد مغذی مهم را نمی‌توانند به راحتی جبران کنند. تحقیقات نشان می‌دهد حذف صبحانه ریسک چاقی و اضافه وزن را افزایش می‌دهد؛ همچنین احتمال ابتلا به بیماری‌هایی، مثل دیابت نوع ۲ و بیماری‌های قلبی عروقی را بالا می‌برد، اما برای صبحانه بهتر است چه چیزهایی بخوریم؟ اسیدهای چرب امگا ۳ که در گردو و دانه‌های چیا یافت می‌شود، به عملکرد بهتر مغز و هوش شما در طول روز کمک می‌کند. صبح بهترین زمان برای دریافت ویتامین D و کلسیم است، پس صبحانه شیر گاو یا شیر سویا بخورید. در مجموع صبحانه‌ای که شامل منابع پروتئینی و غلات کامل است و قند کمی دارد صبحانه‌ای ایده‌آل است. اگر فرصتی برای خوردن صبحانه ندارید، یک راه سریع و سالم برای شما داریم؛ غلات کامل را در کاسه‌ای شیر بریزید و تکه‌های میوه، گردو یا بادام به آن اضافه و نوش جان کنید. افرادی که اضافه وزن دارند، اگر صبحانه‌های پرپروتئین (مثل سفیده تخم‌مرغ) بخورند، احساس سیری طولانی‌تری خواهند داشت و راحت‌تر وزن خود را کم می‌کنند.